Feyenoords Finale

TRIANA 2

Gerard Tuk

Feyenoords Finale

TIRANA ’22

Feyenoords Finale

TIRANA ’22

Gerard Tuk

2022

Feyenoords Finale
Tirana ’22

Copyright © 2022
Auteur: Gerard Tuk
Omslag (en foto): Gerard Tuk
Correcties: Arjan van de Griend (SCR TekstPlus)
Druk: Pumbo.nl

Lettertype tekst: Cambria
koppen: Sports World
subkoppen en omslag: Droit Serif

ISBN 978-90-823962-2-5

NUR-code: 489
NUR-omschrijving: Sportverhalen

www.pumbo.nl/boek/tirana22
www.tirana22.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

VOORWOORD

Toen ik bijna twee jaar geleden het eerste exemplaar van 'Beter dan de beste' mocht overhandigen aan Ben Wijnstekers, was dat met zoveel plezier dat de gedachten aan een tweede boek over Feyenoord al ontstonden. Een biografie van Wim Jansen, mijn favoriete voetballer aller tijden, zou mooi zijn, maar dat deed iemand anders al. Een boek over het seizoen 1982/'83, dat de opmaat voor het kampioensjaar zou betekenen, leek me ook wel aardig. Niet omdat tweede worden zo leuk is, maar omdat de weg omhoog toen al zo duidelijk werd ingezet. En 1984… Tsja. Kampioen worden met Cruijff is toch meer iets voor Ajax.

Eerste worden, of tweede. Dat was wat we zeker wisten aan de vooravond van de finale van de Conference League. De laatste wedstrijd moest nog gespeeld worden, alle hoofdstukken van dit boek waren al geschreven. Op de laatste na. Ook dit voorwoord, de omslag en de titel waren gereed.
Eén hoofdstuk nog, en dan zou het boek af zijn.

U als lezer weet al hoe het afliep. Voor mij als schrijver is het nog spannend. Weet u het zelf nog, hoe het voelde? Die morgen dat u wakker werd, op woensdag 25 mei 2022…

Gerard Tuk
Delft, mei 2022

INHOUD

1. De vijfde plek ... 11
2. Werder Bremen ... 17
3. FC Drita (uit) ... 24
4. PAOK Saloniki ... 31
5. Drita (thuis) ... 37
6. Luzern (uit) ... 44
7. Atlético Madrid ... 51
8. Luzern (thuis) ... 57
9. Elfsborg (thuis) ... 62
10. Elfsborg (uit) ... 68
11. Maccabi Haifa (uit) ... 73
12. Zes dagen, 9 punten ... 79
13. Slavia Praag (thuis) ... 84
14. Moeizame oktobermaand ... 89
15. Union Berlin (thuis) ... 92
16. Union Berlin (uit) ... 98
17. Slavia Praag (uit) ... 104
18. Maccabi Haifa (thuis) ... 110
19. Na de winterstop ... 115
20. Partizan (uit) ... 121
21. Partizan (thuis) ... 127
22. Die ene uitwedstrijd ... 132
23. Slavia Praag (thuis) ... 137
24. Slavia Praag (uit) ... 143
25. Tussendoortje ... 148
26. Marseille (thuis) ... 152
27. Marseille (uit) ... 157
28. De derde plek ... 163
29. Bijna-nawoord ... 166
30. AS Roma ... 168

die twee nederlagen
half december
vielen nog wel mee

ook Vitesse thuis
was draaglijk

daarna pas
kwam het echte verlies

man van weinig woorden
en twee Europese prijzen

Wim Jansen

28 oktober 1946 – 25 januari 2022

1. De vijfde plek

Feyenoord – FC Utrecht, zondag 23 mei 2021 (2-0)

Voor de laatste keer klonk het fluitje van scheidsrechter Dennis Higler, op zondag 23 mei 2021, tegen tweeën in de middag. Er waren op dat moment niet veel mensen die dachten dat dit eindsignaal het begin zou betekenen van een trip naar Tirana, de Albanese stad die aangewezen was voor de eerste finale van de Conference League. Toch zou Feyenoord dáár eindigen: een jaar en twee dagen later, 2200 kilometer van Rotterdam.

Het was 2-0 geworden, destijds niet meer dan een pleister op de wonde. Thuis in De Kuip werd er gewonnen van FC Utrecht en dat maakte een klein beetje goed wat maar moeilijk te verteren was: de vijfde plek. Elf speelrondes lang had de club op die plaats gestaan. Achter Ajax, dat maar liefst zestien punten los stond van de nummer 2, PSV. Feyenoord werd geen derde en ook geen vierde: het eindigde op een straatlengte achter AZ en moest zelfs Vitesse nog net voor zich dulden.

Vijfde… Natuurlijk, als je twee jaar lang derde wordt en daarvóór vierde, dat ben je geen kampioenskandidaat. Maar dit was de laagste plaats in de afgelopen tien jaar. De landskampioen van 2017 was in dat tiental seizoenen twee keer tweede geworden en vier keer derde. Een vijfde plek, dat was deze grote club onwaardig. Vitesse had een prima eerste seizoenshelft en AZ deed het goed ná de winterstop. Maar op Rotterdam-Zuid wou het in deze competitie niet zo lukken.

Die overwinning op Utrecht gaf de teleurstellende ploeg alsnog een Europees ticket. Vijfde worden, daar had je na de zomer niet zo veel last van. Maar niet in Europa meedoen, dat ging je merken. Zowel sportief als financieel was Europees voetbal een must. En dat was dus toch bereikt, via de play-offs. Twee keer in eigen huis, met eerst stadgenoot Sparta over de vloer en daarna FC Utrecht.

Het aanwezige publiek liet horen dat het ergens om ging op die laatste zondag voor de zomer. Een finale van de play-offs om een Europees ticket is óók een finale. Buiten het stadion knalde er vuurwerk toen de spelers het veld betraden. Binnen klonk een gejuich uit duizend kelen.

De eerste grote kans ontstond al na honderd seconden. Een pass op maat door Jens Toornstra belandde op het hoofd van Nicolai Jørgensen, die tijdig vrijgelopen was en de bal over de lat kopte. Misschien was de voorzet net even te hoog. Duidelijk was al wel meteen dat de mannen in rood-wit wilden winnen.

In de negende minuut deed zich een komische situatie voor aan de kant van het veld. Trainer Dick Advocaat, die er kennelijk niet van gediend was dat alle geluid in zijn buurt vastgelegd werd, stond op uit de dug out en trok in koelen bloede een stekker uit een nabijgelegen microfoon. Zo konden kijkers niet horen wat hij zei, maar zijn actie was goed zichtbaar op televisie.

Na 21 minuten deed Orkun Kökçü een prima doelpoging door aan de rechterkant het zestienmetergebied in te dribbelen en in de korte hoek te schieten. Linksbuiten Luis Sinisterra opende de score halverwege de eerste helft met een weergaloos doelpunt. Hij soleerde over de linkerflank en ging het duel aan met Hidde ter Avest, die behendig omspeeld werd. Terwijl Jørgensen positie koos, schoot hij zelf hard in het dak van de goal. Doelman Eric Oelschlägel ging nog wel met zijn handen naar de bal, maar dat bleek zinloos. Dit schot was onhoudbaar.

De Kuip ontplofte. Dat deed dit stadion door de jaren heen wel vaker, maar nu waren het de bijzondere omstandigheden die meespeelden. Maatregelen in verband met de coronapandemie maakten dat er maar zesenhalf duizend toeschouwers waren. Die brulden alsof het stadion tot de nok gevuld was. Op de bank zat een trainer met vochtige ogen. Dick Advocaat, bezig aan zijn laatste wedstrijd, werd overmand door emotie. Dit ene doel moest nog bereikt worden, dan was het over.

Halverwege de tweede helft had Justin Bijlow een heldenrol die gelijkstond aan de prestatie die Luis Sinisterra eerder leverde. Met een prachtige reflex weerhield hij Gyrano Kerk van een doelpunt. ‘Redding van de dag’, zuchtte NOS-commentator Frank Snoeks. ‘Misschien wel: redding van de play-offs.’

Feyenoord ging vol voor de winst en deze actie paste daarbij. In minder positieve zin bleek de drang om te knokken en te winnen ook uit vier gele kaarten. Die van Leroy Fer, een paar minuten voor rust, had ook een andere kleur kunnen hebben. Eric Botteghin kwam na een paar minuten spelen zonder kaart weg bij een te harde overtreding.

Pas tegen het einde viel die bevrijdende 2-0. Bryan Linssen startte precies op het juiste moment en stond net niet buiten-spel toen Steven Berghuis, nog maar net over de middenlijn, hem met een perfecte pass vrij voor de keeper zette. De sprint van de aanvaller was zo briljant ingezet dat het nauwelijks voor te stellen was dat hij niet buitenspel stond. Maar hij deed het allemaal prima. Op de rand van het strafschopgebied haalde Linssen hard uit in de rechterhoek. Precies toen de klok op 89:00 sprong, verdween de bal in het doel.

De zes minuten extra tijd werden er zeven. Het ‘You’ll Never Walk Alone’ galmde al van de helaas zo matig gevulde betonnen tribunes. Opnieuw klonk er vuurwerk. En daarbovenuit het ‘Dickie bedankt’. De 73-jarige Dick Advocaat stond op van zijn bank en zette zijn laatste wandeling in over die prachtige gras-mat, nog één keer naar de spelerstunnel. Onderweg ernaartoe probeerde aanvoerder Berghuis hem over te halen om nog even afscheid te nemen van het publiek. Dick gebaarde dat hij niet wilde, wijzend naar zijn ogen, waar de tranen al opkwamen. ‘Dat is de passie van iemand die altijd wil winnen’, zei Berghuis later. De speler kwam in de loop van het seizoen best wel eens in botsing met zijn ervaren oefenmeester. ‘Maar dat is logisch als je te vaak verliest’, zei hij daarover zelf tegen de pers.

Die vijfde plek was inderdaad aan vermijdbare nederlagen te wijten geweest. Thuis viel dat nog wel mee. In het meestal lege stadion leek er toch nog een soort twaalfde man rond te spoken. Nipt werd er verloren van AZ (2-3), dat een prima seizoen speelde. Minder draaglijk was de 0-3 tegen de latere landskampioen. Helaas kwam Feyenoord ook zes keer niet verder dan een gelijkspel, waarin het dan ook nog eens niet vaker dan één keer scoorde. In uitwedstrijden werd er vier keer verloren, zelfs van de uiteindelijke hekkensluiter, ADO Den Haag. 'Vijfde worden met Feyenoord is niet goed', zei de terugtredende trainer. 'Gelukkig gaan ze Europa in. Mijn spelers hebben gevochten als leeuwen. Daar ben ik trots op, ik kan ze nog raken.'

Dick wou nu niet in de schijnwerpers staan. 'Ik sta toch voor paal als ik in zo'n toestand een ereronde ga lopen', zei hij. 'Ik ben ook geen type dat graag op de schouders gaat. Het is goed zo.' De tranen van Advocaat trokken de aandacht van televisie en kranten, maar hij was niet de enige in de staf die vertrok. Voor een groot deel van de staf gold hetzelfde. Assistent-trainer Cor Pot, maar ook clubarts Casper van Eijck en teammanager Bas van Noortwijk. En minder bekend: performance coach Rick Cost. Een nieuwe trainer zou aantreden. Een nieuw tijdperk misschien ook.

Bekend was al dat Eric Botteghin weg zou gaan, net als Bart Nieuwkoop en Nick Marsman. Maar de speler die één minuut voor het verstrijken van de reguliere speeltijd die puike pass gaf, had daarmee ook zijn laatste daad verricht. Hij werd in het seizoen 2020/'21 derde in het rijtje van topscorers en zelfs tweede in de lijst van meeste assists. 'Ik heb nog een jaarcontract hier', zei Berghuis ontwijkend na de wedstrijd. Wie weet welke keuze hij korte tijd later zou maken, vindt het een zure uitspraak. Ja, hij had nog een jaarcontract. Maar het punt was of hij echt van plan was om dat uit te dienen. Twee dagen later antwoordde hij op die vraag nogal vaag, toen het Algemeen Dagblad die stelde. 'We zijn goed met elkaar en vooral eerlijk

naar elkaar toe', luidde het toen. 'Er zijn al veel clubs geweest waar ik Feyenoord niet voor wilde verlaten. Wat er nog komt, zien we wel.' De namen van de partijen waartegen hij 'nee' zei, bleven ongenoemd.

Het was bijzonder hoe deze speler die een zeer waardevolle bijdrage leverde in het zojuist geëindigde seizoen terugkeek op enkele mindere momenten van hemzelf. Hij kon zich soms heel moeilijk inhouden als het even niet lekker liep. 'Die rode kaart tegen Heerenveen vond ik zelf niet zo schokkend', zei Berghuis daarover. 'Een eerste gele kaart voor een overtreding op Joey Veerman en bij de tweede was ik iets te laat. Die tegen Vitesse wil ik niet goedpraten. Maar als je zelf op het veld hebt gestaan, herken je dit wel. Vitesse was beter in De Kuip. We waren niet in control. Ik ben er niet erg van geschrokken, in tegenstelling tot veel anderen. Al neem ik het mezelf wel kwalijk, hoor. Ik kreeg twee duels schorsing en miste ADO uit en Ajax thuis.' Spelers van die laatste ploeg zou hij het volgende seizoen nog heel vaak tegenkomen. In de eigen kleedkamer.

'Die rode kaart tegen Heerenveen vond ik niet zo schokkend', had hij dus gezegd, maar die betekende wel de uitschakeling in de beker. Althans, de kaart zelf niet, maar velen zagen daarin wel een kentering. Toch schoof Dick Advocaat destijds na het verloren bekerduel de schuld niet op zijn aanvoerder. 'Deze speler is zo met zichzelf en het elftal bezig. Zo bezig om alles goed te doen. Berghuis is een winnaar. Hij weet zelf wel wat hij verkeerd heeft gedaan. Moet ik dan ook na iedere wedstrijd dat hij bepalend is geweest, zeggen dat hij het goed heeft gedaan?'

Je wilt er als Feyenoordsupporter niet meer aan terugdenken, maar het stond in die uitwedstrijd voor het bekertoernooi 1-3 tegen Heerenveen. Het leek een gelopen race, tot aan die kaart. Toch verweet Dick Advocaat dat niet in eerste instantie zijn aanvoerder. 'Als je kijkt naar de persoonlijke fouten, dan schrik je wel. We hebben van onszelf verloren, niet van Heerenveen.

We zitten niet meer in de beker en niet meer in de Europa League', zei hij toen broodnuchter. 'Uit die toernooien kun je geknikkerd worden, maar het ging mij tegen Heerenveen om de manier waarop. Het heeft weinig zin om daar heel lang bij stil te staan. We moeten nu voor de tweede plek gaan. Ik weet dat jullie als journalisten elke keer een verhaal moeten maken, maar uiteindelijk komt het ware verhaal pas na de laatste wedstrijd.'

Dat laatste was dan wel weer een aardige uitspraak. Die play-off tegen FC Utrecht was niet het laatste, maar juist het begin, waarna het ware verhaal zou komen. Het verhaal over de weg naar Tirana.

2. Werder Bremen

vriendschappelijk – zaterdag 17 juli 2021 (2-1)

FK Dečić had het kunnen worden, de eerste tegenstander in dat Europese avontuur. Een ploeg uit Montenegro, waar zelfs de kenners in Nederland maar weinig over wisten. Het werd die andere, ook bepaald geen bekende: FC Drita. FK Dečić is allang vergeten, maar die andere naam zou een symbool worden voor hoe moeizaam Feyenoord aan de League begon.

Voor de beide mogelijke eerste tegenstanders gold dat ze een ronde eerder hadden moeten beginnen. In de eerste voorronde van de Conference League troffen die ploegen elkaar twee keer. Thuis in Kosovo won Drita met 2-1, nadat de bezoekers al na drie minuten op een 0-1 voorsprong waren gekomen. Al snel werd er orde op zaken gesteld en ook de return in Montenegro eindigde in winst.

Feyenoord mocht dus later van start, in de tweede voorronde van de Conference League, dat nieuwe toernooi, waar vanwege het niveau wat schimpend over gedaan werd. Maar als je dan toch meedeed, dan kon je maar beter die voorrondes overleven. Liever meedoen in de strijd tussen clubs die wat minder hoog aangeschreven staan, dan zelfs daar niet staande blijven. De inkomsten uit het Europese voetbal konden bovendien goed gebruikt worden.

In Rotterdam werd er enkele dagen voor die eerste wedstrijd nog geoefend tegen Werder Bremen. Een naam die groter klonk dan FC Drita, maar dat toch vooral dankte aan zijn verleden. Bremen werd landskampioen in hetzelfde jaar als Feyenoord: het seizoen 1992/'93. Voor beide zou dat niet de laatste keer zijn: Werder Bremen eindigde ook in 2004 nog bovenaan in de Bundesliga. Dat was inmiddels vergane glorie. Nu dit team in Rotterdam-Zuid aantrad, was het nog bezig met het slikken van de bittere pil van de degradatie van vorig jaar.

Ondertussen sprak zo'n tegenstander op het tweede niveau van Duitsland meer tot de verbeelding dan die eerste opponent in de Conference League. Alleen al de grootte van het thuishonk: het Weserstadion was niet veel kleiner dan de voetbaltempel aan de Maas, dat van FC Drita was een factor drie kleiner.

Het werd de eerste wedstrijd van Arne Slot als trainer in het onvolprezen stadion aan de Maas. Met publiek; dat was in het vorige seizoen meestal anders geweest. Slot keek wat om zich heen toen hij op deze zonnige zaterdag met zijn staf het veld betrad. Een nieuwe oefenmeester, nog op zoek naar nieuwe spelers en vooral ook naar het juiste elftal om mee te spelen.

Als je de namen van toen zag, week dat nog niet eens zo veel af van wie er aan het einde van het seizoen zouden spelen. Justin Bijlow raakte later zwaar geblesseerd en in de achterhoede was er één die nog zou verdwijnen: centraal achterin stond Leroy Fer tussen Pedersen, Senesi en Malacia. Het middenveld kende met Toornstra, Til en Kökçü vertrouwde namen en ook voorin maar één echt verschil met later. Tussen de vleugelaanvallers Linssen en Sinisterra stond Róbert Boženík.

De Slowaak als eerste keus dus: hij kreeg de voorkeur boven andere opties. Feyenoord was zoekende naar de beste oplossing voor de spitspositie. Boženík zou in augustus verhuurd worden en daardoor in dit seizoen nauwelijks meer een rol spelen. 'Hij is onderweg naar Düsseldorf om medisch gekeurd te worden', zou Arne Slot daar later over zeggen. 'Als hij door de keuring heen komt, gaat hij daar voor één seizoen naartoe. Hij heeft het vorig jaar moeilijk gehad. Ik ben hem minuten blijven geven, maar je ziet toch dat het lastig voor hem is. Dan moet je eerlijk zijn tegen elkaar. Ik denk dat het de beste oplossing voor hem is. Hopelijk gaat hij heel veel spelen, want van speeltijd was hij hier niet zeker. Dan hopen we hem beter terug te krijgen, volgend jaar.'

Meer nog dan de uitslag, zou de speelwijze van deze oefenwedstrijd tegen Werder Bremen interessant zijn. Naar welk systeem werkte de opvolger van Dick Advocaat toe? En welke resultaten kon hij daarmee bereiken?

Het vriendschappelijke potje op die prachtige zomerdag in juli begon met een minuut stilte. In schril contrast met het zonnetje in Rotterdam stond men zestig tellen stil bij de meer dan tweehonderd doden die – vooral in Duitsland, maar ook in België – gevallen waren als gevolg van overstromingen, eerder diezelfde maand. Het was de dubbelheid die hoorde bij de tijden waarin we leefden. Achter het doel aan de kant van het uitvak was een zomerterras opgesteld. Toen er tijdens de lockdown veel niet kon en niet mocht, was daar een mogelijkheid bedacht voor een hapje en een drankje. Niet waar dit stadion voor bedoeld is, maar beter dan niets.

Jens Toornstra liet zien dat hij er zin in had. De man die zo vaak geprezen werd om de enorme afstanden die hij aflegde, had er inmiddels 32 rondjes om de zon opzitten. Je zag het niet aan hem af, deze harde werker die telkens weer veel strijd leverde. Jens kende de recente successen: kampioen, bekerwinnaar, de Johan Cruijff Schaal. Hij had met zijn huidige club gewonnen wat er in Nederland te winnen viel. Vier keer was hij voor Oranje uitgekomen. Weliswaar alle keren vriendschappelijk, maar hij was daarom niet minder een international.

Het was deze Toornstra die al in de vierde minuut probeerde te scoren, na een fraaie samenwerking met Marcus Pedersen. Deze verdediger gooide in vanaf de rechterkant op het moment dat Jens de vrije ruimte in dook. Zo ongeveer vanaf de plaats waar Dirk Kuijt in de kampioenswedstrijd de bal al vroeg vol op de slof nam en voor de bevrijdende openingstreffer zorgde, haalde de huidige nestor van Feyenoord minder fortuinlijk uit. Het schot ging over.

Na zes minuten spelen was het wel raak. Een schitterend doelpunt. Hij en de man van de assist, Marcos Senesi, staan rond de middenlijn. Jens in het midden, Marcos aan de linkerkant. De Argentijn kijkt en zoekt. Alle ogen zijn even op hem gericht. Hij dribbelt dan een meter of twintig en Toornstra zet het op een lopen. Hij sprint domweg dwars over de as van het veld. De voorzet van de verdediger is precies op maat en de oprukkende speler weet strak de rand van buitenspel op te zoeken. Ter hoogte van de strafschopstip gooit Toornstra doeltreffend zijn rechtervoet tegen de bal. Zó doe je dat.

De man uit Ter Aar krabbelt overeind en het publiek juicht. De handen gaan de lucht in en de duim omhoog. Die duim is voor Marcos Senesi. De beide spelers die hier de hoofdrol vervullen omhelzen elkaar. Niet uitbundig, gezien het geringe belang van deze wedstrijd. Maar ze hebben wel wat te vieren: Feyenoord deed wat het moest doen, namelijk het offensieve plan van Arne Slot tot uitvoering brengen.

Langs de zijlijn schroeft de nieuwe trainer met een tevreden gezicht de dop op zijn flesje water. Dit is wat hij wilde zien. De volle zon beschijnt zijn grijze stafpolo en zijn glimmende hoofd. Een iconisch beeld, dat is misschien wat overdreven, maar wie aan het einde van het seizoen dit moment onder ogen kreeg, kon er achteraf veel verwachting in zien. Wat zou dit seizoen gaan brengen? Meer van dit soort glansrijke momenten, maar dan voor een prijs? Of wordt dit inderdaad het grauwe jaar dat ‘kenners’ voor deze club zonder centen voorspellen?

Net voordat de klok op 21:00 springt, stuitert er een bal hard op de lat van de tegenstander. Het is het slotakkoord van een fraaie combinatie van Bryan Linssen en Guus Til. De aanvaller – in deze wedstrijd nog op de rechterflank opgesteld – schiet vanaf de rand van de zestien met de buitenkant van zijn rechtervoet op het doel. Ondanks het maar matig gevulde stadion klinkt er een luid en welverdiend applaus.

Hoe simpel iets ook helemaal mis kan gaan, blijkt enkele minuten later. Er is eigenlijk niet zo veel aan de hand. Pedersen doet gewoon zijn taak, namelijk vroeg storen en hoog druk zetten. Hij verliest het duel, maar dat kan het probleem nog niet zijn. De bal komt bij Leroy Fer, dus er lijkt geen vuiltje aan de lucht, zo vlak na een drinkpauze, halverwege de eerste helft van deze warme zaterdagmiddag. Maar niet alleen de spelers zijn van water voorzien. Ook het grasveld is op deze dorstige dag riant gedrenkt. Fer glijdt uit. Eén verdediger slechts, maar het gevolg is niet gering. De Amerikaanse spits Joshua Sargent wordt op maat aangespeeld. Hij raakt de bal één keer, vol en hard met zijn linkerbeen, op een meter of twaalf vanaf het doel.

Het is vriendschappelijk, maar toch: hoe kan dit? Onhandigheid of domme pech van Fer? Is het gebrek aan snelheid of niet kort genoeg dekken van Senesi? Of gebeurt hier precies waar al die pessimisten bang voor waren: dat Feyenoord de kwaliteiten gewoonweg niet heeft voor offensief spel en hoog druk zetten?

Niet veel later zorgt Fer er bijna voor dat de voorsprong weer op het bord staat. Zijn fout wordt net niet door hemzelf goedgemaakt. Terwijl hij een stap terug moet doen omdat de bal vanuit een hoekschop achter hem komt, weet hij nog redelijk hard in te koppen, niet ver onder de lat. De doelman kan de bal wegslaan en er een nieuwe corner van maken.

De wegglijdende Fer oogt als dé oorzaak van de tegentreffer. Maar in hoeverre kan hij er iets aan doen? Bij de kopbal deed hij niets verkeerd. Een alerte keeper kan nu eenmaal fraaie doelpunten in de weg staan. In de extra tijd van de eerste helft laat diezelfde Leroy Fer de Amerikaanse spits van de tegenstander bij hem weglopen. De verslaggever van de NOS telt 'm al voordat er geschoten is. 'Dit is eh, Sargent… Is dat geen buitenspel? Dan is dit twee… Nou, ja nee, dat loopt helemaal verkeerd af, wat Sargent daar had bedacht.' Het klonk haast teleurgesteld. Deze hoorde gewoon te zitten.

De tweede helft is minder spectaculair en ach, dit oefenpotje is vriendschappelijk en het is warm. Vanaf de tribunes klinkt het bekende 'Komen wij uit Rotterdam?', het vraag- en antwoordspel dat meestal pas wordt ingezet als er een overwinning te vieren valt, terwijl hier de stand nog gelijk is. Dan zet Malacia een aanval in. Hij komt inderdaad uit Rotterdam. Hij debuteerde in Feyenoord 1 in 2017. Prijzen heeft hij tot nu toe niet zelf kunnen pakken. Dat kampioenschap kwam voor hem te vroeg. En de bekerfinale van 2020 ging niet door.

Nu breekt hij door in de vijandelijke zestien. Hij wordt tegen het gras gewerkt tussen twee Duitse verdedigers. Strafschop. Zijn nog jongere ploeggenoot mag achter de bal gaan staan. Keihard belandt zijn schot aan de binnenkant van het zijnet terwijl de keeper op de andere hoek gokt. Onberispelijker kan een penalty haast niet zitten. Boženík vliegt hem om de hals, meteen daarna volgen de felicitaties van Toornstra. Twee mannen die wellicht zelf de schutter hadden willen en kunnen zijn. De Slowaak is twee maanden jonger en zou achteraf niet veel meer in actie komen. De Turkse Nederlander staat aan de vooravond van een seizoen dat memorabel genoemd gaat worden.

Het begrip 'blessuretijd' krijgt een vervelende bijbetekenis als Luis Sinisterra na het verstrijken van de reguliere speeltijd bij een tackle vol op zijn kuit wordt geraakt. Hij verlaat hinkend en ondersteund door een verzorger het veld. Drie minuten later fluit de scheidsrechter af en is die verzorger druk met ijs in de weer. Als dat maar goedkomt.

Een paar dagen later, op dinsdag 20 juli, analyseerde Mikos Gouka in het Algemeen Dagblad de situatie bij Feyenoord. 'De aanpak van Arne Slot slaat aan', schreef hij. 'Maar de trainer ziet ook dat dit team heel kwetsbaar is als er geen extra spelers naar De Kuip worden geloodst.' Zijn vragen aan de kersverse coach gingen over de komst van Jahanbakhsh en een centrale verdediger. De Oostenrijker Gernot Trauner bleek ook in beeld te zijn.

Toch stelde Slot dat de selectie daarmee nog niet compleet was. ‘Dat heeft iedereen toch kunnen zien tegen Werder Bremen? Wij moeten er spelers bij hebben als we tenminste competitief willen zijn met Ajax, PSV en AZ.’

Mikos Gouka meende dat deze drie ploegen een straatlengte voorsprong op Feyenoord hadden. Toch zou de club uit Rotterdam vanaf speelronde 4 in de ranglijst telkens bij de bovenste drie staan, terwijl AZ na een moeizame seizoenstart niet verder meer opklom dan de vierde plaats. En zelfs die notering op de ranglijst zouden de Alkmaarders moeten opgeven.

Gouka somde de spelers op die recent verdwenen waren: Eric Botteghin, Uroš Spajić, Steven Berghuis, Nick Marsman, Jordy Wehrmann, Bart Nieuwkoop, Luciano Narsingh, Sven van Beek en Lucas Pratto. Dat lijstje varieerde nogal als je keek naar wat de toegevoegde waarde per speler was geweest. Gouka noemde ook de recente aanwinsten. Ofir Marciano kwam transfervrij. Marcus Pedersen werd van Molde overgenomen als rechtsback, Guus Til als huurling van Spartak Moskou, Alireza Jahanbakhsh van Brighton & Hove Albion en Francesco Antonucci maakte een overstap van Volendam. Of eigenlijk van Monaco, dat hem verhuurde.

Volgens de journalist viel er van de jeugdspelers nog niet veel te verwachten. Ook niet van de zestienjarige Antoni Milambo en de twee jaar oudere Lennart Hartjes, ‘al laten die twee jonge jongens wel keer op keer zien over veel potentie te beschikken.’ Allemaal namen en inschattingen, rondom die ene vraag: was Feyenoord er klaar voor om aan een mooi seizoen te beginnen?

3. FC DRITA (UIT)

2e kwalificatieronde – donderdag 22 juli 2021 (0-0)

'Als ik ze met een Nederlandse ploeg moet vergelijken, is het een beetje het niveau van PEC Zwolle', zei Simon Loshi tegen ESPN. Deze onbekende speler had een opleiding in de jeugd van Feyenoord gehad. Hij was geboren in Tilburg, maar zijn familie kwam uit Kosovo. En nu speelde hij daar bij Feronikeli Drenas. Loshi kende nog wat mannen uit de jeugd: Lutsharel Geertruida, Achraf El Bouchataoui en Orkun Kökçü waren ploeggenoten van hem geweest. Hij ging bij de jeugd van ADO verder, terwijl deze jongens hun weg bij Feyenoord voortzetten.

Loshi zou een half jaar later terugkeren naar Nederland en gaan spelen bij ASWH uit Hendrik-Ido-Ambacht, Tweede Divisie dus. Maar waar het nu vooral om ging, is dat hij Nederlands sprak en de aanstaande tegenstander kende. In het land der blinden is Eenoog koning: hij was een deskundige. 'Ze hebben deze zomer drie spelers bij ons weggehaald', zei Simon Loshi, die met 'ons' de Kosovaren bedoelde. 'Goede voetballers. Zij spelen echt een soort tiki-taka-voetbal. Ze proberen altijd het spel te maken en ze zijn technisch. Ik verwacht niet dat ze dat tegen deze tegenstander ook zullen doen. Normaliter gaan ze dan wat achterover hangen.' De Brabander zag het wel zitten voor zijn vroegere ploegmaatjes van Rotterdam-Zuid. 'Ik denk dat Feyenoord in Pristina met 1-3 wint', aldus de man die als een van de weinigen in Nederland iets van FC Drita wist.

Het voorspellen van uitslagen heeft altijd iets vreemds. Veel mensen doen eraan mee, maar wat betekent het nou eigenlijk? Winst, verlies of gelijkspel van tevoren goed hebben is al heel wat. Maar wat is nu eigenlijk de waarde van prognoses als 1-3 of 2-4? Hoe reëel is het om waarde te hechten aan dit soort data uit de glazen bol? Het kan net zo waarschijnlijk 1-2 worden. Of 1-4.

Voorspellen: je kunt in wezen maar drie of vier zinnige dingen doen. Kijken welke ploeg op papier sterker is of de onderlinge uitslagen van de afgelopen jaren onder elkaar zetten. Of van de afgelopen weken, tegen andere tegenstanders. Verder is het vooral op je gevoel afgaan. Dat alles bij elkaar maakt dat de kans dat je goed gokt groter zal zijn dan 33%.

Feyenoord speelde in de competitie van 2020/'21 zeventien uitwedstrijden. Dat resulteerde in dertien verschillende uitslagen, variërend van een 3-0 nederlaag tot 1-4 winst. Geen enkele score kwam vaker dan twee keer voor. Als je de getallen wat ruimer wilt nemen: alle 306 duels samen resulteerden in 32 verschillende uitslagen. De eindstand van 1-1 kwam daarbij het vaakst voor, en wel 41 keer, gevolgd door 1-0 en 0-1. De meest 'gangbare' uitslagen telde je vijftien tot twintig keer. Op de gok zou je een kans van nog geen 5% hebben.

Eigenlijk zei de uitspraak van Simon Loshi niet veel meer dan: ik verwacht dat ze wel gaan winnen en dan niet heel ruim. Twee punten verschil én een tegentreffer, dat is het beeld dat hij had. Een beetje het niveau van PEC: Feyenoord had de laatste keer uit in Zwolle met 0-2 gewonnen en de keer daarvoor met 2-4. Die 1-3 had dus inderdaad gekund. Of de voorspelling waarde had, was nog de vraag. Hij kwam in ieder geval niet uit: het werd 0-0. Geen overwinning, geen drie doelpunten. En ook al geen tegentreffer.

In de kranten viel vooraf het bekende woord 'onderschatten'. Feyenoord had een trauma overgehouden aan 2018, toen het in de voorronde van de Europa League met 4-0 van het Slowaakse AS Trenčín verloor. Hadden de Rotterdammers toen ook zo'n beperkte selectie? Bart Nieuwkoop, Jan-Arie van der Heijden, Jens Toornstra en Steven Berghuis. Daar waren we kampioen mee geworden, toch? Justin Bijlow in het doel en Jordy Clasie op het middenveld: niet typisch een voetbalploeg die met 4-0 van een matige tegenpartij verliest.

‘Je kunt je in iedere tegenstander verslikken en het is aan ons om dat nu te voorkomen’, zei Jens Toornstra vooraf tijdens de persconferentie. ‘FC Drita is – net als Trenčín toen – een grote onbekende. We hebben dit team geanalyseerd. Drita heeft een ploeg die probeert te voetballen, maar die ook gevaarlijk kan worden in de tegenaanval. Ik heb ze zien spelen tegen een club die ik ook niet ken. Er is bij mij in ieder geval geen sprake van onderschatting.’

Ook Arne Slot had de tegenstander serieus bekeken. ‘Ze spelen verzorgd voetbal, maar zetten niet al te hoog druk’, wist hij. ‘Hun buitenspelers zijn zeer gevaarlijk, zeker op de counter.’ Dat zou betekenen dat je bang moest zijn voor 2-2 of 3-3, want niet al te sterke, inzakkende ploegen krijgen altijd wel tegentreffers én pikken verrassende doelpunten mee. ‘We zullen echt vol aan de bak moeten’, zei Slot. ‘We hebben afgelopen seizoen niet dusdanig gepresteerd dat wij in de positie zijn om ploegen te onderschatten. Bovendien zie je dat de krachtsverschillen in internationale wedstrijden altijd klein zijn, ongeacht wie tegen wie speelt.’ Op dat laatste viel wel wat af te dingen. Dit was geen AS Roma.

Natuurlijk, als supporter ben je blij als je van tevoren leest dat gemakzucht het probleem niet zal gaan worden. Aan de andere kant: als je tweemaal heel goed moet zijn om de nummer 2 in een niet zo sterke competitie te verslaan, hoeveel vertrouwen heb je dan eigenlijk nog in jezelf? En wat heeft deze ploeg dan nodig om voor de eigen Eredivisie naar Alkmaar of Arnhem te gaan? Om van twee andere grote steden maar te zwijgen.

Zwijgen deed de sportredactie van Trouw een dag later niet, maar de krant had in de kop niet veel woorden nodig. ‘Blamage Feyenoord bij Drita’. De krant sprak in de tekst eronder over ‘een zwaar teleurstellend gelijkspel’. Kennelijk had men toch wel verwachtingen gehad.

‘De Conference League is de nieuwe derderangscompetitie die de UEFA heeft opgezet om met name ook clubjes uit kleinere voetballanden een kans op Europese wedstrijden te geven’, schreef Trouw, de denigrerende verkleinvorm niet schuwend. Om aan te geven wat het niveau was, werd een reeks van namen opgesomd: Breidablik, KuPS, Vorskla, Beducnost Podgorica, Birkirkara, FK Panevezys, Quarabag FC en Sudova. Toegegeven: daar zaten er weinig tussen die bekend waren uit de Champions League. Anders gezegd: er waren wel abonnees die niet uit hun hoofd wisten dat Breiðablik (zo schrijf je het eigenlijk, met zo’n rare d) uit Kópavogur kwam, de tweede stad van IJsland.

Trouw schetste aan de hand van randzaken dat dit toch echt niet het kaliber was waar een gezonde Hollandse ploeg tegen wou spelen, laat staan gelijkspelen. ‘Het debuut van Feyenoord in deze competitie verdiende het predicaat Europees voetbal niet’, stelde de krant. ‘FC Drita (“Drita” betekent “licht” in het Albanees) had voor deze wedstrijd uit moeten wijken naar een stadionnetje in Pristina, omdat het eigen gammele onderkomen in Gjilan niet aan de UEFA-eisen voldeed.’

Ontmoetingen met onbekende clubs hebben altijd iets dubbels. Enerzijds is het gewoon voetbal: twee keer elf mannetjes, die tegen een bal trappen. Maar de entourage is zo anders. En hoe speel je tegen een ploeg die je alleen van de videobeelden kent die speciaal daarvoor met je gedeeld zijn?

Voordat de spelers het strijdveld betreden, richt de regisseur de camera op de fraaie zomerhemel. Het is negen uur in de avond, aardig donker al, en best nog warm: een graad of twintig. De bijna volle maan prijkt aan een heldere hemel. Als de camera naar de gang gaat waar de spelers uitkomen, zie je dat je in een heel andere wereld bent. ‘Me krenari dhe përgjegjësi’, luidt de spreuk boven de hoofden van de spelers. Google Translate zegt dat het iets met vreugde, trots en verantwoordelijkheid is.

‘Dit zijn de strakke koppies van de Feyenoorders’, zegt commentator Leo Oldenburger als de spelers in uittenue het veld betreden. Qua kapsel heeft de commentator zelf net zo’n strak koppie als Arne Slot en de nog niet gearriveerde Kale Kletser. Maar hij doelde niet op de haren. Was de gezonde wedstrijdspanning er? Zolang de bal niet rolt, zul je als verslaggever naar andere dingen moeten kijken. Hoe staan de gezichten? Monden en ogen vooral. Zijn de ruggen recht? Wordt het oogcontact met anderen gezocht of juist vermeden? Als er niet afgetrapt is, kun je nog niet veel zinnigs zeggen. Een volle maan in beeld of een kaal hoofd: dat is waar je het mee moet doen.

Fer maalt wat op een stukkie kauwgom, Linssen oogt peinzend, Guus Til een beetje afwezig zelfs. Malacia die een keer kucht… De regie kiest voor een shot van een toeschouwer in een rolstoel. Een wat oudere man. Een blauwe pet en een bril, de handen in de zakken van een beige jas. Een mondkapje ook. Fijn dat die man erbij kan zijn. Maar je zou liever een bruisend uitvak in beeld krijgen. Mannen met sjaals en bier. Uitsupporters waren niet toegestaan, al werden er toch zo’n honderd verwacht.

In de zevende minuut lost Bannis een schot op de keeper na een prima pass van Kökçü. De hoek is lastig. Guus Til gebaart na deze doelpoging dat hij er toch echt een stuk beter voor stond. Een tikkie breed zou zeer waarschijnlijk tot een vroege 0-1 hebben geleid. Gelukkig heeft de tegenstander ook geen spits die elk kansje dat hij krijgt meteen verzilvert. Halverwege de tweede helft krijgt Marko Simonovski de bal aangespeeld van de rechterflank. Die stuit van zijn voeten en belandt bij aanvoerder Fer, die rustig kan uitverdedigen.

Er worden van Feyenoordzijde wel aanvallen ondernomen, maar de afronding faalt telkens. Na bijna een half uur spelen schiet Luis Sinisterra via de keeper op de paal, maar hij blijkt in buitenspelpositie aangespeeld te zijn. Tien minuten voor rust neemt Toornstra het doel onder vuur. Zijn schot gaat recht op

de keeper, die – zoals zo vaak – voor wegstompen kiest. Ook Linssen probeert een paar minuten na rust iets. Zijn inzet gaat naast het doel. In de zestigste minuut schiet Malacia zuiverder, maar dan is daar weer die stompende doelverdediger.

Na negenenzestig minuten spelen doet zich de grootste kans van de wedstrijd voor. Een voorzet van Pedersen vanaf rechts wordt door Til vlak voor het doel naast geschoten. Tot dubbele frustratie van Sinisterra, die vlak naast hem stond. Zijn rechterbeen ging al naar achteren om te schieten, maar de doelpoging van Til maakte dat de bal zo ver niet kwam. Verslagen ligt hij in het gras. Geen sterke verdediger tegenover je hebben, en dan een kans ontnomen worden door een ploeggenoot…

Tien minuten voor tijd wordt Til gewisseld voor Antonucci, de Belg van Italiaanse afkomst, die hier zijn debuut maakt en de rest van het seizoen niet meer zal spelen. Bijna wordt het een droomdebuut. Dankzij de vijf minuten blessuretijd mag hij een kwartier lang meedoen. Vlak voor het eindsignaal wordt een verre opportunistische trap van Toornstra matig weggewerkt door de verdediging. De voorzet landt voor de voeten van de debuterende invaller, net buiten het strafschopgebied, bijna recht voor het doel. Hij aarzelt niet, maar haalt met links uit. Twee keer stuitert de bal over het gras, en daarna tegen de paal. Er zijn op dat moment nog zes seconden te spelen. En misschien wel erger dan dat: het schot stuit ook nog eens hard en hoog terug tegen het hoofd van Róbert Boženík. Die is alert genoeg en de keeper ligt al op de grond. Hij springt ook nog eens goed; wat kan hier nog misgaan? Antwoord: de domme pech dat hij er gewoon net niet bij kan. Een halve minuut later fluit de Noorse scheidsrechter Espen Eskås af.

Televisiekijkers zien dat Boženík, nadat hij opgekrabbeld is, de mouw van zijn shirt langs zijn mond haalt en ernaar kijkt. Het lijkt wel of hij denkt te bloeden… Maar de bal kwam toch niet in zijn gezicht? In de herhaling kun je goed zien dat het de linker-

bovenarm van Ardian Cuculi is die hem zojuist bezeerde. Boženík protesteerde niet. Liep hij er dan zelf tegenaan? Van opzet was geen sprake, maar er zijn in de geschiedenis van het Europese voetbal heus wel strafschoppen voor minder gegeven.

Het Dagblad van het Noorden klaagde een dag later niet alleen over het niveau en de uitslag, maar ook over de wedstrijd zelf, die geen fraai schouwspel geworden was. 'Wel had de ploeg van Slot de overhand en kreeg Naoufal Bannis een aardige kans, die de keeper van FC Drita goed met zijn benen stopte', schreef de krant. 'De Kosovaren lieten zich mondjesmaat zien via de counter. Maar de wedstrijd sleepte zich gezapig voort. Feyenoord wilde wel, maar speelde in een te laag tempo om de opponent kapot te spelen. Ze waren dominant, maar te gemakzuchtig in de eerste helft.' De verslaggever zag dat het na rust hetzelfde liedje was. Veel balbezit, weinig vloeiende combinaties.

Sprekend was de lichaamstaal van de spelers meteen na afloop. Eigenlijk zei die meer dan de commentaren in de kranten. Die van Feyenoord dropen af. De mannen van FC Drita stonden te juichen alsof ze net een overwinning behaald hadden. Achteraf zou blijken dat ze inderdaad best een knappe prestatie hadden geleverd, namelijk 0-0 thuis tegen een latere finalist. Dat zou alleen Olympique Marseille ze nog nadoen.

4. PAOK Saloniki

vriendschappelijk – zondag 25 juli 2021 (1-2)

Bijlow, Pedersen, Burger, Senesi, Malacia, Toornstra, Til, Kökçü, Linssen, Bannis en Sinisterra. Dat was de opstelling waarmee Arne Slot het veld in ging tegen de eerstvolgende buitenlandse tegenstander: een oefenduel tegen PAOK Saloniki. Sinisterra was gelukkig ook tegen FC Drita inzetbaar geweest, maar het was wel even schrikken toen de linksbuiten strompelend het veld werd afgeholpen in de oefenpartij tegen Werder Bremen.

Hij werd niet gewisseld, omdat zijn blessure pas halverwege de extra tijd ontstond. Bovendien waren er domweg geen reserves meer beschikbaar. Diemers, Teixeira, Bannis, Vente, Burger, Hartjes en Milambo waren alle zeven al ingevallen. Alleen de negentienjarige Thijs Jansen zat nog op de bank. Hij had voor die paar minuten zijn blauwe keeperstenue kunnen ruilen voor het rood-wit, maar dat was de moeite niet waard, zeker niet in een vriendschappelijke partij.

Zijn naam zou in het komende seizoen vaker worden genoemd dan de bedoeling was, na de blessure van de eerste keuze voor de keeperspositie. Jansen, die in 2014 begon bij de Academy, had recent zijn eerste profcontract getekend. ‘Ik leer veel van de andere keepers’, zei hij daarover tegen Feyenoord Media. ‘Hoe zij coachen bijvoorbeeld en wat ik zelf kan zeggen.’ Thijs zat meer op de bank om te leren dan om in te vallen. Een school-bank was het eigenlijk. ‘Mijn ambities voor komend seizoen? Mee blijven trainen met het eerste zoals ik nu al doe. Verder wil ik goede wedstrijden keepen voor de Onder 21 en kampioen worden met dat team. En natuurlijk mezelf blijven ontwikkelen, zodat ik een nog betere doelman word.’

Dat er tegen Werder Bremen niet meer reserves op die bank zaten, zei iets over de selectie die niet op sterkte was. Bij die tweede oefenwedstrijd tegen PAOK Saloniki ging dat de goede

kant op. Toen verscheen er in de tweede helft een vrijwel nieuw elftal op de groene grasmat: Marciano, Skogen, El Bouchataoui, Burger, Hendriks, Milambo, Diemers, Hartjes, Jahanbakhsh, Antonucci en Boženík. Wouter Burger, die de aanvoerdersband kreeg, was de enige die voor rust ook had gespeeld. Het meest interessant: de spitspositie. Bannis speelde bij de ploeg die als basis gezien werd, Boženík met de reserves.

Toen de vele invallers het veld betraden, draaiden de camera's van ESPN naar Alireza Jahanbakhsh. Die was nog bezig met het vinden van de juiste vorm, maar was wel een speler van wie er wat verwacht werd. Hij moest Steven Berghuis vervangen. In de loop van het seizoen zouden we zien dat niet hij dat deed, maar een collectief van spelers die goed met elkaar optrokken. Niet één rechtsbuiten of aanvoerder, maar een heel elftal verving hem en deed dat zo goed, dat het vertrek nauwelijks als verlies ervaren kon worden. De man die wellicht zijn aanvoerdersband zou overnemen, Leroy Fer, ontbrak omdat hij geen drie keer kon spelen in zo'n korte tijd.

De wedstrijd begint lekker. Al na 37 seconden krijgt Feyenoord een corner, die teruggaat op Toornstra. Die bereikt bij de achterlijn Linssen, die kan voorzetten via een volley. Bannis komt daar niet bij; Til probeert in de verre hoek te koppen, maar zijn inzet wordt via het achterhoofd van Wouter Burger het doel in gewerkt. Doelman Živko Živković is kansloos. Burger staat zelf met zijn rug naar het doel als de bal erin verdwijnt. We spelen dan 68 seconden. De grijns op de gezichten is mooi om te zien. Wouter zelf wat ingetogen, beschaamd haast. Hij kon er ook niet veel aan doen dat Til tegen hem aan kopte. Linssen schaterlacht, maar die heeft daar ook nooit zo veel voor nodig. Bryan had die kolderieke kluts vanaf de eerste rang kunnen zien. Hij was een paar meter achter de doellijn geland en stond daar bijna naast de cameraman te kijken hoe het afliep. Langs de zijlijn zitten ook John de Wolf en Robin van Persie met een brede lach.

In de vijfde minuut wordt zichtbaar hoe het offensieve spel van Feyenoord ook een keerzijde heeft. Als hoog druk zetten niet het beoogde effect heeft, volgt er een counter. Opnieuw een glijpartij, nu niet van Fer, maar van Senesi. Een grote kans op een snelle gelijkmaker. Rechtsback Pedersen heeft de vacature in het centrum waargenomen. Het wordt vanaf de tribune gadegeslagen door Gernot Trauner, de nieuwe aanwinst.

Pech in de dertiende minuut. Of eigenlijk is het niet eens pech, maar een te korte terugspeelbal van Senesi. Justin Bijlow komt uit zijn doel, kan niet op tijd ingrijpen en krijgt een strafschop tegen. Hij protesteert niet fel. Misschien vindt hij het aardiger om dit onrecht via de handschoenen te bestrijden. De herhaling van de televisiebeelden laat zien dat er nauwelijks contact is. Overduidelijk is dat Nélson Oliveira al begint te vallen voordat ze elkaar raken. Christos Zolis verzilvert de cadeaubon met een schot door het midden. Bijlow gokt op een hoek.

Na twintig minuten wurmt Kökçü zich tussen drie of vier tegenstanders door al dribbelend de zestien in. Zijn harde schot gaat over. Enkele minuten later wordt Pedersen vrijgespeeld aan de rechterkant van het veld, maar zijn schot belandt recht in de handen van de keeper. Na ruim een half uur doet Toornstra het aan de andere kant van het veld niet helemaal goed. Hij wordt aangespeeld door Justin Bijlow en draait iets te nonchalant, waardoor hij de bal verspeelt. Middenvelder Stefan Schwab schiet daarna vanaf twintig meter naast.

Zo zijn er over en weer kansen voor beide ploegen, vaak door slordigheden of het geven van te veel ruimte. In de 38e minuut heeft Pedersen veel vrijheid op rechts, waar hij andermaal de rechtsbuitenpositie van Bryan Linssen geleend lijkt te hebben. De voorzet stuit op Stefan Schwab, die de bal wel heel makkelijk van zich af laat stuiteren, zó voor de voeten van de vrijstaande Sinisterra. Die heeft voldoende tijd en ruimte, maar haalt haast onverschillig uit. Zijn schot gaat hard over.

Terwijl de laatste minuten van de eerste helft wegtikken en zo'n beetje de complete Feyenoordbank aan het warmlopen is voor de tweede helft, schiet Bryan Linssen van twintig meter hard op de lat. Aan zijn reactie is te zien dat deze oefenwedstrijd voor hem menens is. En uit de positie waar hij staat is op te maken dat er geschaafd en gezocht wordt met dit elftal. Want waar Pedersen veelvuldig op zijn plek komt, trekt de rechtsbuiten juist vaak naar het midden toe.

In de tweede helft opnieuw een vroeg doelpunt, nu van PAOK. Georgios Koutsias kan binnentikken nadat Ofir Marciano, in de plaats gekomen voor Bijlow, een lage voorzet met zijn vingertoppen beroert. Die voorzet zou niet gegeven zijn als Lennard Hartjes zijn tegenstander wat sterker bestreden had. Ook niet als Ramon Hendriks sneller gereageerd had. De man van het doelpunt stond verder van de goal dan hij toen de voorzet kwam. Koutsias begint gewoon eerder met lopen.

Het is nu een wedstrijd tussen reservespelers. Oefenen, dat is het. Kijken welke spelers je kunt gebruiken. De ogen zijn daarom gericht op Alireza Jahanbakhsh, die zijn eerste minuten maakt. Halverwege de tweede helft speelt hij een paar tegenstanders behendig uit, waarna hij de bal bij Milambo krijgt. Die schiet van korte afstand tegen de keeper, in plaats van op Boženík, die positie koos voor het doel.

Zes minuten voor het einde is Alireza Jahanbakhsh opnieuw op dreef. Snel en behendig vindt hij zijn weg op de rechterflank. De voorzet op Boženík belandt op de handen van de keeper, en ook nu niet op de spits die opnieuw positie kiest. Je kunt je afvragen hoe het Boženík vergaan zou zijn als Milambo en Jahanbakhsh hem wel goed aangespeeld hadden. In beide aanvallen viel het fraaie voorbereidende werk van de Iraniër op, maar bij geen van deze acties werd de spits goed aangespeeld. Had hij twee doelpunten gemaakt, dan was het 3-2 geworden en stonden er twee treffers op zijn naam.

De Telegraaf had de 'bouwwerkzaamheden' van Arne Slot bij zijn nieuwe club waargenomen en zag daar 'gammele steigers'. Het vertrek van Steven Berghuis zou nog niet gerepareerd zijn. 'Natuurlijk, FC Drita is geen PAOK', schreef de krant. 'Ten koste van de voetbaldreumes uit Kosovo wordt donderdag normaal gesproken de derde voorronde van de Conference League gehaald. Maar dan moet Feyenoord minder slordig spelen. PAOK kreeg beide treffers in de schoot geworpen.'

Arne Slot was positiever. 'Ik heb een aantal prima aanvallen en vier of vijf goed uitgespeelde kansen gezien', zei hij. 'Dat waren er in 45 minuten al meer dan tegen Drita én tegen een iets sterkere tegenstander. We hadden tevreden kunnen zijn als we onszelf niet zo tekort hadden gedaan door zulke verschrikkelijk domme kansen weg te geven.'

Slot was wat minder in mineur over de mensen die hij ter beschikking had. 'Ik zei dat de selectie nog niet op orde was, maar doelde daarmee niet op het nog aantrekken van negen of tien spelers', zei hij tegen de pers, die hem kennelijk verkeerd had begrepen. 'Ik wilde zeggen dat Jahanbakhsh nog niet speelklaar was, dat we Trauner nog niet hadden, dat Ridgeciano Haps nog op de Gold Cup zat en Geertruida en Aliou Baldé geblesseerd zijn. Dat zijn jongens die voor ons van toegevoegde waarde kunnen zijn. En hopelijk kunnen we nog één of twee spelers aantrekken.'

Slot dacht in vergelijking met de pers milder over de creativiteit die werd gemist. En dat Drita veel kansen zou gaan krijgen, leek hem ook sterk, op basis van de wedstrijd die al geweest was. 'Het was een reëel beeld schetsen van wat je kunt verwachten als een tegenstander zo ver inzakt', zei hij na afloop nuchter. 'En als je geen spelers tot je beschikking hebt die makkelijk kansen kunnen creëren door een man uit te spelen. Maar ik zie echt wel verbetering.'

Of hij Jahanbakhsh zou laten starten en hoeveel minuten die zou kunnen maken, liet Slot in het midden. ‘Afgelopen donderdag vond hij twintig minuten bij de beloften al heel zwaar. We gaan een lang seizoen tegemoet en zullen Ali hard nodig hebben’, zei de Feyenoordcoach.

Een lang seizoen… Wat bedoelde Slot daarmee? Elk seizoen is even lang, behalve als je nog play-offs moet spelen. Of de finale van de Conference League. Rekende hij op een van beide?

5. Drita (thuis)

2e kwalificatieronde – donderdag 29 juli 2021 (3-2)

De clubnaam Drita is in de loop van het seizoen 2021/'22 vaak gebruikt om in herinnering te brengen hoe erbarmelijk de start van Feyenoord in de Conference League was. Die doelpuntloze tegenvaller was nog maar de ene helft van het verhaal. Thuis zou het namelijk ook zo soepeltjes niet gaan.

Het Algemeen Dagblad vroeg aan de vooravond van de return in Rotterdam of Slot ook rekening hield met het scenario dat zijn club niet zou doorgaan in de voorronde. Een uitgesproken 'nee' kwam er niet. 'Natuurlijk was het geen goede wedstrijd van ons in Kosovo', zei hij. 'Maar desondanks hebben we ook daar vier uitgespeelde kansen gecreëerd en ook nog eens niets weggeven. Dat geeft vertrouwen dat wij doorgaan.' De vraag of hij rekening hield met uitschakeling, werd dus niet beantwoord.

Het zou zijn eerste officiële thuisduel worden bij Feyenoord. 'Slot straalt te allen tijde uit dat hij overtuigd is van zijn kwaliteiten', stelde Dennis van Bergen in het AD. 'En geef hem eens ongelijk, in aanloop naar de ontmoeting met de nummer 2 uit de Kosovaarse competitie. Je in de rol van underdog wurmen tegen zo'n elftal zou ongeloofwaardig zijn.' Arne was zelf wel optimistisch. 'Je proeft bij iedereen het gevoel dat we er klaar voor zijn', zei hij. 'We hebben al vaak genoeg laten zien dat we op de goede weg zijn.' In huiskamers en sportkantines in den lande was dat nog geen algemeen aanvaarde mening. Maar er werd wel hoop geput uit het beschikbaar zijn van de speler van wie er hoge verwachtingen waren: Alireza Jahanbakhsh.

Arne analyseerde tegenover het AD ook het verloren oefenpotje tegen PAOK Saloniki. 'Wat we tegen FC Drita goed deden, deden we tegen PAOK precies verkeerd', zei hij daarover. Feyenoord had in Kosovo geen kansen weggegeven en in het oefenpotje in Rotterdam-Zuid juist wél.

Daar zaten ook de zorgen van vele analisten die er al dan niet verstand van hadden. Feyenoord wou aanvallend spelen en hoog druk zetten. En de vraag was of de club wel de kwaliteiten had om dat te doen tegen tegenstanders van een wat groter formaat. Ook de financiën vormden een terugkerend thema in deze voorfase van het seizoen. Nicolai Jørgensen was nu weg en dat scheelde zo'n twee miljoen aan salaris. Bovendien werd er gezocht naar een 'functie elders' voor zowel Mark Diemers als João Teixeira.

Diemers maakte de verwachtingen niet waar in dat ene jaar Rotterdam. Hij had een goede indruk gewekt bij Fortuna Sittard. Twee seizoenen had hij daar achter de rug. Hij speelde – bij de tegenstander dus – in het voor Feyenoord dramatische duel in Sittard op 6 oktober 2019. Toen nog met Jaap Stam als trainer, in een elftal met naast Jens Toornstra en Luis Sinisterra alleen maar spelers die er nu niet meer bij waren. Op een druilerige zondagmiddag, waar de vroege tegendoelpunten in zowel de eerste als tweede helft nog somberder stemden dan het weer.

Diemers was onder Dick Advocaat meestal basisspeler geweest, maar met de komst van Slot leek er voor hem geen plaats meer te zijn. Dat had de nieuwe trainer hem al vroeg laten weten. 'Ik ben eerlijk naar Mark toe geweest, dat vond hij prettig', zei hij daarover, al was de mededeling zelf natuurlijk niet leuk. 'Toen we verder de voorbereiding in gingen, zag ik dat we voor zijn positie – aanvallende middenvelder – met Guus Til, Francesco Antonucci en Jens Toornstra drie spelers hebben die er direct staan. Daarnaast ontwikkelen twee jonge jongens, Lennard Hartjes en Antoni Milambo, zich ook heel leuk. Vandaar dat ik gisteren een gesprek met Mark heb gehad om dat met hem te delen.'

Ook de Portugees João Teixeira had na een goed debuut tegen Willem II geen indruk meer kunnen maken. Hij had bovendien last van blessures. 'Voor João geldt dat hij ook een aanvallende

middenvelder is', zei Slot tegen De Telegraaf. 'In tegenstelling tot Mark was hij in de voorbereiding niet inzetbaar, vanwege een gebroken teen. Die heeft zich daardoor nog minder kunnen laten zien.' Hij zou in dit hele seizoen geen speelminuten meer krijgen.

In de return tegen Drita stond Leroy Fer op de plaats waar de aanwinst Gernot Trauner zou moeten komen, terwijl Slot al had aangegeven dat hij niet echt een plek voor hem zag op het middenveld. De trainer had voor zijn beoogde speelstijl echte lopers met snelheid nodig en Leroy werd daar wat te oud voor.

De Kuip heeft er zin in. Nog lang niet helemaal gevuld, maar wel bruisend. Onder aanmoedigend gejuich weet Jahanbakhsh na ruim een minuut spelen op de rechterflank Guus Til te bereiken, die veel ruimte voor zichzelf gecreëerd heeft. Zijn voorzet, die waarschijnlijk voor Linssen bedoeld is, komt voor de voeten van Orkun Kökçü, die in één keer vol zijn linkervoet ertegen zet. Zijn uithaal landt op de lat. Minder dan een minuut later valt er bijna een doelpunt aan de andere kant. Het ziet er zo onschuldig uit: een verre uittrap van de doelman komt bij Leroy Fer, maar die raakt de bal niet goed. Aanvaller Astrit Fazliu stormt achter het doorschietende projectiel aan en lost een schot, dat voorlangs gaat. Al in een paar minuten wordt duidelijk dat het vanavond twee kanten op kan.

De zevende minuut biedt eindelijk opluchting. De wedstrijd is nog maar net bezig, maar we hebben er – met het uitduel meegerekend – al anderhalf uur op zitten. Een vrije trap vanaf de rechterkant wordt teruggelegd op Jens Toornstra, die met een fraaie boog voorzet. Bryan Linssen kopt vanaf de rand van het doelgebied terug op Guus Til, die op een metertje van de goal volledig vrijstaat. Hij hoeft alleen maar binnen te knikken, en doet dat ook. Gretig grijpt hij de bal die uit de touwen terugrolt en rent ermee weg. Dan laat hij hem toch maar los, om in de hoek van het veld zijn doelpunt te vieren.

De reactie van spelers en publiek is tekenend. Wij gaan winnen! Alleen met hoeveel is de vraag. Dat zou op het witte papier ook geen probleem moeten zijn, maar het gejuich in en buiten de lijnen onderstreept dat het op de groene grasmat allemaal niet zo vanzelfsprekend is.

Na elf minuten spelen wordt de man van het doelpunt in een vervelende situatie gebracht als aanvoerder Leroy Fer onhandig overspeelt op Jahanbakhsh, halverwege de speelhelft van de tegenstander. De Iraniër kan er niet bij, belandt dan letterlijk in een spagaat en Til grijpt onreglementair in om een counter te voorkomen. Terwijl de scheidsrechter hem nog vermanend aan het toespreken is, neemt Drita snel de vrije trap. Fer, die er ook al schuld aan heeft dat deze situatie ontstaan is, staat te ver van zijn tegenstander af als er vanaf rechts een voorzet komt. Marko Simonovski kan ongehinderd binnentikken.

Vier minuten later gaat het helemaal mis. ESPN-commentator Mark van Rijswijk wrijft Leroys rol bij die treffer er flink in. ‘Fer… Dat is toch weer niet goed… Dat is weer niet goed! En het is 2-1 voor Drita!’ Al voordat de bal in het doel verdwijnt. ‘Het is 2-1 voor Drita! Fazliu scoort, en Fer gaat wéér in de fout.’
De televisiecamera’s nemen de falende aanvoerder vol in beeld. Een vertrokken gezicht, een rochel en een fluim. ‘Nee, het is zijn wedstrijd nog niet’, vervolgt Van Rijswijk, met veel gevoel voor understatement. ‘Eén keer leidde het tot een kans. Bij het eerste tegendoelpunt zag het er niet heel lekker uit. En dit is zeker niet goed van Leroy Fer, de aanvoerder. En het moge duidelijk zijn: bij deze stand is Feyenoord echt uitgeschakeld.’

Er is geen woord onwaar aan de visie van Van Rijswijk, maar het zegt vooral iets over het beeld van toeschouwers en kijkers. Ja, bij een nederlaag is het over. Maar we hebben toch nog vijf kwartier? Ja, Fer heeft het bepaald niet lekker gedaan, maar dingen gaan zelden mis vanwege de bijdrage van één speler.

Heel vreemd was de keuze van Fer niet. Hij probeerde weg te tikken met de punt van zijn voet. Wat was dan het alternatief? Eerst laten stuiteren en daarna het sprintduel aangaan met een tegenstander? Hij kende zijn beperkingen. Dat zou geheid fout afgelopen zijn.

Na een half uur spelen is er wéér een kans voor Drita. Fazliu opnieuw. Hij probeert het nu met een stiftje, maar Bijlow let goed op. 'Feyenoord staat te slapen', roept Van Rijswijk, die verontwaardigd klinkt als de herhaling loopt. 'Hoe zijn ze aan het verdedigen? Kijk nou! Niemand kijkt naar de bal.'

Maar liefst acht spelers van de thuisploeg stonden op een kluitje bij de rand van de bekende cirkelboog aan de buitenzijde van het strafschopgebied, terwijl daar maar drie tegenstanders te vinden waren. Dat kon je niet op Fer schuiven, hoewel je van een aanvoerder, die ook nog eens verdediger is, verwacht dat hij zijn spelers instrueert. Maar dat er tegenstanders helemaal vrij gelaten werden, was een logisch gevolg van slecht opstellen. Het stiftje van Fazliu werd niet goed uitgevoerd. Met een simpel sprongetje kon Bijlow vangen.

Twee minuten voor rust komt er eindelijk eens een goede rood-witte aanval. Over de linkerflank, met Guus Til in de hoofdrol. Zijn schot gaat over. De regie van ESPN brengt een spandoek in beeld dat nog vaak getoond zal worden in het seizoen. 'Road to Tirana' staat erop. Die weg is nog lang en zou bij deze ruststand als eindstand vanavond al doodlopen.

In de tweede helft gaat Feyenoord er vol voor om dat scenario te voorkomen. Ballen van de voeten van Fer, Sinisterra en Til hebben echter niet voldoende kracht of niet de juiste richting. Pas na 67 minuten lukt het om de gelijkmaker te forceren. Die wordt gevierd alsof het de winnende goal betekent, maar het is op dit moment niet meer dan een stand die een verlenging kan afdwingen.

Het doelpunt was uitstekend. Een voorzet op maat van Marcos Senesi. De verdediging stond op zich prima, maar Til torende hoog boven zijn directe tegenstander uit. De kopbal was hard in de verre hoek. Dat spelers en toeschouwers doen alsof het nu wel snor zit, is erg voorbarig. Terwijl in de zeventigste minuut het 'komen wij uit Rotterdam' uit de vakken opklinkt, sprint Arbnor Muja weg bij Tyrell Malacia. Die zet een achtervolging in, net als Fer, die daarbij bewijst dat het terecht is wat men van hem denkt. Hij is echt niet snel genoeg meer. Muja komt oog in oog met Bijlow, maar schiet naast. Vijf minuten later krijgt Drita wéér een kans die maar moeizaam weggewerkt wordt door Senesi en Fer. Van hun acties en houdingen straalt af hoe stroef het allemaal gaat.

'Maar Alireza Jahanbakhsh dan?', zou De Telegraaf een dag later schrijven. 'De voormalige topscorer van de Eredivisie is het voetballen toch niet verleerd? De Iraanse vleugelspits kreeg een basisplaats, deed wat technische dingetjes, had een paar aardige passes, maar hij kon misschien door een gebrek aan fitheid op geen enkele wijze het verschil maken.' Hij werd na een uur gewisseld. De aanpak van FC Drita na rust was duidelijk. Men hield zich bezig met tijdrekken en het spel te ontregelen. Verder was het uitkijken naar mogelijke counters. Hun optreden leverde frustraties op, wat leidde tot kaarten voor Luis Sinisterra en Alireza Jahanbakhsh. Wellicht vooral gefrustreerd door hun eigen spel.

Eindelijk komt dan toch de bevrijding. Een halve minuut voor het einde van de reguliere speeltijd neemt Kökçü een corner op links. Alle spelers van Drita staan in hun eigen strafschopgebied. Tien van hen zelfs in of vlak buiten het doelgebied. Sinisterra krijgt de voorzet op het voorhoofd en kopt hard in. De kalende keeper Faton Maloku zet er zijn linkerhandschoen tegen. De bal belandt voor de rechtervoet van Til, die nog voor Jamal Arago ingrijpt kan binnentikken. Met nog 34 seconden te spelen.

Er komen nog zes minuten bij en dat is voor FC Drita genoeg om nog een heel serieuze kans te creëren. Halverwege die extra tijd heeft Almir Ajzeraj een vrije schietkans vanaf tien meter. Hij raakt de bal niet goed – of juist wel, vanuit Rotterdams oogpunt – en maakt het Justin Bijlow daardoor makkelijk. En dan is het tijd. Feyenoord heeft met moeite gewonnen van een zwakke tegenstander. Hoe lang kan dit Europese avontuur gaan duren?

6. Luzern (uit)

3e kwalificatieronde – donderdag 5 augustus 2021 (0-3)

Voordat de reis naar Luzern op het programma stond, was er eerst nog een wat vreemde oefenwedstrijd in Rotterdam. ADO Den Haag was te gast. Er werd niet gespeeld in twee helften van 45 minuten, maar met vier blokken van een half uur. Dat begon met wat op dit moment als de basis van het eerste elftal gezien mocht worden, en eindigde met namen van spelers van wie niet verwacht werd dat ze een rol van betekenis gingen spelen dit seizoen.

De oefenwedstrijd – als je dit nog als één wedstrijd mocht zien – eindigde in 1-1. Pijnlijk genoeg kwam Feyenoords enige treffer tot stand uit een strafschop, die nog dubieus was ook. Of er contact was, werd uit de televisiebeelden niet goed duidelijk. De val van Marouan Azarkan was zo fraai, dat het erop leek van niet. Zo mooi storten mensen doorgaans niet ter aarde als ze zonder hun eigen medewerking tot struikelen worden gebracht.

Het meest interessant was misschien nog de opstelling. Trauner deed voor het eerst mee en mede daarom stond Leroy Fer weer op het middenveld. Sinisterra in de spits, en daardoor andere gegadigden voor die positie op de bank: 'echte' centrale aanvallers als Boženík en Bannis, maar ook Bryan Linssen. Helemaal aan de andere kant van het veld, onder de lat, stond reservedoelman Marciano, omdat Justin Bijlow grieperig was.

Tegenstander ADO was niet meer wat het ooit was. De ploeg die in de Tweede Wereldoorlog drie keer landskampioen werd en eind jaren zestig en begin jaren zeventig serieus meedeed in de subtop en herhaaldelijk de derde plaats behaalde, speelde sinds 2004 meestal in het rechterrijtje van de Eredivisie. Het eindigde als voorlaatste in 2020 en als allerlaatste in 2021, waardoor het moest afdalen naar de Keuken Kampioen Divisie.

Arne Slot zag in de povere uitslag tegen het gedegradeerde ADO geen reden tot ongerustheid. ‘Ik vind dit geen reële afspiegeling van wat je normaal gesproken van ons ziet, omdat wij voor het allergrootste gedeelte niet met onze basis hebben gespeeld’, zei hij tegen RTV Rijnmond. ‘Desondanks hebben we nog een aantal kansen gehad. Met name Róbert is een paar keer in scoringspositie gekomen.’ Toch erkende ook deze optimistische coach dat het voor het publiek niet echt een geweldige wedstrijd was. ‘Het waren wel lange minuten’, zei hij.

De trainer blikte kort na die oefenzondag al vooruit naar de veel belangrijkere ontmoeting die voor de deur stond: het uitduel tegen FC Luzern. ‘Ik heb uiteraard al wat beelden gezien van die tegenstander’, zei hij. ‘We hebben natuurlijk pasgeleden tegen Young Boys gespeeld en gezien hoeveel moeite we daarmee hadden. Onze tegenstander heeft recent ook tegen hen gespeeld en dus kunnen we redelijk goed inschatten wat de weerstand zal gaan zijn.’

FC Luzern was wel wat bekender. De club eindigde in de Zwitserse competitie al jarenlang ergens rond de vijfde plaats. In 2012 zelfs als tweede. In 2021 wonnen ze de beker. Bekender nog dan de club was één van de spelers daar: Jordy Wehrmann, bij Feyenoord opgeleid. In de afgelopen zomer maakte hij de overstap naar Luzern, waaraan hij al een half jaar verhuurd werd. Wehrmann had meegespeeld in de gewonnen Zwitserse bekerfinale en maakte in die eindstrijd zelfs een doelpunt. Hij vertelde tegen RTV Rijnmond dat hij al hoopte op Feyenoord als tegenstander. ‘Na de loting werd ik veel gebeld en geappt door de spelers’, zei hij. ‘Bij mijn afscheid zei ik het al voor de grap: misschien tot snel.’

Uiteraard sprak de jonge oud-Feyenoorder positief over zijn huidige team en gaf hij te kennen daarmee wel wat te willen bereiken. ‘Wij hebben een ploeg die er heel veel energie in legt’, begon hij. ‘Maar naast strijd willen wij ook voetballen. Onze

trainer is daar wel anders in dan andere coaches in Zwitserland. Wij willen echt verder komen in Europa en gaan daar alles aan doen.' Dat klonk heel positief, eigenlijk ook voor de aanstaande bezoekers uit Rotterdam, met hun speelstijl die vooral werkt bij tegenstanders die er zelf ook een open wedstrijd van willen maken. Dat wou Luzern kennelijk ook, maar de Zwitsers hadden wel ontzag voor hun naderende tegenstander. 'Ze vinden de club sowieso groot', zei Wehrmann. 'Al toen ik hier kwam, merkte ik dat al, hoe er over Feyenoord gesproken werd. Aan motivatie bij ons daarom geen gebrek.'

Vriendschappelijk hadden de clubs elkaar in januari 2018 ontmoet, op een trainingskamp in Marbella, tijdens de winterstop. Het publiek had meer herinneringen aan de stevige confrontaties van dertig jaar geleden. Op woensdag 21 oktober 1992 was er dat grimmige duel in de tweede ronde van de Europa Cup II. Ruim tweeduizend Feyenoordsupporters droegen destijds bij aan een gespannen sfeer. Die bereikte het kookpunt toen Henk Fraser zijn tegenstander Oliver Camenzind met zijn elleboog in het gezicht raakte. In het ontstane tumult stuurde arbiter Loizos Loizou uit Cyprus ten onrechte Gaston Taument van het veld. Een van de grensrechters greep daarna in en maakte kenbaar dat hij de verkeerde te pakken had. Toen moest John de Wolf eruit, maar die had ook al nergens schuld aan.

Bij de persconferentie in Zwitserland was dat incident allang weer vergeten en ook de oefenwedstrijd tegen ADO riep daar geen vragen meer op. Maar trainer Arne Slot had nog steeds wel iets uit te leggen over het zwakke optreden in de voorronde. 'Journalisten en analisten kijken naar de dingen die fout gaan en dat is ook heel begrijpelijk', zei hij tegen de pers. 'Dat leidt tot bepaalde vragen, maar als trainer zie ik tussen de bedrijven door ook dingen waar ik tevreden over ben. Daarom zit ik echt te wachten op het moment dat we als Feyenoord laten zien dat we veel beter kunnen.'

Slot had de beelden nog eens goed bekeken en kwam erachter dat bijna alle kansen van Drita voortkwamen uit lange trappen van de keeper op momenten dat zijn ploeg met elf man achter de bal stond. Het te eenvoudige beeld dat Drita alleen maar counterde, klopte dus niet. 'Er zat een te korte terugspeelbal bij en tijdens een counter werd het schot van richting veranderd', stelde de trainer vast. Veel was er dus aan Feyenoord zelf te wijten geweest.

Luzern was geen echt grote tegenstander. Groter dan de vorige, maar heus geen Liverpool of Real Madrid. Een stad met tachtigduizend inwoners: een soort Heerlen of Hengelo. Of om dichter bij Rotterdam te blijven: Schiedam-achtig. Er stond een stadion dat ongeveer een kwart van dat inwoneraantal kon huisvesten. Tussen NAC en ADO in. Maar ook vergelijkbaar met AZ. Getallen die eigenlijk zo veel niet zeggen dus.

Feyenoord begint de uitwedstrijd tegen FC Luzern met goed spel, maar is niet de eerste die een kans creëert. Al in de vierde minuut krijgt Justin Bijlow een schot te verwerken dat recht op hem af komt. Het is een tamelijk vrije schietkans vanaf ruim tien meter. Een paar minuten later is het weer bijna raak, als een ingestudeerde cornervariant wordt weggewerkt. Kort genomen door Kökçü op rechts, een een-tweetje met Jahanbakhsh en dan terug naar Toornstra, die een voorzet geeft. Op zich allemaal prima, maar de bal belandt op het hoofd van een verdediger, terwijl Feyenoord veel mensen naar voren heeft.

Een snelle omschakeling maakt daardoor dat de sprintende spits van de tegenstander alleen nog maar met Pedersen heeft af te rekenen. Dat lukt Varol Tasar niet. De verdediger blijkt sneller te zijn en maakt hem onschadelijk. Het laat maar weer eens zien hoe belangrijk snelheid en fitheid zijn bij de tactiek die Arne Slot erop nahoudt. Een snelle speler achterin houden maakt dat je je dit kunt permitteren. Het had ook anders kunnen uitpakken.

In de negende minuut zorgt een prima aanval van Feyenoord over de linkerkant alsnog voor de vroege voorsprong. Sinisterra wordt gelanceerd door Marcos Senesi. De linksbuiten haalt op snelheid de achterlijn, houdt in en maakt een passeerbeweging. Guus Til heeft zich goed vrijgelopen. Heel knap neemt hij de strak ingespeelde bal aan. Van een meter of twaalf kan hij vol uithalen. Via een venijnige kaats belandt zijn schot in de verre hoek.

In de eerste helft gaat het flink op en neer en echt veel kansen komen er niet. De Zwitserse tegenstander heeft zich ingesteld op het offensieve spel van de bezoekers en loert vooral op een counter, maar het lukt telkens niet om daaruit gevaarlijk te worden. Niet alleen de al genoemde Marcus Pedersen, maar ook de nog verse Gernot Trauner zorgt ervoor dat het niet tot een gelijkmaker komt.

De 0-2 valt een paar minuten voor rust, nu na een aanval over de rechterkant. Pedersen wordt aangespeeld en komt heel ver mee naar voren. Iets verder nog dan Jahanbakhsh staat hij als hij overspeelt naar de eigenlijke rechtsbuiten, twee meter uit de hoek van het strafschopgebied. Guus Til komt aangerend en passeert zijn ploeggenoot, die rustig ruimte zoekt om te kunnen schieten. Hij knalt hard in de rechterhoek, waar de keeper het tij nog tijdelijk kan keren, maar niet tot een corner verwerken, laat staan vangen. Til reageert alerter dan de verdediger naast hem. Simpel wipt hij van dichtbij de bal over de opkrabbelende doelman die graaiend en grabbelend wil redden. En zo maakt Guus zijn tweede doelpunt in deze wedstrijd, zijn vijfde in de voorrondes van de Conference League. Alle treffers waren tot nu toe van hem.

Even is er de schichtige blik naar de grensrechter, die de vlag omlaag houdt. Het lijkt op buitenspel, maar dat is het niet. De brede lach op het toch al gauw vrolijke gezicht van de speler die nog maar kort bij Feyenoord was. Een lach waar de verbazing

doorheen sijpelt. Dit kan toch niet: als middenvelder verhuurd worden en dan je vijfde doelpunt in twee opeenvolgende wedstrijden maken. Het scheelt weinig of Sinisterra tekent twee minuten later voor de 0-3. Nadat hij de keeper omspeelt, wordt zijn schot op het lege doel van de lijn gehaald door de Duitser Marvin Schulz. Til speelt opnieuw een belangrijke rol in de doelpoging. Hij verricht namelijk de onderschepping, Linssen stuurt Sinisterra weg met een hakje.

Na rust krijgt Feyenoord nog meer kansen dan in de eerste helft, maar wat toen twee keer lukte, gaat nu niet. Het doelpunt wil maar niet vallen. Na een kwartier komt Malacia tot een fraai schot, maar dat wordt door de doelman net onder de lat vandaan weggewerkt. Halverwege de tweede helft betreedt Jordy Wehrmann het veld. Hij stond uiteindelijk niet in de basis, maar krijgt nu nog een kwart van de totale speeltijd tegen de ploeg waar hij vanaf zijn zevende jaar werd opgeleid.

Na zeventig minuten wordt een hoekschop aan de rechterkant genomen door Orkun Kökçü en in eerste instantie weggekopt door Filip Ugrinic. De bal komt voor de voeten van Toornstra, die met een hoge boog voorzet. Trauner kopt door naar Linssen, die goed met rechts aanneemt, heel even wankelt en dan met links net voorbij de verre hoek mikt. De ruimte die hij heeft, is groot. Alleen Sinisterra komt bij hem in de buurt.

De inmiddels ingevallen Róbert Boženík schiet nog een keer recht in de handen van de keeper. De grootste kans komt een minuut of tien daarna als Sinisterra na een uitstekende aanval en een perfecte pass van Malacia over schiet. Korte tijd later scoort hij alsnog, na een enorme blunder van doelman Vaso Vasic, die een terugspeelbal recht in de voeten van Boženík werkt. Of eigenlijk van Sinisterra, maar Boženík zet daar een voetje tussen. Vasic wil de fout herstellen, maar slaagt daar niet in. Vallend en met de voet naar voren lukt het de Feyenoorder om binnen te tikken, vlak voor de aanstormende Marco Burch.

Langs de lijn stond Slot te glimmen. Tegenover de pers was hij even later alweer ingetogen. 'Dit geeft ons een goede uitgangspositie', zei hij, 'maar het wil niet zeggen dat we Feyenoord elke wedstrijd zo gaan zien. Belangrijk voor mij is dat ik zie dat deze spelers er echt alles aan doen om te winnen. Ze willen ervoor vechten, vandaag ook weer. Dat wilden ze tegen FC Drita ook, alleen hebben we nu een beetje beter gespeeld. We hebben niet zo vaak de bal verloren en dingen technisch beter uitgevoerd.' Het leek wel of hij niet eens zo veel verschil zag, ondanks die twee tegentreffers minder.

Slot was goed te spreken over debutant Gernot Trauner. 'Mooi voor hem dat zijn eerste optreden zo verliep', vond zijn nieuwe trainer. 'Alireza wordt steeds fitter en Guus is al wat langer bij ons. Ze zijn goed aanwezig nu, de nieuwe spelers, en dat is goed voor het team.'

Verslaggever Dennis van Bergen schetste een dag later in het Algemeen Dagblad het beeld dat hij van wat meer afstand had gevormd. 'Bij Feyenoord hebben ze het de laatste weken steeds over bouwen', schreef hij. 'Een metafoor die wel vaker gebruikt wordt wanneer een trainer een nieuw tijdperk inluidt. Maar in het specifieke geval van de Rotterdamse club dekt deze term beter de lading dan elders. Slot wil met zijn aanvallende manier van voetballen een cultuuromslag tot stand brengen. En van die missie wijkt de coach, even eigenwijs als zelfbewust, hoe dan ook niet af. Bouwen, zegt hij, heeft immers tijd nodig. En dan laat je je niet kennen wanneer tijdens dat proces her en der eens een net gemetseld muurtje sneuvelt.'

In dit stadium van het seizoen was dat de vraag waar het om ging. Was hier inderdaad sprake van een muurtje dat telkens weer tijdig gerepareerd kon worden? Of viel er straks opeens een stapel bouwstenen om, waarmee het in één doffe dreun afgelopen zou zijn in Europa?

7. Atlético Madrid

vriendschappelijk – zondag 8 augustus 2021 (2-1)

Het was een vreemd geval, dat 'traditionele openingsduel', aan de vooravond van de competitie. Normaal gesproken is dat het moment waarop supporters elkaar na langere tijd weer in het stadion terugzien. Een wedstrijd waarvan de uitslag niet echt ter zake doet. Bij deze editie had Feyenoord al drie serieuze krachtmetingen achter de rug, waarvan eentje thuis. Daarnaast nog wat oefenpotjes in datzelfde stadion voor datzelfde publiek.

Het was bepaald niet de minste tegenstander die dit jaar was uitgenodigd: Atlético de Madrid, Spanjes kersverse kampioen. Op papier maakte de thuisclub weinig kans, als nummer 5 uit de Eredivisie. Volgens de UEFA is La Liga de sterkste competitie na de Engelse Premier League. Real Madrid en Barcelona waren gevestigde namen in de Champions League. En Sevilla had de afgelopen jaren een paar keer in de finale van de UEFA League gestaan. Die drie clubs had deze tegenstander dus achter zich gelaten in het laatste seizoen. Zoals gezegd: bepaald niet de minste tegenstander.

Atlético Madrid had een bijzondere geschiedenis wat betreft de behaalde resultaten. Landskampioen nu, als bekroning van acht jaar lang bij de eerste drie eindigen. Maar de club had door de jaren heen aanzienlijk zwaarder weer gekend. Nadat in 1996 het kampioenschap én de beker werden behaald, ging het met rasse schreden bergafwaarts. Totdat in 2000 zelfs degradatie naar de Segunda División volgde. Een soort FC Twente was het.

Ook voor Atlético de Madrid was deze ontmoeting het laatste wapenfeit voor de start van de competitie. Reden dus om hier een serieuze generale repetitie van te maken, maar desondanks ontbraken enkele grote namen: de aanvallers Luis Suárez en João Félix en de verdedigers Stefan Savić en Kieran Trippier waren niet van de partij.

Feyenoord was op zoek geweest naar de sterkste opstelling en leek die nu gevonden te hebben. Fer en Haps waren daaruit verdwenen, na de komst van Trauner en het sterke spel van Malacia. Het middenveld werd bemand door Kökçü, Toornstra en Til. De wellicht meest besproken plaats bleef toch centraal voorin, waar Linssen uiteindelijk de voorkeur kreeg tussen de beide vleugelaanvallers Sinisterra en Jahanbakhsh.

In de vijfde minuut ontstaat er een aardige kans voor de Spanjaarden, nadat Pedersen via een belabberde terugspeelbal een corner weggeeft. In de zevende minuut komt Carrasco tot een schot en in de tiende minuut gebeurt er achterin weer iets heel onhandigs. Vanaf de rechterkant van het veld speelt Gernot Trauner terug op Bijlow, die er niet eens bij kan komen en het gevaar rakelings langs de paal ziet verdwijnen. Het typische misverstand tussen spelers die elkaar nog niet goed kennen. Trauner was zelf door Bijlow aangespeeld, en die was nou juist aan 'zijn' kant van het doel gaan staan, om zonder gevaar een eventueel tikkie terug te kunnen oprapen.

In de vijftiende minuut komt Feyenoord bijna op voorsprong. Orkun Kökçü geeft een prima pass op Bryan Linssen, die zo scherp start dat het buitenspel lijkt. De aanvaller neemt met de borst aan, wordt verhinderd om op doel te schieten en legt dan breed, terwijl de collega's op wie hij blind rekent daar nog niet staan. Ook in deze linie moeten ze kennelijk nog aan elkaar wennen. De door de Spanjaarden veroverde bal wordt al rap weer afgestaan door goed jagen van Alireza Jahanbakhsh. Na enkele vloeiende combinaties via een aantal hoofden en voeten kan diezelfde Jahanbakhsh voorzetten. Het lukt net niet om Guus Til te bereiken.

De thuisploeg zet wel vaker een vitale aanval op, zoals in de achttiende minuut, als Pedersen de achterlijn haalt. Tot een voorzet komt hij niet, maar het levert wel een hoekschop op. Die bestaat uit een tikkie terug op Jens Toornstra, die met een fraaie

steekbal Orkun Kökçü aanspeelt. Die bedient Marcos Senesi, en hij op zijn beurt Bryan Linssen. Het zijn allemaal voorbeelden van verzorgde combinaties en een bewijs dat dit team heus wel wat kan. Meer dan door sommige analisten in dit voorseizoen gedacht werd.

In de vierentwintigste minuut probeert Sinisterra een tweede doelpunt te maken, maar zijn te zwakke schot belandt in de handen van de keeper. Interessanter dan de aanval zelf, is de reactie van Guus Til. Die komt aangelopen, kiest goed positie en reageert op het feit dat hij niet aangespeeld wordt. Die kant van het verhaal is er ook: de spelers voelen elkaar niet altijd zo goed aan als zojuist bij dat doelpunt. Na een half uur spelen wordt het bijna gelijk. Atlético neemt de hoekschoppen heel klassiek en dat leidt dan tot kopballen, in dit geval door centrale verdediger José María Giménez, die hard de lat raakt, waarna er opnieuw ingekopt wordt, nu door een andere man uit de laatste linie: Mario Hermoso.

Feyenoord heeft te maken met een tegenstander van formaat, wat geluk én een capabele keeper die erin slaagt om die tweede poging te vangen. Atlético heeft zich wat verkeken op de tegenstander. Althans, zo lijkt het, en de jacht op de gelijkmaker is serieus. Zeven minuten voor rust schiet linksbuiten Thomas Lemar nog venijnig in door in één keer uit te halen. Bijlow wordt op dat moment wat gehinderd in het zicht door zijn eigen verdediger, maar redt desondanks prima.

Dat de mannen uit Madrid dit heus niet als zomaar een oefenpotje opvatten, blijkt ook uit de toegenomen frustratie tegen het einde van de eerste helft. De Belg Yannick Carrasco verliest de bal aan Tyrell Malacia, die zich heel sterk bij de achterlijn vrijspeelt. Na het door hem gewonnen duel volgt er een valpartij. De heren raken wat met de benen verstrengeld en Carrasco verwijt dat – misschien wel terecht – zijn directe tegenstander. Zijn reactie komt hem duur te staan. Het natrappen was niet

heel hard, maar wel opzettelijk en vlak voor het oog van de grensrechter en een stevig protesterend stadion. Kökçü bemoeit zich er nogal nadrukkelijk mee en krijgt daarvoor geel. De straf op het natrappen door zijn tegenstander is zwaarder: Carrasco kan eerder naar de kleedkamer en mag daar meteen blijven.

Misschien was de straf niet voor die schop, maar voor hoe hij daarna Kökçü toetakelde. Een bebloede hals gaf aan dat er het nodige gebeurd was in het opstootje waarbij zo'n beetje alle spelers betrokken raakten. Zelfs Diego Simeone betrad het veld om de dader tot de orde te roepen, maar het weerhield Higler er niet van om rood te geven. Een rode kaart in een vriendschappelijk wedstrijd, waar de uitslag nergens voor meetelt…

In de tweede helft wordt er aan twee kanten veel gewisseld. Voor beide ploegen geldt dat er uiteindelijk maar twee of drie man op de bank blijft: Atlético heeft daar tien spelers zitten, Feyenoord vijftien. Vier spelers werden in de rust al gewisseld en na zestig minuten staat er een geheel nieuw elftal op de mat. Nog voordat de grootste wissel heeft plaatsgevonden, schiet de ingebrachte Leroy Fer nog een keer een meter over en na tien minuten spelen heeft Malacia een beter gericht schot, nadat hij door slecht uitverdedigen van de tegenstander de gelegenheid krijgt. De thuisploeg staat nog steeds voor, maar wil het hier niet bij laten. Ook Marcos Senesi kopt nog een keer hard over na een corner. Een klassieke hoekschop, zonder dat ingestudeerde terugleggen dus, maar een gewone voorzet.

Ook João Carlos Teixeira probeert het nog een keer met een hard schot, maar ook de tegenstander heeft een prima keeper. Die van Feyenoord is inmiddels gewisseld voor Ofir Marciano, die niet heel veel te doen krijgt, maar in de 83e minuut twee keer achter elkaar op de proef wordt gesteld. Eerst slaagt hij voor dat examen en lijkt het gevaar zelfs geweken, maar als de bal al snel weer terugkomt, kan hij het schot van Angel Correa niet keren.

Toch de gelijkmaker dus. Vooraf zou dat door velen een prima prestatie gevonden zijn, maar nu leidt het tot teleurstelling. Na een geweldige partij lijkt er niet meer in te zitten dan remise. Op het allerlaatste moment is daar toch nog de winst. De twee minuten extra tijd zijn al een paar seconden verstreken als Boženík de bal prima controleert en Ridgeciano Haps een pass op maat geeft. Het loopwerk is van Naoufal Bannis, die de doelman passeert en het publiek op winst trakteert. Het klinkt alsof er een belangrijke overwinning behaald is. En eigenlijk is dat ook zo. Deze winst laat zien dat de ploeg echt mogelijkheden heeft in het bijna begonnen seizoen.

Dennis van Bergen stond in het Algemeen Dagblad stil bij de beladenheid die ook direct na afloop aanwezig bleek. Arne Slot ontving op de uitgestrekte hand aan Diego Simeone een stevige duw. Hoezo vriendschappelijk? De krant meldde dat Slot blij was met het goede voetbal van zijn ploeg. 'Hoewel alles heus nog niet perfect gaat, zie je wel dat we ook tegen zo'n grote tegenstander als Atlético in grote delen het spel konden laten zien dat we graag spelen. Dat geeft vertrouwen.' De trainer was op zoek naar meer bravoure. Feyenoord was een topclub of moest dat weer worden. En deze wedstrijd was er eentje die hoop gaf op een goede richting. 'Ik kan wel elke keer roepen dat het er op de training zo goed uitziet en dat we ons ontwikkelen als team', zei Slot tegen het AD. 'Maar als we dan zo voetballen als tegen FC Drita, dan zegt iedereen – en volkomen terecht overigens – dat hij er niets van terugziet. Dat we er tegen FC Luzern en Atlético wél in slaagden, is een mooie opsteker voor de spelers. Verdienen ze ook. Want ze werken ongelooflijk hard. Geweldig om te zien.'

Slot gaf ook aan dat hij nog behoefte had aan 'de gewenste spits' en een creatieve middenvelder. Blij was hij met Justin Bijlow, Guus Til en Gernot Trauner. Trouwens ook met Kökçü en Alireza Jahanbakhsh, 'die steeds meer in vorm komen'.

De sfeer was in Rotterdam opeens aardig omgeslagen, en dat was zeer welkom in de aanloop naar de Europese return tegen FC Luzern. ‘We balanceren op een dun koord’, zei Slot om de verwachtingen te temperen. ‘De uitvoering is lang nog niet altijd perfect. Maar dit is het voetbal dat ik wil zien. We zijn op de goede weg met elkaar.’

8. Luzern (thuis)

3e kwalificatieronde – donderdag 12 augustus 2021 (3-0)

Voetbalregisseurs hebben de gewoonte om de camera op één man te richten als de spelers het veld op komen, omdat dat wat meer aanspreekt dan een afstandelijk rijtje van elf. Bovendien kan de commentator dan iets over die ene zeggen. Je moet wát, als datgene waar het om gaat nog niet begonnen is. En een volle maan filmen, zoals ze in Pristina deden, kon pas over tien dagen.

Guus Til was de man die werd uitgelicht door de ESPN-regie, toen Feyenoord de grasmat betrad voor de return tegen Luzern. Maar liefst vijf van de zes treffers in de Conference League tot nu toe waren van hem, terwijl hij niet eens als aanvaller op het krijtbord van de coach stond. Een aanvallende middenvelder was hij. Een scorende middenvelder.

Luzern maakte geen kans, zou je zeggen. Een 0-3 goedmaken, dat doe je niet zomaar. In de Zwitserse competitie stond de club er ook niet rooskleurig voor. In het afgelopen weekend leden de spelers thuis een 1-3 nederlaag tegen FC Zurich, na een vroege voorsprong. Een week eerder werd er tegen St. Gallen een 2-1 weggegeven na zes minuten blessuretijd. De ouverture van de competitie verliep ook al niet gelukkig. Verliezen van Young Boys is geen schande, maar ook toen nekte de extra speeltijd hen. Bij een stand van 3-3 scoorden de bezoekers toch nog het winnende doelpunt.

De naam Luzern klonk een stuk degelijker dan Drita, maar we hadden ook hier natuurlijk nog niet te maken met een topclub. Net als Feyenoord vijfde geworden in het vorige seizoen, maar dan in een competitie die minder hoog aangeschreven stond. Het was het seizoen geëindigd met een straatlengte achterstand op de landskampioen, Young Boys, dat 84 punten had uit 36 wedstrijden. Luzern had er maar 46; het verloor vaker dan dat het won, maar werd daarmee toch nog vijfde.

Nu is het wel zo dat de Super League, de hoogste afdeling in Zwitserland, anders is ingericht dan de Eredivisie. Je kunt Schweizer Fußballmeister worden door bovenaan te eindigen in een groep van tien clubs, die onderling vier keer per seizoen tegen elkaar uitkomen. In die zin was Luzern een middenmoter, als vijfde van de tien, waar de Nederlandse nummer vijf in een competitie van achttien speelde.

Feyenoord laat zien dat het bereiken van de groepsfase een must is en pakt de return serieus aan. Met de sterkste opstelling en opnieuw met aanvallend voetbal. Dat leidt tot een vroege openingstreffer. Door goed druk zetten komt Til in balbezit. Daarna wordt Sinisterra aangespeeld. Die geeft een pass die net niet ver genoeg naar voren is, maar voor Jahanbakhsh met een klein beetje inhouden toch opgepikt wordt. Hij komt wat ongelukkig uit met zijn pas, tikt de bal één keer naar voren en sprint erachteraan. Drie tegenstanders vliegen daar vergeefs bovenop: zijn schot van vijftien meter is trefzeker.

In de veertiende minuut krijgt Bryan Linssen de kans op de 2-0 als Luzern bij het uitverdedigen domweg inlevert. Hij neemt wat te weinig tijd en schiet niet zuiver genoeg. Het geeft al vroeg het gevoel dat Feyenoord weinig te vrezen heeft van deze tegenstander, die figuurlijk gesproken op de grond ligt. Dat het niet lekker loopt, is zichtbaar in de houding van Lorik Emini, de Kosovaarse international die zojuist knullig balverlies leed. Hij die zich zou moeten schamen, staat nu te gebaren dat het naar voren gekund had. Toch was dit tikkie recht in de voeten van de tegenstander moeilijk aan andere spelers toe te schrijven. Aan de andere zijde is het even later Guus Til die moppert. Marcus Pedersen, die net als Tyrell Malacia regelmatig de kans krijgt om mee naar voren te gaan, laat zijn schot blokken, terwijl Til op zijn zesde doelpunt uit is. Het handje van Sinisterra gaat de lucht in: hij kreeg namelijk heel veel ruimte op de andere flank, en had aangespeeld willen worden.

Ook Malacia is in de twintigste minuut dicht bij een doelpunt. Sinisterra let goed op waar Linssen staat. De spits die uitwijkt naar de linkerkant heeft op zijn beurt oog voor de linkervleugelverdediger. Die schiet niet onverdienstelijk in, maar de doelman stopt zijn schot. Een minuut of wat later moet diezelfde man opnieuw ingrijpen als Til vanuit de spitspositie schiet. Hij hoeft niet te duiken voor de poging van Jens Toornstra in de vijfentwintigste minuut, omdat die net naast schiet. Een kopbal van Gernot Trauner op Guus Til, opnieuw diep in de spits, wordt door laatstgenoemde net niet afgemaakt. Maar al die kansen laten zien dat het de ploeg met de voorsprong is die de meeste aanspraak maakt op het eerstvolgende doelpunt.

Dat komt er ook, na 33 minuten. Het zoveelste offensief van Feyenoord. Op een afgeslagen aanval wordt er alert gereageerd door Toornstra, die knap voor zijn man komt en in één keer ziet waar de bal heen moet. Jahanbakhsh heeft alle ruimte, neemt aan, draait, en haalt snoeihard uit. Het staat 2-0, nog voor rust. De rust die de doelpuntenmaker zelf overigens niet gaat halen. Hij blijkt zich bij het draaien of schieten geblesseerd te hebben aan zijn lies. En zo wordt de man met twee treffers op zijn naam gewisseld voor Róbert Boženík.

In de laatste minuut van de eerste helft doet Luzern eindelijk iets. Tot twee keer toe wordt er op doel geschoten. Eerst uit een vrije trap en dan uit de situatie die daarna ontstaat. Beide keren moet Bijlow tamelijk serieus ingrijpen. Hij heeft tot die tijd nog weinig te doen gehad.

Voor zover de wedstrijd nog niet beslist was: Luis Sinisterra maakt al heel vroeg in de tweede helft de 3-0 via een prima schot. Hij wordt aangespeeld door Jens Toornstra terwijl de verdedigers te veel bezig zijn met Boženík. Tijd en ruimte is er genoeg om de trekker over te halen. Het schot is goed geplaatst in de verre hoek.

Vijf minuten na rust volgt er dan eindelijk een echte aanval van Luzern. Invaller Dejan Sorgić met het spitsennummer 9 schiet zwak in. Het lijkt een teken van ongeloof te zijn. Ongeloof dat er hier ook nog maar iets te halen is. Feyenoord aan de andere kant blijft gewoon aanvallen, misschien wel geholpen door de moedeloosheid van de tegenstander. Na tien minuten in de tweede helft heeft Linssen enorm veel ruimte op rechts. Zijn voorzet op Til is prima, maar die kopt recht in de handen van de keeper. Hij wil het echt wel, dat zesde doelpunt. Non-verbaal maakt hij dat volstrekt duidelijk. De gretigheid is er.

In het laatste half uur komt Lennard Hartjes in het veld voor Orkun Kökçü. Dat betekent het debuut voor deze achttienjarige middenvelder, die overgenomen is van Sparta. Tot nu toe had hij alleen minuten gemaakt in oefenwedstrijden. Ook mocht hij als jeugdspeler mee naar het trainingskamp in Oostenrijk in de voorbereiding van het seizoen. 'Een talent dat in het oog sprong, was de jeugdige Lennard Hartjes', had De Telegraaf geschreven na een partijtje tegen AA Gent in juni, op Varkenoord. Het zou zijn enige officiële wedstrijd blijven in het hele seizoen. Hartjes speelde op de rand van het eerste elftal en zou in april tijdens een interview met Feyenoord TV vaststellen dat die situatie zwaar was. Telkens trainen met de sterksten en dan ook nog spelen met de Onder 21. Met die ploeg knokte hij voor een plek in de Keuken Kampioen Divisie. Nu kwam hij in het veld om – zij het heel bescheiden – bij te dragen aan de weg die naar Tirana zou leiden.

Til doet nóg een poging om te scoren, maar slaagt niet. De lach is er wel op het gezicht, maar daarop is ook zichtbaar dat hij ervan baalt dat het niet gelukt is, als hij een kwartier voor tijd gewisseld wordt. Hij en Sinisterra verlaten het veld en Bannis komt erin, samen met Antoni-Djibu Milambo, die daarmee de jongste debutant bij Feyenoord ooit is. Met zijn 16 jaar en 131 dagen is hij nét iets jonger dan Georginio Wijnaldum, die bij zijn debuut in 2007 zeventien dagen ouder was dan Milambo nu.

Tien minuten voor tijd doet Bryan Linssen nog een poging om er 4-0 van te maken, maar de wedstrijd is nu echt wel afgelopen. Zes seconden na het verstrijken van de reguliere anderhalf uur fluit de Italiaanse scheidsrechter Marco Guida af.

De kranten besteedden die vrijdag vooral aandacht aan die ene Iraniër die de selectie pas versterkt had. Volgens De Telegraaf waren er twijfels of hij nog steeds de power en klasse uit zijn AZ-periode zou hebben. Alireza Jahanbakhsh had in de Premier League maar weinig gespeeld. Hij was voor 25 miljoen van AZ naar Brighton & Hove Albion gegaan. Die ploeg wou hem later voor bijna 20 miljoen weer kwijt, maar had flink moeten zakken met de prijs. 'De manier waarop hij die treffers vierde met de harde kern van de Rotterdammers liet weinig aan duidelijkheid te wensen over', meende De Telegraaf. 'Als hij erin slaagt die scoringsdrift in deze competitie het hele seizoen aan de dag te leggen, dan mogen Arne Slot en Frank Arnesen in hun handen knijpen. In dat geval hebben ze – voor weinig geld, iets meer dan een miljoen – een perfecte opvolger voor Steven Berghuis gevonden. Maar één duikvlucht van een Iraanse zwaluw maakt nog geen zomer.'

Zo bevond deze aanvaller zich in het middelpunt van de belangstelling, dankzij twee fraaie treffers in minder dan een halve wedstrijd, terwijl het Guus Til niet meer lukte in vijf kwartier. Hoe zouden deze twee het gaan doen, de rest van het seizoen? En zou de eerstgenoemde weer kunnen spelen tegen Willem II? De competitie stond op het punt van beginnen.

9. ELFSBORG (THUIS)

play-off – donderdag 19 augustus 2021 (5-0)

Die eerste speelronde in het Eredivisieseizoen 2021/'22 verliep uitstekend. Een uitwedstrijd in Tilburg op een late zondagmiddag eindigde in 0-4 door doelpunten van Bryan Linssen, Luis Sinisterra, Guus Til en Naoufal Bannis. Feyenoord begon fel en speelde dominant. Toch werden er ook kansen weggegeven, maar die werden tijdig verijdeld door Justin Bijlow. De voorsprong verscheen na een kwartier op het scorebord. Linssen schoot van buiten de zestien in de korte hoek. Tien minuten later kapte Luis Sinisterra in het strafschopgebied naar binnen. Hij scoorde dankzij de ruimte die Guus Til voor hem bereidde. Diezelfde Til maakte vlak na rust gebruik van het jagen van Bryan Linssen. Hij had zelfs de 0-4 kunnen maken, maar zijn kopbal na een voorzet van Toornstra ging via het been van de keeper naast. Bij Willem II kreeg Emil Bergström een rode kaart vanwege een laakbare tackle op Luis Sinisterra. Toen werd het toch echt als een gelopen race beschouwd. In de blessuretijd scoorde invaller Naoufal Bannis alsnog de uiteindelijke 0-4, op aangeven van Ridgeciano Haps.

Het seizoen openen met een riante uitoverwinning. Dat deed denken aan de 0-5 in Groningen in het kampioensjaar. Toen begon Feyenoord bovenaan en zou het daar het hele seizoen blijven staan. Nu deelde het de tweede plaats met FC Utrecht. Ajax had thuis met 5-0 gewonnen van N.E.C. en vestigde zich daarmee op de koppositie. Daar zouden de Amsterdammers ook eindigen. Diezelfde riante cijfers (5 voor, 0 tegen) waren aan Feyenoord besteed bij een laatste horde naar de Conference League. De thuiswedstrijd eindigde in een stand die opnieuw het gevoel gaf dat de return een formaliteit zou worden. Na Til en Jahanbakhsh leek er een nieuwe hoofdrolspeler opgestaan te zijn. Luis Sinisterra maakte drie van de vijf doelpunten en blonk uit met enkele fraaie acties.

Al in de vijfde minuut haalt Sinisterra snel en makkelijk de achterlijn. Dat resulteert niet in een doelpunt, maar zet wel de toon van de wedstrijd. Het leidt indirect tot een kans voor Toornstra, die van richting wordt veranderd en bijna in het doel belandt. Na zeven minuten is er een schot van Sinisterra, die laat zien dat hij er echt zin in heeft. Niet alleen in scoren, maar ook in fraaie passeerbewegingen en goede voorzetten. Na negentien minuten draaft hij langs de zijlijn en zet hij zo'n beetje vanaf de cornervlag voor. Linssen loopt goed in en bewijst maar weer eens een goede kopper en springer te zijn. Deze keer gaat het naast.

Sinisterra laat De Kuip na 22 minuten al heel even juichen, maar dat blijkt voorbarig. Nadat Pedersen oprukt over rechts en voorzet op Til, mist die de bal. Sinisterra treft het zijnet, zij het aan de verkeerde kant van de paal. Pas na 24 minuten en acht seconden is het wel raak. Weer een wervelende aanval en weer met Toornstra in een belangrijke rol. De puike voorzet wordt via de grond ingekopt door de speler die zou uitgroeien tot man of the match. De voorsprong is zeer verdiend, maar het duurt lang voor die tot stand komt. Met een gelijkspel naar Zweden is natuurlijk niet de bedoeling.

Een lachwekkende situatie doet zich voor als verdediger Simon Strand probeert een bal binnen te houden en die, als dat niet lukt, gefrustreerd naar de tweede ring lanceert. Totaal onnodig, evenals zijn poging om tot stilstand te komen door zich vast te grijpen aan de ESPN-camera die daar staat. Die legt dat van heel dichtbij vast. Het apparaat valt omver en de cameravrouw die dat gevaarte probeert op te richten krijgt hulp van Jahanbakhsh, nadat die zijn tegenstander vanwege deze actie vermanend heeft toegesproken. Ook Marcus Pedersen biedt zijn diensten aan, maar die zijn niet nodig. Hij klopt de filmende dame van ESPN troostend op haar rug. Ze zal vast geschrokken zijn, want hoe vaak maak je dat nou mee, dat iemand zo'n ferm filmapparaat omverkegelt?

Ook scheidsrechter Craig Pawson toont zijn medeleven. De vrouw achter het toestel – nu opeens zelf in de schijnwerpers – steekt al snel een duim op. Schadevrij, hooguit een beetje geschrokken. ESPN lijkt te denken dat het verstandig is om de veroorzaker van de eventuele extra kostenpost in beeld te brengen, want vanuit verschillende standpunten wordt zijn misplaatste actie herhaald. Natuurlijk, Strand was op snelheid, maar hij had andere keuzes kunnen maken.

Een andere speler voor wie de ergernissen even te veel worden, is Christopher McVey. Die krijgt een terechte gele kaart van zijn landgenoot als hij niet meer bij de bal kan en daarom Bryan Linssen maar onderuit schoffelt. Het doet de regie denken aan het lot dat die camera zojuist ondervonden heeft. De filmende collega komt opnieuw even in beeld. En weer is er die duim omhoog. Ook Linssen kan gewoon verder trouwens.

De echte straf op de overtreding van McVey wordt niet door de Engelse scheidsrechter voltrokken, maar door Feyenoord zelf. Uit de vrije trap die door Toornstra genomen mag worden volgt namelijk de 2-0. Hij brengt de bal laag voor. Die stuitert twee keer en eindigt voor de voeten van Jahanbakhsh. Ter hoogte van de penaltystip schiet de rechtsbuiten hard en hoog in. Zou hij ook nu weer man van de wedstrijd worden? Na een half uur is de voorsprong comfortabel te noemen.

Zes minuten later krijgt Sinisterra alle vrijheid op links. Weer is het Toornstra die aan de basis staat met een prima pass en goed overzicht. Guus Til loopt opnieuw in de spitspositie, maar de linksbuiten heeft de hulp van zijn teamgenoot niet nodig. Hij kapt naar binnen en schiet goed in. Voor de aanvoerder van de ploeg die nu klappen krijgt, de Zweedse international Johan Larsson, is deze derde dreun aanleiding om zijn ploegmaats stevig toe te spreken. Als dit zo verder gaat, kan het een enorme afstraffing worden. En ook hij wil een ronde verder komen.

Na rust gaat Feyenoord op dezelfde voet verder. Goed voetbal en veel druk op de tegenstander. Na ruim twee minuten scoort Sinisterra opnieuw, nu met een fraaie kopbal. De voorzet komt van rechtsback Pedersen en is goed, net als de actie van de doelpuntenmaker. Hij kiest prima positie voor invaller Alexander Bernhardsson.

Guus Til laat na tien minuten in de tweede helft een enorme kans liggen als hij niets doet met de bal die hij via de borst van Linssen voor zijn voeten krijgt. Hij staat dan met zijn rug naar het doel en heeft onbelemmerd uitzicht op centrale verdediger André Rømer, die appelleert voor buitenspel. Leo Oldeburger roept nog van niet, maar Guus kan die commentator niet horen en kan Christopher McVey achter hem niet zien. Die heft het buitenspel namelijk op. En dus laat Til die bal maar lopen, tot teleurstelling van hemzelf én Linssen en Sinisterra. Het is wel leuk om met 4-0 te winnen, maar 5-0 is leuker. Dat lukt dankzij een doelpunt van Bryan Linssen alsnog. Na een corner vanaf rechts schiet Til op de voet van de keeper. De rebound is voor Linssen. De frustraties om deze stand lopen bij Elfsborg zo hoog op dat Frederik Holst zijn tweede gele kaart pakt en van het veld af gestuurd wordt.

Na tachtig minuten spelen krijgt ook Justin Bijlow rood wegens het neerhalen van invaller Marokhy Ndione, die inderdaad doorgebroken was. Maar deed deze keeper nou echt zo veel verkeerd? Zelf gebaarde hij van niet. Commentator Oldenburger spreekt er schande van als hij die kaart ziet. ‘Hij deed helemaal niks, man!’ Had Bijlow dan weg moeten springen? Ze liepen toch tegen elkaar aan? De één z’n rood is de ander z’n dood, luidt een voetbalwet onder doelverdedigers. Je speelt nu eenmaal niet zonder die ene die z’n handen mag gebruiken, en dus werd Luis Sinisterra opgeofferd voor reservekeeper Marciano. Eén keer moet die echt optreden, halverwege de extra tijd, als de inmiddels wat bedaarde McVey op doel schiet.

De Telegraaf zag een dag later in zijn terugblik verwachtingen op de tribunes. ‘Alsof de harde kern van Feyenoord al wist dat het dit seizoen weer ouderwets Europese avondjes gaat regenen en de groepsfase wel even zou worden bereikt’, schreef de krant, verwijzend naar het vuurwerk bij het begin van de wedstrijd, en daarna – figuurlijk – van de spelers. ‘De Kuip zag zwart van de rook.’ Zelfs de Engelse scheidsrechter Craig Pawson zou zoiets nog nooit hebben meegemaakt, ook niet in grote clashes in de Premier League. ‘In De Kuip stond hij met grote ogen te kijken naar de rode vuurzee in vak S, de sterrenregen boven het veld en de oorverdovende knallen.’

De krant toonde een foto van Luis Sinisterra, lachend en liggend op de grond, bedolven onder vijf spelers en met nog een paar anderen in aantocht. Lachende gezichten, dat was het beeld. Verslaggever Marcel van der Kraan zag het ook zonnig in. De Conference League was in zijn ogen een podium waar nog wat miljoenen zijn op te halen. Niet het grote geld, maar niettemin belangrijk. ‘De kans daarop is vrij groot als de Rotterdammers zich in dit tempo blijven ontwikkelen onder coach Arne Slot’, stelde hij. ‘Het publiek stuitert van enthousiasme omdat het aanvallende spel, dat sowieso al in de smaak valt, ook nog eens een berg doelpunten meebrengt.’

Van der Kraan constateerde dat de prestaties van het huidige Feyenoord niet meer afhankelijk waren van één man. De naam Steven Berghuis viel uiteraard. Hij was in een recent verleden aanvalsleider en topscorer. Nu leek er telkens een nieuwe gids op te staan die voorop ging in de winst. Het beeld klopte, maar dat wijzen naar telkens een andere hoofdrolspeler deed geen recht aan werkpaarden als Jens Toornstra en Bryan Linssen, die veel bijdroegen, maar niet in het middelpunt der belangstelling belandden. De doelman en verdedigers stonden trouwens ook hun mannetje.

De vraag rees of er eigenlijk nog wel gezocht moest worden naar een centrumspits. ‘In zijn huidige vorm kan Linssen alleen naar de bank worden gestuurd als er een miljoenenaankoop wordt gedaan en er een geheide topschutter bij komt’, schreef De Telegraaf. ‘Maar die miljoenen heeft Feyenoord niet.’ Jonge, veelbelovende voetballers waren financieel het hoogst haalbare en zij deden het tot nu toe goed. ‘Zulke talenten kunnen, als de ontwikkeling van het team zich doorzet, in waarde explosief gaan stijgen. Het creëren van kapitaal op het veld is het beste wat Feyenoord kan overkomen.’ En daar was die Conference League handig voor.

Er werd al hardop maar voorzichtig gedroomd van een mooie toekomst. Toch temperde de journalist de verwachtingen. Het zat allemaal ‘in de categorie nummer vier of vijf in B-landen van Europa’. Eigenlijk zouden ontmoetingen met PSV, AZ en Ajax veel interessanter zijn. ‘Maar het plezier spat er voorlopig wel vanaf bij mannen als Sinisterra, die uitzinnig van vreugde was na al zijn goals en De Kuip na de rode vuurzee voor de aftrap opnieuw in lichterlaaie zette.’

Een andere vraag die werd opgeworpen, was of er voor Jens Toornstra – ‘als aanvoerder ook bepalend voor Feyenoord’ – nog wel ruimte zou zijn na de komst van Fredrik Aursnes. Jens leverde tot nu toe regelmatig een belangrijke bijdrage aan de doelpunten. Maar met de Aursnes erbij zou er toch echt iemand uit moeten, en dat werd waarschijnlijk een middenvelder. Een luxeprobleem, want als je Toornstra moet missen voor iemand die beter is op dezelfde positie, dan valt het nog wel mee met die smalle selectie.

10. ELFSBORG (UIT)

play-off – donderdag 26 augustus 2021 (3-1)

'We zijn niet te stoppen, we blijven maar gaan. Ja, Feyenoord staat bovenaan!' Het wordt graag gezongen door supporters, ook als dat laatste – bovenaan staan – niet overeenkomt met wat de ranglijst zegt. Maar op 22 augustus 2021 was het waar, na het laatste fluitje bij Feyenoord – Go Ahead Eagles. Een duel dat niet eens zo heel makkelijk gewonnen werd, maar wel met twee punten verschil. En opnieuw zonder tegentreffers.

Ajax speelde eerder die middag gelijk tegen FC Twente. In het begin van de tweede helft in Enschede waren de bezoekers op 0-1 gekomen via een wat kneuterig balletje dat via de paal voor de voeten van Sébastien Haller rolde. Het dreigde zo'n geniepige onverdiende winst te worden, maar in de 87e minuut schoot aanvoerder Robin Pröpper feilloos binnen van een meter of vijfentwintig. Met z'n linkerbeen, niet eens z'n sterkste.

Het aardige aan dat doelpunt was dat de maker vlak daarvoor nog instructies kreeg van Ron Jans. 'Ik had net met de trainer gepraat dat ik toch maar naar voren moest om iets te forceren', zei Pröpper na de wedstrijd. 'Hij kwam voor mijn linkervoet en dan is het niet nadenken maar doen.' Bijna ging het nog mis in de extra tijd. In de laatste van die vijf minuten verrichtte doelman Lars Unnerstall nog een redding op een fraaie kopbal van Danilo Pereira da Silva, van wie destijds nog niemand wist dat Feyenoord hem transfervrij zou overnemen na afloop van het seizoen. Hijzelf ook niet.

En zo waren er na twee speelrondes nog drie clubs over met alleen maar overwinningen. Van dat trio stond Heerenveen het laagst, doordat het twee keer met maar één punt verschil won, en PSV tweede. De Eindhovenaren hadden net als de mannen uit Rotterdam zes keer gescoord, maar wel een tegendoelpunt gekregen. De club die de nul had gehouden ging aan de leiding.

De comfortabele cijfers over twee speelrondes verbloemden dat er thuis maar moeizaam gewonnen was. Grote kansen werden gemist en pas in de tweede helft werd er gescoord. Linssen lette goed op toen oud-Feyenoorddoelman Warner Hahn een bal losliet die hard werd ingeschoten door Sinisterra. Bryan Linssen nam ook de 2-0 voor zijn rekening. Bijna 87 minuten waren er gespeeld toen Jens Toornstra een pass gaf vanaf de eigen helft. Linssen dribbelde dapper door en schoot van de zestienmeterlijn hard in, omringd door drie of vier tegenstanders.

Moeizaam ging het, in een wedstrijd waar Marcos Senesi zich blesseerde bij een simpele terugspeelbal. Hij greep naar zijn bovenbeen en moest niet veel later het veld verlaten. Wouter Burger verving hem, maar kon het duel vanwege kramp niet uitspelen. Hij werd vervangen door Ramon Hendriks, die een dag eerder nog negentig minuten speelde met Onder 21.

Zo was er – nu niet Europees, maar voor de competitie – weer sprake van zo'n afgetekende man of the match. Terwijl juist hij, Bryan Linssen, een moeizame start had gekend bij zijn club en samen met Mark Diemers regelmatig veel kritiek te verduren had gekregen. Te weinig kwaliteit en te weinig doelpunten. Hij werkte hard, maar dat betaalde zich vaak niet uit.

Feyenoord betreedt dus als koploper van de Eredivisie het veld in Elfsborg op donderdag 26 augustus, en doet dat met een riant te noemen 5-0 voorsprong om te verdedigen. Dat zou natuurlijk nooit een probleem mogen zijn, ook niet zonder de vanwege die rode kaart geschorste Justin Bijlow en de geblesseerde Senesi. Zij worden opnieuw vervangen door Ofir Marciano en Wouter Burger. Idrottsföreningen Elfsborg is de nummer 4 van Zweden, het land waar de club in 2006 en in 2012 nog kampioen werd. In de Europa League strandden ze vaak al in de voorrondes. En nu lijkt het feest voor deze tegenstander op een niveau lager ook al voorbij te zijn.

Het blijft lang doelpuntloos in Zweden. Alireza Jahanbakhsh schiet een keer over, Til treft de lat. Ook de thuisploeg krijgt kansen. In één geval moet Sinisterra de bal van de lijn halen. Drie minuten voor rust is er geen houden aan. Johan Larsson schiet een vrije trap van net buiten het strafschopgebied via de binnenkant van de paal in het doel.

Kort na rust gaat het weer mis. Een ingooi van Pedersen aan de rechterkant van het veld, halverwege de eigen helft, is volgens de Bulgaarse scheidsrechter niet volgens de regels uitgevoerd. Terwijl de inworp naar IF Elfsborg gaat, begint de gooier aan arbiter Kabakov voor te doen dat hij in zijn ogen niets fout heeft gedaan. De Elfsborg-spelers zien geen reden om die discussie af te wachten en hervatten snel het spel. Pedersen is als gevolg van zijn protesten veel te laat om een voorzet nog te blokken en zo ontstaat de 2-0 van Alexander Bernhardsson.

De marge is nu nog drie, en dat klinkt heel ruim. Maar die twee treffers kort voor en na rust, dat voelt toch wat ongemakkelijk. Als ze elke vijf minuten blijven scoren, ga je straks met een 10-0 nederlaag naar huis. Drie tegendoelpunten, veertig minuten: niet onmogelijk. Het was op twee dagen na precies zeven jaar geleden: Zorja Loehansk. Oekraïners noemen die club Зоря Луганськ de Russen Заря Луганск. Zoek de verschillen. Maar Feyenoordsupporters brullen alleen maar heel hard ‘Manu!’ als ze jaren later weer zwetend wakker worden, wild dromend van die blessuretijd.

Bryan Linssen heeft na 52 minuten een fraai schot in petto dat wordt gestopt. Zeven minuten later werkt Ofir Marciano met een uitstekende reflex een kopbal van Christopher McVey weg voor het doel. Nog geen 3-0 dus, maar ook geen 2-1. Na een uur spelen keert de rust terug in het spel. Een prima uitgespeelde aanval leidt via Luis Sinisterra op de linkerflank tot een voorzet op Guus Til, die volledig vrijgelaten wordt. Hij kan het klusje simpel afmaken.

Arne Slot en zijn assistenten De Wolf en Pusic springen juichend op, alsof het de winnende treffer is. Toch doet de huurling van Spartak Moskou met zijn zesde Europese treffer hier niet meer dan laten zien dat het nu wel even genoeg is. De Zweden zullen er nu nog vier moeten maken in een half uur.

In de zeventigste minuut maakt Simon Strand duidelijk hands in zijn eigen strafschopgebied. Volstrekt onnodig en onder hevig appel van enkele rood-witten, maar de man met de fluit wuift het weg. De hand te dicht langs het lichaam of zo, wat nog maar de vraag was. Als dit soort dingen in Rotterdam-Zuid gebeurt, betekent het dat de hele Kuip uit z'n bol gaat. Maar die paar supporters die ondanks strenge controles binnengekomen zijn, maken minder kabaal. Een kwartier voor tijd wisselen de Zweden twee keer. Even later is het Marokhy Ndione die 3-1 maakt. Pedersen gaat opnieuw niet helemaal vrijuit. De van richting veranderde bal is meteen de laatste van de avond die het doel in wil. Slot laat twee minuten voor het eind een speler debuteren. De zeventienjarige aanvaller Mimeirhel Benita komt in het veld, terwijl hij nog maar één keer heeft meegetraind met de selectie.

De Telegraaf vroeg na afloop om een toelichting op die wissel. Zo voor de hand ligt het niet, een knul van nog geen achttien in een Europees duel. De trainer antwoordde heel eenvoudig. 'Hij zit al jaren in de opleiding, heeft vaak rechtsbuiten gespeeld, maar ook een aantal keren rechtsback. Hij is goed, hij is snel en agressief. Toen ik Alireza eruit wilde halen en ik naar de bank keek, zag ik er maar een die rechtsbuiten kon spelen.'

Guus Til bekeek de nederlaag in het perspectief van beide duels samen. 'Het gaat over twee wedstrijden en dan is het 6-3 voor ons', zei hij calculerend. 'Het was bij ons niet top. Ik had wel het gevoel dat we lekker speelden, maar het was niet doelgericht. Alsof de trainer een paar pionnen had neergezet en had gezegd: ga maar positiespel spelen. We toonden wel veerkracht, maar als Feyenoord zijnde moeten we hier gewoon winnen, vind ik.'

Arne Slot gaf aan het Algemeen Dagblad een terugblik op de wedstrijd en vergeleek die met de voorgaande. ‘We waren net zo dominant als in Rotterdam, maar we kregen wel te weinig kansen’, zei hij. ‘Dat was echt te mager. En de 1-0 was er opeens, maar die bal mag er natuurlijk niet in. Daarna die verkeerde ingooi en even de verkeerde kant op kijken en het is 2-0. Dat was een heel slecht moment van Marcus Pedersen: eerst verkeerd ingooien en dan in discussie gaan met de scheidsrechter.’

Over dat laatste leek iedereen het wel eens te zijn. In dit geval bleef de schade beperkt. Maar we wilden nog veel Europese duels zien, en er zouden nog tegenstanders komen waar je je dit niet kon permitteren.

11. Maccabi Haifa (uit)

groepsfase – dinsdag 14 september 2021 (0-0)

De groepsfase van de Conference League was bereikt en daarna komt altijd een spannende stap: de loting. Sommige supporters kijken er telkens weer reikhalzend naar uit, omdat er van die mooie reisjes naar spannende landen uit kunnen komen. Het werden Tsjechië, Duitsland en Israël: Slavia Praag, Union Berlin en Maccabi Haifa.

Slavia Praag was afkomstig uit pot 1 en werd dus als een sterke tegenstander gezien. Union Berlin speelde nu twee jaar op het hoogste niveau in de Bundesliga en was in het laatste seizoen zevende geworden. In een competitie met Bayern München, Borussia Dortmund, Borussia Mönchengladbach, Eintracht Frankfurt en RB Leipzig was zevende worden zo slecht niet. Maccabi Haifa was op papier de minste. Toch deed de kampioen van Israël meestal mee in Europese wedstrijden, al kwam het vaak niet verder dan de voorrondes.

Arne Slot zei na afloop van de loting tegen De Telegraaf dat hij blij was met dit soort sterkere tegenstanders, omdat je dan de ontwikkeling van spelers goed kon zien. Hij vond het ook mooi dat Til, Malacia en Bijlow in de selectie van het Nederlands elftal waren opgenomen. ‘Pedersen is voor Noorwegen opgeroepen’, zei hij tegen de krant. ‘Bijlow en Malacia zijn al van jongs af bij de club. Dat is een compliment voor de jeugdopleiding.’

De euforie van de laatste weken kon ondertussen getemperd worden. Het eerste puntverlies van dit seizoen deed zich voor in Utrecht, waar net als in Zweden een 3-1 nederlaag geïncasseerd werd. De hele eerste helft liep niet lekker, totdat Sinisterra vlak voor rust de 0-1 maakte. Dat was tegen de verhoudingen in, al was het doelpunt zelf fraai. Aanvoerder Willem Janssen maakte in de drie minuten extra tijd gelijk, zodat de opsteker van korte duur was.

Utrecht speelde sterker en scoorde vlak na rust twee keer. Eerst uit een corner, ingekopt door Mike van der Hoorn en bewust van richting veranderd door Sylla. Nog maar nauwelijks van de schrik bekomen mocht oud-Feyenoorder Simon Gustafson een strafschop nemen nadat Malacia hem onderuithaalde.

Arne Slot sprak voor de camera's bij ESPN van een terechte winnaar. 'Ik vond ons in de eerste helft heel veel counters van FC Utrecht inleiden', analyseerde hij. 'Misschien doe je de tegenstander daar ook mee tekort: ze hadden het goed voor elkaar. Wij verloren een aantal keer de bal te makkelijk, waardoor er veel dreiging kwam. Het was wel zwaar tegen de verhouding in dat wij op voorsprong kwamen. Utrecht bleef compact bij elkaar en als wij naar het middenveld speelden, zaten zij erbovenop. Als je dan het vermogen hebt om daar onderuit te spelen, dan heb je grote ruimtes. Zoals bij de 1-0 het geval was. Ik kan mijn team weinig verwijten. Ze hebben tot aan de laatste seconde geprobeerd om de wedstrijd terug om te draaien.'

Een uitduel verliezen van FC Utrecht is op zich geen schande, maar in dezelfde week wonnen PSV en Ajax thuis van Vitesse en Groningen. Dat maakte dat de ploeg uit Eindhoven nu als enige met drie overwinningen bovenaan stond. En ook Utrecht kwam een plek hoger dan Feyenoord. Vier andere clubs hadden nu ook zes punten uit drie, maar dan met een slechter doelsaldo.

Ondertussen was Feyenoord bang dat de wedstrijden voor de Conference League en het programma van de competitie elkaar zouden gaan bijten. Het thuisduel van zondag 12 september tegen Heracles zat wel erg dicht op het uitstapje op de dinsdag erna in Israël, waar ook nog eens aan het einde van de middag gespeeld zou worden. Na enige discussie ging de KNVB akkoord met het voorstel om de ontmoeting uit te stellen naar woensdag 1 december 's avonds. Bijkomend voordeel was dat Sinisterra dan niet gemist hoefde te worden. Die had namelijk interlandverplichtingen voor Colombia.

En zo trok de selectie met wat meer rust eropuit om de strijd aan te gaan met Maccabi Haifa. Met Senesi weer in de gelederen en aanwinst Aursnes op het middenveld. Toornstra maakte plaats voor hem: hij schoof op naar de rechtsbuitenpositie.

Feyenoord begint in het verre en warme Israël fel aan het duel. Al binnen twee minuten leidt dat tot een grote kans, maar Bryan Linssen kan de voorzet van Jens Toornstra net niet in een vroeg doelpunt omzetten. Ook in de twintigste minuut wordt Linssen gevaarlijk, als Toornstra hem opnieuw in stelling brengt. Nu niet vanaf de zijkant, maar aangespeeld in de lengteas van het veld. Tussen die momenten door lukt het zelden om gevaar te stichten, maar dat geldt ook voor de tegenpartij. Halverwege de eerste helft schiet Chery van afstand hard op de bovenkant van de lat, nadat Aursnes hem te veel ruimte heeft gegeven. Na bijna een half uur spelen schiet Guus Til tegen de keeper op, maar ook dat wordt dus geen doelpunt.

Na rust pakt Feyenoord diezelfde draad weer op. De spelers proberen nu wat hoger te staan en Bryan Linssen krijgt na ruim tien minuten andermaal een behoorlijke gelegenheid tot scoren. Sinisterra verovert de bal en geeft die mee aan Malacia, die niet zuiver op Linssen passt. Die komt niet echt tot een schot en de kans verdwijnt voorlangs. Ook in de 73e minuut probeert hij te schieten. Dat schieten lukt nog wel, maar doel treffen niet. Even later neemt de recent aangetrokken Cyriel Dessers de plaats in van Bryan Linssen. Er moet nu toch echt een doelpunt worden gemaakt, want dit is op papier een mindere tegenstander. Van Haifa wil je winnen, ook uit. Toch lijkt de bezoekende ploeg in de slotfase vrede te hebben met een gelijkspel. Al is het dan de Conference League, het blijft wel Europees voetbal.

Bryan Linssen verscheen na de wedstrijd voor de camera van ESPN en werd uiteraard bevraagd op de kansen die hij kreeg. ‘Die twee in de eerste helft waren nog niet zo makkelijk’, zei hij daar zelf over. ‘De eerste voorzet van Jens was keihard en er zat

een stuit in. Ik had er met links naartoe moeten gaan, niet met rechts. De tweede was een rechte bal; dat zijn geen makkelijke. Die derde had er eigenlijk in gemoeten.'

De aanvaller was teleurgesteld dat hij het veld moest verlaten zonder gescoord te hebben. 'Ik baal ervan dat ik die goal niet heb gemaakt', zei hij. 'Natuurlijk ook dat ik gewisseld werd, maar ik had ook wat problemen met m'n knie sinds gisteren. Dat wisten ze.' Arne Slot bleek voor diezelfde camera minder te kunnen zitten met die 0-0. Hij stond erbij stil dat zijn ploeg de nul had gehouden. 'In eerste instantie hebben we gezorgd dat de tegenstander zo goed als geen kansen heeft gehad', stelde hij. 'Voor een uitwedstrijd deden we dat goed en gecontroleerd. De eerste helft hebben we niet goed gespeeld, maar in de tweede waren we veel beter aan de bal. We hebben kansen gecreëerd. Niet ontzettend veel, maar voldoende om een goal te maken. Dat hebben we niet gedaan, maar het belangrijkste is dat je niet verliest.' Cruijff-achtige wijsheden scholen er in die laatste zin.

Slot zag gaandeweg een positievere inbreng van Luis Sinisterra. 'Hij legde er in de tweede helft iets meer energie in, wat ons ook hielp. Voor rust deed hij niet voldoende. Hij moest het team meer helpen. Met name aan de bal is hij een belangrijke speler die het verschil kan maken.'

'Ik vind het een beetje overdreven om te zeggen dat een punt ons heel erg goed doet na twee nederlagen', zei Guus Til in De Telegraaf. 'Maar Europees gezien is het acceptabel. In de tweede helft had ik wel het gevoel dat we dominant waren en dat ons spel van eerder in het seizoen terug te zien was.' Woorden van gelijke strekking klonken uit de mond van Arne Slot. 'Je moet ook kijken naar waar we vandaan komen', zei hij. 'We waren de nummer vijf van Nederland en hebben drie voorrondes moeten overleven. We zijn een nieuw team aan het opbouwen en dan ben ik niet ontevreden over dit resultaat tegen de kampioen van Israël in lastige omstandigheden.'

Luis Sinisterra, die in het recente verleden nog bejubeld werd, kreeg behoorlijk wat kritiek over zich heen. Bij RTV Rijnmond gebeurde dat bij monde van Dennis van Eersel. 'Hij heeft op een aantal momenten in de as van het veld de verkeerde keuzes gemaakt', zei hij in een podcast. 'Twee keer stond Toornstra helemaal vrij aan de rechterkant. Toen ging hij toch een beetje blind het duel nog aan. Als hij het overzicht zou behouden in die situaties, hadden we heel anders over deze wedstrijd nagepraat. Dan had Toornstra twee niet te missen kansen gehad.'

Gesprekspartner Ruud van Os probeerde die kritiek wat af te vlakken. 'Daarom is hij ook buitenspeler, omdat hij dat overzicht niet heeft', relativeerde hij. 'Als hij dat overzicht wel zou hebben, zou hij een tien zijn. Hij is juist een buitenspeler en daar verwachten ze van dat hij die actie maakt. Ik geniet wel van hem, als hij aan de linkerkant er weer langs gaat.'

Een andere stem bij RTV Rijnmond, die van Sinclair Bischop, klonk positiever over de Colombiaanse aanvaller. 'Ik kan mij de goal herinneren tegen Willem II', begon hij ter illustratie. 'Toen zag ik de handen in de lucht van Til, die boos was dat Luis voor eigen succes ging. Uiteindelijk schiet hij hem wel binnen, maar als hij toen had gemist, had hij na afloop ook kritiek gekregen. Dat zit in de aard van het beestje. Tegen Utrecht had iedereen verwacht dat hij hem ging afgegeven, maar schoot hij binnen. Gisteren was het zonde, de volgende keer levert het misschien weer een doelpunt op.'

De kenners van Rijnmond analyseerden ook de achterhoede. Zo werd er gesproken over Lutsharel Geertruida, die binnenkort weer inzetbaar zou zijn. Hij speelde in het vorige weekend een helft mee met de beloften en was nu ingevallen tegen Maccabi Haifa. Wie zou er straks de voorkeur gaan krijgen op de rechtsbackpositie? 'Geertruida heeft nog wel even nodig natuurlijk, maar het is goed dat die concurrentie er is', zei Van Os. 'Ik ben wel benieuwd wie dat gaat winnen.' Dennis van Eersel meende

dat Pedersen beter in het systeem van Slot paste. Ook Sinclair Bischop verwachtte niet dat Geertruida zomaar even terug zou komen in de basis. ‘Pedersen kan ook rechtsvoor spelen’, zei hij, waarna hij ook inging op een andere optie als rechtsbuiten: Jens Toornstra.

Jahanbakhsh was overigens niet beschikbaar in de uitwedstrijd in Haifa omdat Iran, waar hij vandaan komt, Israël niet als land erkent. Voor hem had meespelen tot gevolg kunnen hebben dat hij nooit meer voor de nationale ploeg mocht uitkomen. Een merkwaardig standpunt van Iran: dat je een land niet erkent, betekent toch niet dat de steden en voetbalclubs die op dat grondgebied liggen niet bestaan?

Acht maanden later zouden Ofir Marciano (Israël) en Alireza Jahanbakhsh (Iran) elkaar in de armen vallen na het bereiken van de finale. De Israëlische televisiezender i24NEWS zond het uit en stond uitvoerig stil bij iets wat eigenlijk de normaalste zaak van de wereld zou moeten zijn.

12.Zes dagen, 9 punten

Eredivisie, 19 t/m 25 september 2021 (ronde 5 t/m 7)

Die twee 3-1 uitnederlagen hadden duidelijk gemaakt dat de punten niet altijd voor het oprapen lagen. In het geval tegen Elfsborg gaf het niet, maar het puntverlies tegen FC Utrecht was toch een gevoelige tik. Die punten waren hard nodig om in de competitie mee te doen voor een plaats bovenin.

Volgens de critici waren FC Utrecht, FC Twente, Vitesse en AZ gelijkwaardig aan de huidige Rotterdamse selectie, die te smal geacht werd en kwaliteit zou missen. Die eerste krachtmeting met 'een tegenstander van hetzelfde niveau' (Utrecht dus) had niet goed uitgepakt. Was Atlético Madrid dan een uitschieter geweest? Een gunstig incident, eenmalig?

Door het uitgestelde duel tegen Heracles raakte Feyenoord op papier wat achterop in speelronde 4. PSV had tot nu toe alles gewonnen en Ajax één keer gelijkgespeeld. Utrecht, Willem II, Heerenveen en N.E.C. hadden alle vier een keer gelijkgespeeld en een keer verloren. Feyenoord had een wedstrijd minder en een punt minder. Het stond nu op Teletekst dus zevende, terwijl het aantal verliespunten kleiner was dan bij dat viertal.

In speelronde 5 kwam de eerste echte krachtmeting: uit tegen PSV. Bij Voetbal International werd de vraag gesteld of het team van Arne Slot nu al klaar was voor deze topper: het was nog volop in ontwikkeling. Martijn Krabbendam zag geen probleem. 'Natuurlijk komt deze wedstrijd niet te vroeg', beweerde hij stellig. 'Je moet hem toch een keer spelen en de selectie is gewoon compleet. Er zijn weinig blessures, je hebt Cyriel Dessers achter de hand, Fredrik Aursnes die steeds beter in zijn ritme komt, een defensie die weinig weggeeft… En de beste keeper van Nederland.' Later in het seizoen zou er over de spitspositie anders gesproken worden. Dat je Dessers 'achter de hand' hebt, was destijds nog geen vreemde uitspraak.

Krabbendam kreeg gelijk. De spelers die naar Eindhoven togen, daar gingen we dit hele jaar mee ten strijde. In de voorbereiding kwam er af en toe nog iemand bij, maar het was half september en er waren voor de tijd van het jaar al aardig wat wedstrijden geweest. 'Ik ben benieuwd of het kan op de manier die Arne Slot voor ogen heeft', zei de clubwatcher over die naderende kraker in Eindhoven. 'Hij hoeft niet eens een resultaat te halen, maar mocht Feyenoord gewoon goed tegenstand bieden en er echt een wedstrijd van maken die alle kanten op kan, dan kun je wel zeggen dat er ontwikkeling in zit. Daar is het in deze fase om te doen.'

Dat het bezoekende team uit Rotterdam geen resultaat hoefde te halen, zou betekenen dat het niet meedeed voor de plaatsen bovenin. Maar Feyenoord haalde wél een resultaat. Het zou een van de meest verrassende uitslagen van het seizoen worden, uit tegen de ploeg die tot dan toe nog geen enkel verliespunt had. Maar liefst 0-4 werd het in Eindhoven. Overtuigende cijfers, die pas heel laat op het scorebord kwamen. De 0-3 viel vijf minuten voor het einde, de 0-4 in de blessuretijd.

De 0-1 was in één woord geweldig. Een lekkere droge knal van Toornstra, vol op de wreef. Jens had positie gekozen op de rand van de zestien en kreeg veel ruimte. De voorzet van Pedersen was goed en het schot vloog onhoudbaar in de touwen. Ook het moment waarop was lekker. De eerste helft zou geen extra tijd krijgen en de klok stond op 45:08 toen de bal in het net smoorde. Dan ga je lekker de kleedkamer in.

PSV wisselde maar liefst drie spelers in de rust. Zahavi, Pröpper en Götze – toch niet de minste namen – werden ingeruild voor Vertessen, Thomas en Doan. Na een uur spelen werd het thuispubliek ziedend op de eigen trainer, toen ook de beste man naar de kant werd gehaald. Aanvoerder Gakpo moest eraf. Niemand leek het te begrijpen. Je begon je haast af te vragen of de trainer zelf in de gaten had wat hij aan het doen was.

Ook Feyenoord wisselde. Linssen kwam erin voor Til, en daardoor stonden er nu toch weer drie echte aanvallers. Slot had tot aan die wissel gekozen voor een viermansmiddenveld met Aursnes, Kökçü, Til en Toornstra, met vóór hen Jahanbakhsh en Sinisterra. De laatste van de genoemde middenvelders schoven als dat van pas kwam naar voren. De tweede helft stond in het teken van tegenhouden. PSV probeerde vaak aan te vallen, maar creëerde geen grote kansen. Toen Feyenoord halverwege het tweede bedrijf dan toch een keer op de helft van de tegenstander verscheen, leidde dat meteen tot de 0-2. Linssen bekroonde een prima combinatie met Luis Sinisterra.

Kwam de wedstrijd niet te vroeg? Nee. Twee spelers die bij de doelpunten betrokken waren, lieten zien dat ze in de afgelopen tijd aan hun mindere kanten geschaafd hadden. Van Pedersen werd gezegd dat zijn voorzetten nooit goed waren en Sinisterra ging te vaak voor eigen succes. Uit de beide doelpunten bleek dat ook anders te kunnen.

Had Feyenoord onlangs nog een duel mogen uitstellen om wat rust te hebben, nu moest het meteen drie dagen na deze glorierijke zondag weer aan de bak. Heerenveen kwam op bezoek in Rotterdam. Het leidde tot winst, en weer liet Pedersen zien dat hij heus wel voorzetten kon afleveren. Nu was Guus Til degene die ervan profiteerde. Linssen scoorde een schitterende goal. Zijn tweede deze avond, zijn honderdste in de Eredivisie.

Het derde duel in zes dagen was op zaterdagavond. Dat werd een knotsgekke wedstrijd. N.E.C. hield het achterin goed dicht, maar dankzij een strafschop in de dertiende minuut kwam er dan toch al redelijk snel een voorsprong. Die werd drie minuten later zelfs verdubbeld toen Sinisterra na een fraaie lange bal van Senesi op de keeper afstormde en scoorde. Bij deze stand werd er wat gas teruggenomen, maar dat pakte niet goed uit. Magnus Mattsson scoorde de aansluitingstreffer. Vlak voor rust maakte Cas Odenthal koppend de gelijkmaker.

De mannen van Slot moesten dus na rust opnieuw beginnen. Ze speelden vaak op de helft van de tegenstander en kregen daardoor met gevaarlijke counters te maken. In de 75e minuut ging dat mis. Oud-Feyenoorder Calvin Verdonk stond nog maar net binnen de lijnen toen hij de 2-3 scoorde. Tot overmaat van voorspoed maakte de thuisploeg er in de laatste tien minuten maar liefst drie.

Eerst kopte Guus Til de gelijkmaker binnen uit een hoekschop. In de voorlaatste minuut zorgde hij voor een voorsprong nadat hij de bal goed meekreeg van Linssen. Dat mogelijk winnende doelpunt hing nog aan een zijden draadje, omdat de VAR een overtreding van Linssen meende te zien. Scheidsrechter Joey Kooij zag dat anders en de 4-3 bleef daarom staan, zij het niet voor lang. Invaller Cyriel Dessers nam een verre pass prima aan en draaide goed weg van zijn tegenstander. Zijn harde schot betekende de 5-3.

Dat waren dus maar liefst negen punten in zes dagen. Zondagmiddag die kraker in Eindhoven, zaterdagavond de winst in eigen huis. En tussendoor was Heerenveen op bezoek. Twaalf doelpunten werden er gemaakt door Feyenoord. Eerder die zaterdag verloor PSV in Tilburg van een andere Brabantse club. Doordeweeks hadden de Eindhovenaren heel krap gewonnen van Go Ahead Eagles. Ook zij speelden drie keer in zes dagen, maar dan met een schamele oogst van drie punten in plaats van negen. Onder de streep resulteerde een negatief doelsaldo in deze drukke week. De 1-2 winst op Go Ahead compenseerde de 2-1 nederlaag tegen Willem II. Het saldo was dus 3-7.

De Rotterdammers hadden na speelronde 7 dus nog maar drie verliespunten. Heracles thuis moest nog worden ingehaald, maar zelfs zonder die bonuspunten stonden ze derde. Willem II had na de nederlaag in ronde 1 alleen maar puntverlies door één gelijkspel en kwam daardoor op de tweede plek. Wie had toen gedacht dat deze club als tweede van onder zou eindigen…

Willem van Hanegem keek naar meer dan alleen de droge cijfers die deze drukke week zo fraai deden lijken. In zijn ogen liet het spel nogal te wensen over. 'Bij Feyenoord moeten ze volgens mij inmiddels wel gaan oppassen', schreef hij in zijn column in het AD. 'Ze zijn het seizoen erg goed begonnen, maar ik vond de laatste twee wedstrijden veel minder. Heerenveen speelde doordeweeks een spelletje dat dit team heel erg zou moeten liggen. Opbouwen vanaf de eigen achterlijn, terwijl veel clubs daar helemaal niet de spelers voor hebben. Ook Heerenveen niet. Feyenoord dat zo graag druk zet, strafte het te weinig af', luidde zijn analyse. 'En als je tegen N.E.C. 2-0 voor staat na een kwartier, dan moet het helemaal voorbij zijn. Dan moet het niet meer aan hoeven te komen op een scheidsrechter die de VAR negeert.' Van Hanegem was ook niet goed te spreken over de verdediging, waar Geertruida Pedersen verving. 'Tyrell Malacia vind ik de laatste weken al erg vrijblijvend spelen; het mag nu wel eens iets volwassener. De manier waarop hij de 2-2 weggaf, dat mag een speler na honderd duels in het eerste elftal niet meer overkomen.'

Op papier waren het erg mooie cijfers: negen punten in één week. Maar de man die zelf de return van de UEFA-cupfinale moest missen in 1974, vond dat er nog geen reden was om al achterover te leunen. De weg naar een volgende finale was daar nog te lastig voor.

13. Slavia Praag (thuis)

groepsfase – donderdag 30 september 2021 (2-1)

En toen kwam Slavia Praag, op donderdagavond. Gelukkig zaten daar wel een paar dagen tussen. En het was nog thuis ook. Op papier de sterkste tegenstander en – voor wat het waard is, na één wedstrijd – de koploper in Groep E. De ploeg uit Praag had van Union Berlin gewonnen.

Voetbal International sprak met trainer Jindřich Trpišovský, die zich kennelijk voorbereid had. 'We weten wat ons te wachten staat', zei hij. 'Het is een bijzonder stadion en ik ben blij dat we ons daar mogen laten zien. Feyenoord speelt aantrekkelijk voetbal. Een klassiek, zeer aanvallend team, met goede spelers in de voorhoede. Ze zijn fysiek goed uitgerust en scoren gemakkelijk uit standaardsituaties. Ze hebben een zeer brede selectie, dus kunnen ze gemakkelijk roteren. We kijken er erg naar uit om deze wedstrijd te spelen.'

Dit waren nogal andere geluiden dan we vaak van vaderlandse deskundigen en zelfbenoemde kenners hoorden. Er was toch juist een gebrek aan kwaliteiten? En een te smalle selectie? Wat is dat toch, dat een buitenlandse trainer die langskomt iets heel anders ziet dan de Nederlandse tv-analist bij een bakje borrelnoten? Een mogelijke verklaring is dat het gewoon indekgedrag is. Stel dat je verliest, dan ga je minder af als je van tevoren al gezegd hebt dat die ander heel goed is. En als die ander dat van je aanneemt, wordt het ook makkelijker om ze een tegenvaller te bezorgen.

Een heerlijk Europees avondje stond Rotterdam-Zuid weer te wachten en natuurlijk hadden supporters aan de noordzijde maar weer eens een indrukwekkend spandoek gemaakt. Dit was misschien wel de ontmoeting waar men het meest op zat te wachten. De sterkste tegenstander thuis… als je die weet te verslaan, dan maak je een mooie stap.

Feyenoord speelt fel en zet druk vanaf het begin. Dat vertaalt zich in een doelpunt binnen dertien minuten. Het begint met een goed uitgespeelde aanval op links, waar Sinisterra Kökçü in stelling brengt. Hij staat helemaal vrij en schiet onberispelijk binnen. Natuurlijk kun je dat aan slecht verdedigen toeschrijven, maar snelle combinaties en goed positie kiezen helpen wel. In de achttiende minuut laat Pedersen zien dat het verhaal van slechte voorzetten inmiddels echt wel tot het verleden behoort. Hij stelt Luis Sinisterra in staat om te koppen. Die gaat niet voor eigen succes, al is het de vraag hoe bewust. Moeizaam wint hij het duel van zijn tegenstander. De bal landt voor de voeten van Linssen, die op de keeper schiet.

Vijf minuten later valt de 2-0 alsnog. Een snelle uitbraak van Sinisterra over de linkerkant leidt tot een voorzet die net niet Til bereikt. De bal komt bij Kökçü, die uithaalt. Ook die inzet keert terug, voor de voeten van Malacia, die Linssen met zijn rechterhand ziet zwaaien. Deze voorzet is goed en het springen van de spits uitstekend. Hij wint koppend van Lukáš Masopust, de nummer 8, meestal rechtermiddenvelder, maar nu in de rol van linksback. Doelman Aleš Mandous, die een jaar eerder een keer voor de nationale selectie keepte, is kansloos op de harde en hoge kopstoot. Opnieuw die rechterhand van Linssen in de lucht. Zojuist nog om Malacia te laten weten dat hij de bal wou hebben, nu om met het publiek en zijn medespelers te vieren dat hij heeft bijgedragen aan iets wat best wel eens een fraaie overwinning kan gaan worden.

Linssen had heel veel kritiek gekregen in zijn tijd bij Feyenoord tot nu toe. Eigenlijk was hij helemaal geen centrumspits, maar door omstandigheden stond hij daar. Hij was bepaald niet lang en scoorde toch regelmatig met het hoofd. ‘Met het hoofd’ kon je dan letterlijk en figuurlijk nemen. Hij gebruikte dat vitale deel van zijn lichaam goed. Niet alleen om hard te koppen, maar ook om zijn ogen de kost te geven, en voor het denken dat voor voetballers vaak zo nodig is.

Toen Feyenoord ruim een week eerder met 3-1 van Heerenveen won en Linssen zijn honderdste Eredivisiegoal maakte, liet hij aan RTV Rijnmond weten dat dit volgens hem niet het einde zou betekenen van het negatieve beeld dat er leefde. 'Ik denk dat de kritiek hier zal blijven tot ik wegga', zei de altijd goedlachse Limburger desgevraagd. 'Zo zijn de media en de mensen. Zoiets blijft toch doorsudderen, ook als ik blijf scoren. Volgens mij ben ik samen met Haller nu de topscorer.' Zijn conclusie na honderd gemaakte doelpunten klonk logisch: 'Ik denk dat ik een prima speler ben in de Eredivisie. Het zegt me dat ik het goed gedaan heb in mijn carrière.'

Gedaan heb… Een voltooide tijd. Hij is nu 30, en over een paar dagen zal de teller op 31 springen. Normaal gesproken zal dat inderdaad het laatste stuk van zijn voetballoopbaan betekenen. De man uit Neeritter was begonnen bij het lokaal legendarische VV Veritas en ging daarna naar MVV in Maastricht. Later begon de tocht naar het noorden: via VVV Venlo en Heracles Almelo naar FC Groningen. En toen weer wat zuidelijker, maar nog steeds in het verre oosten van Nederland: Vitesse, misschien wel de club waar zijn loopbaan het lekkerst liep.

Halverwege de tweede helft halveert Slavia de voorsprong, als een vrije trap van middenvelder Petr Ševčík wordt ingekopt door Tomáš Hole, de man die ook al scoorde met Tsjechië, tegen het Nederlands elftal. Hoewel Feyenoord met man en macht in de eigen zestien staat, lukt het niet om dit doelpunt uit een standaardsituatie te voorkomen. Malacia laat zich makkelijk passeren, maakt een overtreding en krijgt geel. Diezelfde Tyrell Malacia weerhoudt invaller Ivan Schranz ervan om van dichtbij de gelijkmaker te scoren. Op de rand van het doelgebied schiet hij in. Een simpele maar o zo belangrijke beweging met de voet voorkomt een doelpunt. Bijlow zou waarschijnlijk geen kans gehad hebben. Ook in de extra tijd verweert de back zich kranig. Ja, het is billenknijpen. Maar de 2-1 blijft staan.

Feyenoord ging nu aan kop in Groep E. In De Telegraaf citeerde Valentijn Driessen die vrijdag trainer Arne Slot, die in aanloop naar de Europese wedstrijd Ajax ten voorbeeld had gesteld. 'Hij vond dat zijn ploeg meer kansen zou moeten creëren uit het vaak hoge percentage veldoverwicht. Tegen Slavia Praag werd de oefenmeester voor rust op zijn wenken bediend. Maar net als Ajax tegen Beşiktaş in de Champions League hielpen ook de Feyenoorders te veel kansen om zeep.'

Driessen zag in de tweede helft een Slavia Praag dat gevaarlijk aan het terugkomen was. 'Slot greep in, want de energie verdween langzaam maar zeker uit zijn formatie. Luis Sinisterra, Orkun Kökçü en Alireza Jahanbakhsh werden vervangen door Cyriel Dessers, Fredrik Aursnes en Lutsharel Geertruida om de meubelen te redden.'

De wissel van Orkun Kökçü had te maken met lichte klachten die hij kreeg. Samen met Bryan Linssen en Marcos Senesi was hij de uitblinker. 'Van de wat te veel wegende en beetje luie Turkse international is niets meer over', stelde de verslaggever van De Telegraaf. Met dat 'niets' bedoelde hij juist iets positiefs. 'Nadat Slot hem het shirt van Berghuis met rugnummer 10 heeft gegeven, betaalt Kökçü zijn trainer steeds vaker terug.' Hij noemde dat schot van de rand van het strafschopgebied waar Orkun 'doeltreffend uithaalde met een geweldige diagonale knal met zijn zwakke linkerbeen.'

Het zou ook kunnen dat het beeld van Driessen wat vertekend was. Dat linkerbeen was zo zwak nog niet van de man die als tweebenig te boek staat op de 'gezaghebbende' bron Wikipedia. Maar ook dat luie was niet zijn ware aard. 'Het is een hele goede voetballer', zei Cor Adriaanse tegen de NOS, toen Kökçü in het eerste debuteerde, in december 2018. 'Hij is tweebenig en heeft veel diepte in zijn spel. Orkun heeft zeker geen ruzie met de bal.' Ook Maarten Stekelenburg, destijds bondscoach van Oranje onder-19, hoorde je niet over lui zijn. 'Hij is een aanvallende

middenvelder, maar kan eigenlijk op elke positie op het middenveld uit de voeten. Met én zonder bal is hij zeer begaafd. Ook is hij iemand die hard wil werken. Een complete voetballer.' Dat beeld van 'lui' was van later én van korte duur geweest.

Het Algemeen Dagblad vroeg aan de doelpuntenmaker van de tegenstander hoe het zo gekomen was. 'Ze vlogen op ons af', zei die over de Feyenoorders in de eerste helft. 'Het hele stadion dreef hen naar voren en we konden het niet aan. Dit overkomt ons bijna nooit. Dit zijn juist ónze wapens: agressie en veel rennen. Ik wist eerlijk gezegd niet hoe we het om konden draaien en wist niet wat ik ermee aan moest op het veld. Ik hoopte snel op het einde van de eerste helft, want veranderingen in de rust waren echt nodig.'

Trainer Jindřich Trpišovský was hard in zijn oordeel. 'Ik schaam me voor wat we hier hebben laten zien', zei hij tegen het AD. 'De tegenstander was uitstekend en van een zeer goede kwaliteit, maar daar droegen wij ook aan bij. Dit is absoluut onze meest rampzalige prestatie van het seizoen. We waren slechts een zwakke sparring partner voor deze tegenstander. We leken wel wanhopig. We kregen een lesje in pressing en agressie.'

De trainer erkende dat een punt meenemen oneerlijk geweest zou zijn. 'Ik was woedend in de rust', zei hij. 'We waren bang om in deze ambiance tegen deze tegenstander te spelen. Dat is voor mij onbegrijpelijk. Net als Tomás heb ik gebeden dat de eerste helft heel snel voorbij was. Tot die tijd konden we niets tegen elkaar zeggen. We waren machteloos en waardeloos. Maar nogmaals, de tegenstander speelde ook geweldig.'

En zo had Feyenoord in korte tijd twee keer laten zien dat het sterke tegenstanders de baas kon zijn. Zowel in de Eredivisie als in de Conference League. Dat kon nog wat worden, dit seizoen.

14. Moeizame oktobermaand

Eredivisie, oktober 2021 (ronde 8 t/m 11)

De maand oktober zou één Europese wedstrijd tellen, namelijk het thuisduel tegen Union Berlin. Als die nou gewonnen werd, dan begon het ergens op te lijken. Ondertussen moest er ook viermaal worden gespeeld voor de Eredivisie, waarvan drie keer uit. Dat ging allemaal maar moeizaam. Tegen Vitesse werd de tweede nederlaag van het seizoen geleden. Sommige mensen rekenden voor dat deze tweede zeperd opnieuw drie dagen na een Europese avond kwam. Op zich was dat waar, maar wat zegt het als je het over twee uitslagen hebt?

Het Algemeen Dagblad schreef het verlies toe aan persoonlijke fouten. 'Feyenoord geeft tegen Vitesse de doelpunten weg en kan de bestorming van de top nog even uit het hoofd zetten', concludeerde deze krant. 'De start van de Rotterdammers was ongeïnspireerd, in beide helften. De fouten die aan de Arnhemse doelpunten voorafgingen, waren van amateurniveau. En toen de inhaalrace echt moest worden ingezet, waren ze te onrustig om Vitesse nog te laten wankelen.' De Telegraaf wees vooral de verdediging aan als schuldige. 'Feyenoord lijdt door basisfouten tweede uitnederlaag van het seizoen', luidde de kop. Volgens de krant lag het niet aan Justin Bijlow, maar aan de mannen die vóór hem stonden.

Dit was toch een beetje waar de club mee worstelde aan het begin van het seizoen. Het beeld bestond dat je in Nederland geen klassieke top 3 meer had. Het ging tussen Ajax en PSV. Feyenoord moest samen met de subtoppers uitmaken wie er derde werd, en de ploeg uit Rotterdam kreeg van bepaald niet iedereen de beste kansen. De onderlinge ontmoetingen tot nu toe gaven wat dat betreft een dubbel beeld. Na Utrecht bleek nu ook Vitesse te sterk. Maar uitgerekend PSV werd wel verslagen. De koploper… Feyenoord was beter dan de beste.

In diezelfde maand werd er in Leeuwarden met een magere marge gewonnen van Cambuur. Halverwege de eerste helft kwam de thuisploeg op voorsprong, wat al snel werd rechtgezet via een fraai kopdoelpunt van Bryan Linssen. Drie seconden voor het einde van de eerste helft zorgde Aursnes zelfs voor de voorsprong met een schot dat via de tweede paal binnenketste. Na vier minuten in de tweede helft was het verschil al weer weg. De centrale verdedigers van Feyenoord liepen elkaar voor de voeten, wat leidde tot een mislukte onderschepping in de middencirkel. Uit de counter kwam het tegendoelpunt. Een nieuwe voorsprong verscheen daarna alsnog. In de 58e minuut kwam Malacia ongehinderd op aan de linkerkant. Hij schoot van ver fraai vlak onder de lat in.

Ook tegen Sparta was het allemaal erg dunnetjes. Terwijl Het Kasteel smachtte naar het laatste fluitsignaal in de hoop dat ene punt te houden, scoorde Cyriel Dessers uit een corner. De klok stond op 91:19. Ja, Zuid had meer balbezit gehad dan West en minder overtredingen gemaakt. Passes waren er ook veel meer geweest en de passnauwkeurigheid was een stuk hoger. Het aantal schoten (6-15) en schoten op doel (2-6) viel eveneens uit in het voordeel van de gasten. Maar het lukte pas heel erg laat om dat ene te doen waarmee je een wedstrijd wint: scoren.

Ronduit pijnlijk was het gelijkspel thuis tegen RKC. Puntverlies tegen een ploeg die vooral meedoet om aan het einde van de rit niet te degraderen. Voor rust was Feyenoord niet scherp en verre van gretig, terwijl dat in de vorige maand nu juist zo goed ging. De schade viel aanvankelijk mee, maar in de laatste acht minuten van de eerste helft ging het toch echt mis. RKC kreeg twee goals cadeau en ging met een voorsprong de rust in. Guus Til maakte snel na de hervatting gelijk, dus het leek nog goed te komen. En juist dat gebeurde niet. Met bijna een hele speelhelft te gaan lukte het niet meer om een winnend doelpunt eruit te persen. Ook niet in de ruim bemeten blessuretijd.

Toch stond Feyenoord er eind oktober goed voor in de ranglijst. De ploeg had twee keer verloren en een keer gelijkgespeeld. Maar ook Ajax had zich thuis door Utrecht laten kloppen en in het weekend waarin Feyenoord met moeite van Sparta won, bleef de koploper op 0-0 in Almelo. Dat de Amsterdammers PSV met 5-0 versloegen deed hen dan wel weer goed, maar wat er gemorst was tegen Heracles kon er niet mee worden goedgemaakt.

Ajax had ondertussen meer verliespunten dan tegendoelpunten. Twee keer een gelijkspel en een nederlaag betekende dat er al zeven punten verspeeld waren. Toch had hun keeper nog maar twee keer de bal uit het net hoeven te vissen. Het doelsaldo van maar liefst 37-2 suggereerde een ongenaakbare positie aan kop, maar Feyenoord volgde op korte afstand. Sterker nog: als de inhaalwedstrijd tegen Heracles in winst zou worden omgezet, bleef er van het verschil nog maar één puntje over. Nee, de Coolsingel werd nog niet hardop genoemd en het Stadhuisplein nog niet van televisieschermen voorzien. Maar voorlopig deed Rotterdam aardig mee bovenin.

15. Union Berlin (thuis)

groepsfase – donderdag 21 oktober 2021 (3-1)

De volgende twee Europese wedstrijden zouden allebei tegen Union Berlin zijn. Eerst thuis, op 21 oktober, en dan uit twee weken later. Na de winst op Slavia Praag viel er hier een slag te slaan.

In Rotterdam komt Feyenoord in minuut 11 op voorsprong door een fraaie aanval. Sinisterra wordt met een lange pass vanaf eigen helft aangespeeld en hij passeert heel behendig zijn directe tegenstander. Luis versnelt, krijgt een paar verdedigers achter zich aan, en legt dan al vallend breed op Guus Til. Die schiet in, maar zijn poging dreigt naast te gaan. Jahanbakhsh doet de laatste zet, op amper een meter van het lege doel. Ruim een kwartier later valt het tweede doelpunt. Dat gaat al net zo makkelijk, nu over de rechterkant. Toornstra geeft de lange pass op Bryan Linssen, die met een nauwelijks zichtbare duw zijn tegenstander Robin Knoche uit balans brengt. Daardoor komt hij vrij voor de keeper te staan, waar het intikkertje een makkie is. Die duw is zeker geen schouderduw, het is domweg een overtreding. Maar er is geen VAR aanwezig, en de arbitrage is het ontgaan.

Union Berlin scoort na een paar minuten de aansluitingstreffer. Uit een hoekschop vanaf rechts, die in eerste instantie wordt afgeslagen en daarna opnieuw wordt ingekopt door Taiwo Awoniyi. Een simpel tegendoelpunt uit een standaardsituatie. Twee minuten voor rust doet Feyenoord bij een snelle counter een aantal pogingen achter elkaar om er 3-1 van te maken, maar het lukt niet om de doelman te passeren. In de ene minuut extra tijd van de eerste helft raakt Toornstra een ingooi van Pedersen helemaal verkeerd. Het levert meteen groot gevaar op, maar Grischa Prömel werkt de bal in het zijnet. Het geeft aan hoe broos de voorsprong bij rust is.

In de tweede helft is het spel wat meer in balans en het duurt tot de 71e minuut voordat Feyenoord eindelijk weer eens een echte kans krijgt. Guus Til heeft vanaf een meter of vijftien alle vrijheid om te schieten. Hij doet dat zonder eerst aan te nemen, waardoor het schot richting mist. Twee minuten later is het aan de andere kant Sheraldo Becker die wel op doel mikt. De oud-speler van ADO is in de ogen van zijn medespelers hier wat te zelfzuchtig. Als gevolg daarvan blijft het 2-1. Justin Bijlow kan klemvast pakken.

Nog een paar minuten later wordt een schot van Linssen met één hand vlak langs de grond weggeslagen door doelman Luthe. De bal belandt onbedoeld voor de voeten van de aanstormende Sinisterra. Aanvoerder Christopher Trimmel bewaakt hem voortdurend, maar is nu net even minder alert. Wéér een intik-kertje, maar wel een soort van bevrijding, want met een marge van twee doelpunten en nog een kwartier te spelen begint de overwinning in zicht te komen. In de extra tijd is Cyriel Dessers nog dicht bij de 4-1. Paul Jaeckel verspeelt simpel de bal, na goed jagen van Sinisterra. Dessers raakt de paal en de rebound van Guus Til wordt daarna van de lijn gehaald. Vervolgens haalt ook Aursnes uit, maar de keeper kan zijn inzet keren.

Til liet na afloop aan Feyenoord Media weten dat hij tevreden was. ‘Er komen nog belangrijke wedstrijden aan, maar dit was een goede stap richting overwinteren’, zei de middenvelder, al vond hij dat het in de eerste helft wel wat beter had gekund. ‘We waren te vaak slordig aan de bal. We wisten vooraf al dat het lastig zou worden om kansen te creëren, maar vooral in de tweede helft konden we dit meer forceren.’ Bryan Linssen was bij ESPN wat positiever. ‘Volgens mij zijn we het nooit kwijt geweest’, zei hij. ‘Voor de interland-break waren we iets minder tegen Vitesse en tegen RKC hadden we moeten winnen, ook al was het niet heel goed. Vandaag kregen we veel kansen. Het had ook best 4-1 of 5-1 kunnen worden.’

Zijn eigen dubieuze treffer kwam ook ter sprake, maar Linssen vond zelf niet dat hij iets gedaan had wat niet mocht. 'Jij mag zeggen of het een overtreding was', zei hij tegen de vraagsteller. 'De ene scheidsrechter fluit ervoor en de andere niet. Hoe vaak word ik in de rug geduwd door een verdediger en krijg ik ook geen vrije trap mee? Als een verdediger valt, dan fluiten ze vaak. Bij een aanvaller niet, maar volgens mij zijn de regels hetzelfde.' Hij ontkende dus niet dat hij geduwd had. Zelfs niet dat het zetje over de schreef was. Gelukkig werd het uiteindelijk 3-1 en geen 2-1. Het hing dus niet van dit ene moment af.

Ook Linssen was nog voorzichtig wat de toekomst betreft, ondanks alle hoopgevende dingen. 'Als je ziet wat wij voor team zijn en hoe wij voor elkaar willen vechten. We staan er goed voor, maar we zijn er nog lang niet. Vorig seizoen konden we ook in de laatste speelronde overwintering veiligstellen en toen lukte het niet. We moeten niet te vroeg juichen.'

Jens Toornstra zei tegen RTV Rijnmond dat hij genoten had van het spel, de invulling en de sfeer. 'We wisten vooraf dat het een hele stugge ploeg is om tegen te spelen', zei hij. 'Union Berlin speelt met vijf verdedigers en is gevaarlijk in standaardsituaties, zoals ook is gebleken. Dat is voor ons een puntje van aandacht. Verder hebben we denk ik heel georganiseerd gespeeld en veel kansen gecreëerd. Uiteindelijk een goede overwinning.' Ook bij hem was er terughoudendheid rondom overwintering in Europa. 'Daar hebben we het in de groep nog niet over gehad, maar we staan er goed voor. We moeten beseffen dat we er nog lang niet zijn, maar we hebben goede stappen gemaakt.'

Een opmerkelijke uitslag diezelfde avond was de 1-0 in Israël. Maccabi Haifa, de als zwakste aangemerkte club in deze groep, won thuis van Slavia Praag. Daardoor stond Feyenoord na drie wedstrijden ruim bovenaan. Zeven punten dankzij twee overwinningen en een gelijkspel. Maccabi Haifa had nu vier punten, de beide andere ploegen hadden er drie.

In het artikel van Mikos Gouka in De Telegraaf van de ochtend erna ging er vrij veel aandacht naar dat tweede doelpunt, dat omstreden was. De journalist opende zijn artikel er zelfs mee. 'Robin Knoche is een gerenommeerde naam in de Bundesliga', schreef hij. 'De 29-jarige verdediger van Union Berlin heeft alle topspitsen in de Bundesliga weleens tegenover zich gehad. Maar in De Kuip keek hij voor rust vol schaamte naar de grond. Bij een lange bal van Pedersen leek hij de situatie volledig onder controle te hebben, maar dat handje van Linssen dat tussen zijn schouderbladen porde, veranderde alles.'

Schaamte… Was dat het inderdaad, wat er gesproken had van het gezicht van deze speler? Schaamde hij zich voor het feit dat dit gebeurd was? Had hij er dan iets aan kunnen doen dat hij een duw van achteren kreeg? Of baalde hij er gewoon van dat die veertigduizend juichten omdat de vier die het moesten zien even de andere kant op hadden gekeken?

Er werd trouwens ook door Nederlandse brillen verschillend naar de situatie gekeken. 'Een heel klein duwtje is er misschien', klonk het vergoelijkend op een van de vaderlandse zenders, maar een andere verslaggever begon meteen over een VAR die er niet was. Alleen daarom kwam hij ermee weg. 'Linssen is niet de beste speler in de Eredivisie en de Conference League, maar tot de slimste spelers behoort de kleine Limburger wel', schreef Mikos Gouka. 'Zo'n slimmigheidje als een zetje in de rug van Robin Knoche behoort al geruime tijd tot zijn wapenarsenaal. Altijd is er weer een handje, een voetje, een duwtje of een tikkie. Nooit grof, altijd subtiel. En vaak worden die acties onbestraft gelaten door de scheidsrechters. Arbiter Giorgi Kruashvili was er ook zo eentje, zoals hij de hele avond lekker de vaart in het spel hield.'

Wie de beelden terugziet, kan toch moeilijk zeggen dat dit door de beugel kon. Een van de camera's had de overtreding vol in beeld. De vijf vingers van de rechterhand van de Rotterdamse

nummer 11 drukken vol aan de bovenkant van het cijfer 3 van de Berlijnse nummer 31. Rani Khedira ziet het van achteren gebeuren. Op de achtergrond de verwachtingsvolle gezichten van het publiek in vak Y.

'Een heel klein duwtje is er misschien; daarom is Knoche boos.' Het was de vlakke hand tussen de schouderbladen. Lang duurde de overtreding ook niet. Maar het kon best wel eens het verschil geweest zijn tussen wel of niet goed kunnen aannemen. 'Knoche liet zijn hoofd onder de bal vandaan duwen en via de knie van de Duitser had Linssen opeens een vrije doortocht naar keeper Andreas Luthe', vervolgde Gouka. De herhaling toont een fraai uitzicht op de sprintende Linssen, de rug wat gekromd. Midden in het beeld ook die assistent-scheidsrechter, die niet vlagde.

Ergens in dit ene moment school iets van het gevoel dat je ook kunt winnen als je niet beter bent dan je tegenstander. Robin Knoche is 1 meter 90 en speelde tien interlands voor Duitsland. Linssen is twee jaar ouder en twintig centimeter kleiner. Voor hem bleek een plaats in de nationale selectie nooit weggelegd, maar reglementair of niet: hij was hier eventjes de baas op een belangrijk moment.

In De Telegraaf stond er die vrijdag een blauwe, vetgedrukte zin boven het tabelletje met de stand na drie wedstrijden. 'En zo verdween voor de tweede keer deze week een Duitse club met de staart tussen de benen', luidde daar de slotsom, verwijzend naar Ajax, dat eerder die week met 4-0 van Dortmund won. De krant die zelf 'fout' geweest was in de oorlog – wie mag dat zeggen als hij het niet heeft meegemaakt – zag deze ontmoetingen kennelijk ook als een strijd tussen rivaliserende buurlanden.

Wéér een Duitse club… Uit de neiging om trots te zijn op het winnen van Duitsers spreekt een minderwaardigheidsgevoel. Zoals veel Feyenoordsupporters hebben tegenover die club waarvan ze de naam niet willen noemen. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat een zege van 4-0 op Borussia Dortmund

(acht keer landskampioen, Champions League en Wereldbeker gewonnen in 1997) toch andere koek is dan de eveneens fraaie prestatie van Feyenoord tegen Union Berlin. Een prestatie waarvan op korte termijn kon worden gekeken of die herhaald kon worden. Want zoals gezegd: deze gelijkwaardige tegenstander was over twee weken alweer aan de beurt.

16.Union Berlin (uit)

groepsfase – donderdag 4 november 2021 (1-2)

Bij elke wedstrijd weer was de gedachte: stel nu dat je deze óók wint… Na een doelpuntloos gelijkspel waren beide andere clubs thuis geklopt. Nu kwam de tweede ontmoeting tegen die tegenstander die gelijkwaardig geacht werd, maar dan op hun eigen terrein. In de Eredivisie waren het twee uitwedstrijden tegen FC Utrecht en Vitesse geweest die suggereerden dat de pessimisten gelijk hadden: dat de Rotterdamse club die tot de traditionele top 3 werd gerekend daar niet meer bij hoorde. Daarnaast had je ook nog het beschamende gelijkspel tegen RKC, maar ook die verrassend ruime winst in Eindhoven. Hoe moest je Feyenoord nou op basis van deze cijfers inschatten?

De eerste kans op het natte Berlijnse gras is voor de thuisploeg. Becker schiet van dichtbij, maar zijn schot wordt gekeerd door Bijlow. Die is ver uit zijn doel, stopt de bal in eerste instantie en laat hem dan even los. Dankzij een duik vlak voor de voeten van de schutter heeft hij hem alsnog. Toornstra vuurt even later van een flink stuk verder, maar ook dan kan de doelman redding brengen. In de vijftiende minuut komt de openingstreffer van de zijde van Feyenoord. Sinisterra dribbelt langs de zijlijn, met Malacia aan zijn linkerzijde en Trimmel en Jaeckel rechts van zich. Hij draait zich om en speelt naar het midden van het veld, waar Kökçü kan aannemen. Kökçü legt breed op Geertruida, die meteen Öztunalı en Friedrich voor zich heeft. De ruimtes zijn klein, doordat Union Berlin met vijf verdedigers speelt. Het weerhoudt Geertruida er niet van om tussen de roodhemden door naar Bryan Linssen te spelen. Die neemt aan met rechts, draait om zijn as en haalt met links hard uit. Tussen Knoche en Jaeckel, die boven op hem staan, vindt hij nog net voldoende ruimte om te schieten. Zijn schot komt terug van de binnenkant van de paal. Luis Sinisterra is er als de kippen bij en schiet uit een moeilijke hoek hoog binnen.

De doelpuntenmaker draaft naar het juichende uitvak. Tussen de fotografen door, met hun grijze regenjassen, paraplu's en in plastic verpakte telelenzen. Vanuit het uitzinnige Rotterdamse publiek valt er iemand over de rand de gracht in. Ondertussen foetert aanvoerder Trimmel zijn collega Knoche uit. De man die het gevaar niet tegen kon houden aan de zijlijn en die zelf de speler die het stichtte uit het oog verloren was op het moment van scoren. Op papier zijn directe tegenstander. Een hoopvol teken voor Feyenoord: tegenstanders met onderlinge verwijten zijn meestal niet op hun sterkst.

Dat de voorsprong dun is, blijkt wel als Lutsharel Geertruida de fout in gaat, waarna Union Berlin kan uithalen vanaf de rand van de zestien. Justin Bijlow redt vrij eenvoudig. De sliding van Senesi is op zich niet voldoende, maar oogt indrukwekkend. Union Berlin krijgt in de 38e minuut een grotere kans. Behrens kan schieten ter hoogte van de penaltystip. Het is dankzij een kordaat optreden van Senesi dat een doelpunt voorkomen wordt. Vlak daarna vuurt Levin Öztunalı van twintig meter. Zijn schot wordt nog aangeraakt door iemand in de kluit van spelers en ook de stuit op het natte veld maakt het er niet makkelijk op voor Bijlow. Die krijgt de bal tegen zijn bovenlichaam en heeft die in tweede instantie klemvast. Even blijft hij liggen, met het ontmantelde projectiel veilig aan de borst geklemd, omgeven door twee grote keepershandschoenen. Het katachtige van sommige keepers komt vooral naar boven nadat ze hun prooi te pakken hebben.

Drie minuten later is het alsnog raak. Een voorzet van Becker wordt eerst nog weggekopt door Trauner. Ook de poging van Genki Haraguchi wordt daarna door de Oostenrijker verijdeld, andermaal met het hoofd. Guus Til probeert een omhaal, maar die belandt bij Tymoteusz Puchacz en via hem voor de rechtervoet van aanvoerder Trimmel. Die haalt genadeloos uit. Het schot is onhoudbaar, de voorsprong is weg.

Na tien minuten spelen in de tweede helft krijg Bryan Linssen een cadeautje van linksback Tymoteusz Puchacz. Linssen laat de bal van schrik iets te ver voor zich uit stuiteren en de ervaren Andreas Luthe komt goed uit zijn doel. Linssen schiet tegen het been van de keeper, waar een stift misschien beter geweest was. Halverwege de tweede helft probeert Toornstra het nog een keer van afstand in de verre hoek. Naast. Een paar minuten later gaat Trauner de fout in door balverlies in de middencirkel. Behrens kan overnemen en heeft invaller Taiwo Awoniyi met zich mee. Een geweldige sliding van Senesi voorkomt dat hij aan schieten toekomt.

Zo blijft de stand van 1-1 op de scoreborden staan. De blunders aan beide kanten worden niet afgestraft: 2-1, 1-2 en 2-2 waren ook mogelijk geweest op dit moment. In de 72e minuut volgt er een misser die niet zonder nadelige gevolgen blijft voor Union Berlin. Bij een terugspeelbal op de keeper lijkt er niets aan de hand. Omdat invaller Dessers meteen druk zet, moet hij net iets sneller wenden dan zijn bedoeling was. Op het natte veld is dat fataal. Andreas Luthe glijdt weg. Hij grabbelt nog wel een keer, maar kan er niet meer bij. Dan moet je net Cyriel Dessers voor je hebben… De Nigeriaanse Belg schiet nog akelig dicht langs de paal, maar de bal gaat erin. Juichend rent de doelpuntenmaker over het veld. Het uitvak is wat te ver weg, hij viert zijn treffer met een glijvlucht over het gladde gras. Het lijkt wel of hij de neergedaalde regen wil omhelzen en bedanken voor deze assist. Natuurlijk, Luthe had naar de andere kant door moeten tikken. Of meteen wegschieten…

Balend drukt de doelman zijn beide handschoenen tegen elkaar. Wordt dit nu zo'n wedstrijd die beslist wordt door één fout? En dan ook nog eens die ene van hem? Waar Trauner en Puchacz wegkwamen met hun gepruts – de laatste zelfs dankzij prima ingrijpen van Luthe zelf – zal er over dit moment aanzienlijk langer gesproken worden.

Eén man die er lang over zou spreken, is René van der Gijp. Bij Veronica maakt hij, geheel in zijn eigen stijl, dit moment tot een ware klucht. 'Een keeper die gaat voetballen, dan is er stront aan de knikker', begint hij. 'En dat weet je. Kijk, dit is ook een jongen die speelde in de D'tjes rechtsback. Toen was hij elf en is hij een half jaar op de bank gezet en daarna zei iemand: joh, we zijn onze eerste twee keepers kwijt van de D'tjes. Zou jij niet een keer op doel gaan staan? En toen zei-die: ja, dat wil ik best proberen en dan krijg je dit.'

Hélène Hendriks toont empathie, al lacht ze er wel bij. 'Ah, je kan hier toch niks aan doen?', vraagt ze vertederd. 'Nee, natuurlijk niet', zegt Gijp, maar die kant moet het gesprek niet op. Bij Veronica is dat geen probleem. Je zegt 'nee' en gaat verder alsof het 'jawel' is. Naadloos. 'Nee, maar ik bedoel… Voor ons is dat een cadeautje dat die keepers die ballen niet meer in de handen mogen pakken. Vroeger mocht dat, hè Wim?' Kieft doet iets met z'n glas water op tafel. Je weet bij René dat er een onemanshow gaande is. Moppentapperij. 'Je ziet die keeper lopen met die bal en die wil maar één ding. Die bal in zijn handen pakken. Dat is het enigste dat-ie wil. En hij denkt…'

Van der Gijp last een retorisch sterke stilte in en schudt guitig zijn hoofd. 'Dat mag niet! Dus raakt hij volledig in paniek en denkt: ja, wat nu? Nou en dan gaat-ie… Wat deed hij? Kappen?' Kieft kent zijn rol als aangever in dit soort situaties. Hij zit daar nu even niet voor inhoudelijke antwoorden, maar als Frans van Dusschoten bij André van Duin. 'Wilde hij hem kappen? Laat nog een keer zien! Eén keer, wat-ie wil. Wat wil die nou?'

'Laat nog een keer zien!' Twintigers die zijn opgegroeid met de Teletubbies zitten zich te verkneukelen. Het felgroene heuvellandschap en de lachende zon zijn nu een grauwe avond in oktober en een natte grasmat. Een mens verandert niet veel als hij volwassen wordt. 'Laat nog een keer zien. Nog een keertje!'

Het is een menselijke fout, net als bij twee ploeggenoten van Luthe, vijf minuten voor het einde. Vlak achter elkaar moeten Christopher Trimmel en Cedric Teuchert het veld uit. De aanvoerder omdat hij de bal weggooit uit protest dat zijn ploeg de ingooi niet krijgt – nota bene op een moment dat ze zelf tegen een achterstand aanhikken – terwijl hij al geel op zak heeft. Teuchert moet er met direct rood af als hij nog maar een paar minuten in het veld staat, wegens een trap tegen het been van Malacia, terwijl de dader zelf op de grond ligt.

Dat het ook Feyenoord moeite kost, blijkt als er in blessuretijd nog een grote kans de mist in gaat. Tegen negen man wordt een uitbraak niet goed uitgespeeld. Cyriel Dessers is daarom boos op zichzelf, maar deze misser is niet erg. Het blijft 1-2 en de buit is binnen.

'De Rotterdammers die over de grens een wedstrijd naar hun hand zetten, is al jarenlang een zeldzaamheid', schreef Mikos Gouka een dag later in De Telegraaf. 'De laatste overwinning buiten De Kuip, kwalificatieduels niet meegerekend, dateerde van december 2014 toen tegen Standard Luik met 0-3 werd gewonnen.' Dat wegglijden van de Duitse doelman was niet het enige wat bepalend was voor de uitslag. Gouka wees op keeper Bijlow die 'een één-tegen-één-situatie met Becker onschadelijk had gemaakt. De doelman van het Nederlands elftal voorkwam een vroege achterstand door lang te blijven staan.'

Marcel van de Kraan besteedde in diezelfde krant ook aandacht aan de entourage. 'Het Olympiastadion vormde door de enorme rookflarden en de zware regenval al een spookachtig decor in Berlijn', schreef hij. 'En de duizenden liters hemelwater die voor en tijdens de wedstrijd neerdaalden, zorgden voor één groot, groen glibbertapijt.' Niet alleen het weer en de rook, maar ook het Olympiastadion zelf, gebouwd voor de Olympische Spelen van 1936, droeg als betonnen bouwwerk bij aan de omstandigheden die Feyenoord trof. 'Het werd ontworpen voor meer dan

100.000 toeschouwers en werd bij de renovatie in 2004 teruggebracht tot 75.000 stoelen. Het balkon waar Adolf Hitler zat, is er nog altijd.' Opnieuw dus een verontwaardigde ondertoon over 'vroeger', in een krant die destijds als 'fout' beoordeeld werd. De verslaggever wees er ook nog op hoe de grootte van dat stadion van invloed was op de sfeer: Sinisterra moest nog 45 meter sprinten om bij het uitvak te komen.

Van de Kraan haalde ook het Duitse doelpunt naar voren. In één zin, maar toch: het was een heftige fase geweest. 'Christopher Trimmel schoot de bal na een minutenlange belegering van het Feyenoorddoel met een krul in de kruising: 1-1.' Dat doelpunt had niet zo veel met pech of een foutje te maken gehad. Op dat punt in de wedstrijd toonde Berlin pure overmacht en wisten de Rotterdammers even niet waar ze het zoeken moesten. Dat het toch goed kwam, was niet vanzelfsprekend.

17. Slavia Praag (uit)

groepsfase – donderdag 25 november 2021 (2-2)

Het duel met Heracles was uitgesteld naar december en dat had als bijkomend nadeel dat Feyenoord in het eerste weekend van november de koppositie in de Eredivisie op papier niet kon overnemen. Op de zondag waarop de Rotterdammers laat in de middag thuis met 1-0 van AZ wonnen, stond er 's avonds om acht uur nog een wedstrijd op het programma, waar nóg minder doelpunten vielen. In Amsterdam bleef de beruchte brilstand tegen Go Ahead Eagles op het bord. Twee tegentreffers had Ajax nog maar in twaalf rondes en maar liefst 42 voor. Ook in speelronde 13, 14 en 15 zouden ze de nul houden. Het doelsaldo liep op naar 48-2. En toch had deze koploper nu al vier keer niet gewonnen. Eén nederlaag en drie keer gelijkspel. Dat zijn bij elkaar negen verliespunten.

Feyenoord stond na ronde 12 virtueel aan kop en toen daarna ook PEC Zwolle met 4-0 geklopt werd, ontstond het gevoel dat dit een alleraardigst seizoen kon gaan worden. In kranten en op Teletekst zag je die koppositie nog niet, want de drie punten tegen Heracles waren nog niet binnen. Er waren er 28 van de 31 daadwerkelijk gehaald, en Ajax en PSV stonden al echt op 30. Maar de top 3 waar Feyenoord volgens sommigen niet meer bij hoorde, tekende zich al aardig af. FC Utrecht was nu vierde met 23 punten: een achterstand van vijf punten en een wedstrijd meer gespeeld.

Slavia Praag zou de volgende tegenstander worden. De ploeg waar thuis van gewonnen was, boekte zelf thuis een zege op Maccabi Haifa door één doelpunt van Jan Kuchta, kort na rust. Daardoor kwamen de Tsjechen op zes punten en bleef de ploeg uit Israël op vier punten staan. Na vier gespeelde wedstrijden had Feyenoord dus een voorsprong van maar liefst vier punten op de concurrentie.

Het duel in Praag begint niet lekker. Slavia komt na 11 minuten spelen op een voorsprong door een enorme fout van doelman Marciano. Nadat Senesi terugspeelt, tikt hij die bal te nonchalant en vooral ook veel te zacht in de richting van Malacia. Dat maakt een onderschepping mogelijk voor Alexander Bah, de rechtsback nota bene, die razendsnel komt aanlopen. Maar dat is niet het enige wat er misgaat: linksbuiten Peter Olayinka is al even alert en kiest positie voor het doel. Nog voordat Trauner het kan beletten tikt hij de voorzet eenvoudig binnen. Juichend rent de doelpuntenmaker naar de man van de assist. Twee ploeggenoten die hem proberen te feliciteren ontloopt hij. Kennelijk is Olayinka zich ervan bewust dat Bah degene is die het verdient om in het middelpunt te staan.

Een blunder van Marciano: je ontkomt er niet aan om het zo te noemen. Die van Luthe oogde knulliger, maar was nog aan een nat veld toe te schrijven. Dit was een misser waar het groene gras geen schuld aan had. De spurt van Alexander Bah was echt geweldig. Het leek wel of hij al aan het rennen was toen Ofir Marciano dat fatale tikkie nog moest geven. Juist daarin zit de klasse. Een beetje wat Bryan Linssen soms heeft. Dat hij net op de juiste plek precies dat ene doet wat er te doen staat, is niet alleen een kwestie van geluk. Hij loert voortdurend overal op. Linssen zelf speelt in deze wedstrijd onfortuinlijk. Hij gaat er in de achttiende minuut zelfs bij zitten, want het loopt niet lekker. De verzorger kan hem niet voldoende oplappen, en dus wordt hij al vroeg gewisseld voor de spits met wie hij het hele seizoen zou blijven concurreren om die ene plek.

Ook bij Slavia wordt er niet vlekkeloos gevoetbald. Daardoor kan aanvoerder Toornstra in de middencirkel de bal ontfutselen aan de andere aanvoerder, Nicolae Stanciu. Toornstra legt meteen breed op Kökçü, die Dessers aanspeelt. Die knalt met links tussen Taras Kacharaba en Alexander Bah door, in de richting van de verre hoek. Een prima reflex van de doelman maakt dat de schade beperkt blijft tot een corner. Die resulteert in een

nieuwe kans als Dessers de voorzet van Kökçü met een volley op het hoofd van Til legt. Ook dat leidt niet tot een doelpunt.

Na een half uur spelen is er dan toch de gelijkmaker. Senesi geeft een lange trap die vlak bij de achterlijn terechtkomt bij Toornstra. Die probeert langs zijn tegenstander te spelen en schiet dan – waarschijnlijk onbedoeld – tegen zijn hand. Jens ziet er voldoende in voor een strafschop. Hij appelleert voor hands, en ziet dan dat doorlopen misschien wel slimmer is. Hij legt terug op Dessers, die veel ruimte heeft. Taras Kacharaba werpt zich ervoor, maar de spits kiest voor behendig wegdraaien en daarna vol uithalen. Het schot landt strak in de hoek.

Vijf minuten later lijkt het flink mis te gaan bij Feyenoord. Til zet een veel te harde sliding in en raakt daarbij niet de bal, maar wel Nicolae Stanciu. Die gaat schreeuwend naar de grond en Guus heeft in de gaten dat dit over de schreef was. Zijn rechterhand gaat schuldbewust de lucht in. Hij staat op, richt zich tot de scheidsrechter en lijkt die gele kaart graag te willen accepteren. Aan alles kun je zien dat hij zelf ook weet dat dit toch wel het minste is. Opzet zal het niet geweest zijn, maar onbehouwen was het wel. Dessers buigt zich over de man die op het gras ligt. Die blijft daar liggen, alleen al om aan te geven hoe erg het was. Met de schrik op het gezicht loopt Til weg. Hij draait zich nog eens om en heft dan schuldbewust de beide handen. Wat hem betreft is het goed zo. Maar de assistent-scheidsrechter vindt dat het gestrekte been en de noppen in de richting van Stanciu niet genoeg gestraft was. En dus wordt alsnog de rode kaart getrokken. We spelen dan 37 minuten.

Een gelijkspel zou zo gek niet eens zijn, gezien de stand in de groep, maar gaat de ploeg uit Rotterdam dit nog bijna een uur volhouden? Voor rust krijgt ook de tegenstander twee keer geel, maar die kaarten worden gedeeld door Michael Krmenčík en Lukáš Masopust.

Lange tijd blijven grote kansen achterwege, totdat na ruim een kwartier in de tweede helft Jan Kuchta een corner van Stanciu inkopt. Met een wat merkwaardige duik stort Marciano zich op de bal die via de grond ingekopt wordt. Een prima redding, die echt nodig is, omdat Trauner op twee meter staat te dekken. Diezelfde Kuchta scoort vier minuten later wel, als Marciano aanzienlijk minder sterk optreedt. Een schot van ver door Tomáš Holeš ziet er niet heel gevaarlijk uit, maar kan door de keeper niet gepakt worden. Hij laat de bal het veld in stuiteren, voor de voeten van Kuchta. Hoewel dit Marciano aan te rekenen is, moet ook gezegd worden dat Senesi niet met zijn mannetje meegelopen is. Terwijl Kuchta – zoals spitsen dat betaamt – bij het schot van een ploeggenoot in de richting van het doel trekt, kijkt Senesi het eerst even aan. Dan ben je dus te laat.

Te laat is het nog niet voor een gelijkmaker. Drie minuten voor tijd valt die ook bijna als Geertruida een corner omzet in een kans door tussen de palen te koppen. Alexander Bah werkt nog net op tijd weg. Dat doet hij op de doellijn – of daarachter, het is eigenlijk niet te zien – en via de lat. Dit is nu dus twee keer op het randje en misschien was het er zelfs één keer overheen. Feyenoorders steken de handen de lucht in. Hun bezwaren worden genegeerd.

Zeven minuten extra tijd worden er bijgeteld en ze blijken nodig te zijn voor de gelijkmaker. Van dertig meter geeft Geertruida de perfecte pass op Dessers, die heel knap in de verre hoek kopt. Het goed gevulde uitvak achter het doel gaat volledig door het lint. Liters bier gaan er door de lucht, terwijl hier toch best op gedronken mag worden. Ook Dessers juicht uitbundig. Hij wordt op de rug gesprongen door invaller Reiss Nelson en door Orkun Kökçü. Aangever Geertruida probeert daar nog bovenop te klimmen, maar daarmee zou het torentje te hoog worden. Ondertussen staat de doelpuntenmaker daar te jubelen met twee volwassen mannen op zijn rug. Als die het maar houdt; deze speler is er eentje om zuinig op te zijn.

De 2-2 bleek de eindstand te zijn en voor Feyenoord betekende dit: doorgaan naar de volgende ronde. Het ontstane verschil van vier punten met de nummer 2 in de groep was namelijk te groot om in één wedstrijd overbrugd te kunnen worden. De club was nu al zeker van overwintering én de eerste plaats in de groep. Dat zou je kunnen toeschrijven aan het niveau van de andere ploegen in dezelfde poule. Maar zei dit niet meer dan dat?

'Feyenoord ook in Europa succesvol' stond er de volgende dag boven een artikel van Jan-Cees Butter in Trouw. Met dat 'ook' werd de vinger gelegd bij het feit dat de Rotterdammers in feite bovenaan stonden in de Eredivisie. Dat werd een succes genoemd, terwijl het seizoen nog lang was. De weg naar Tirana was dat ook. 'Dat Dessers ver in blessuretijd nog de gelijkmaker bij de koploper van Tsjechië binnenkopte, bekrachtigde een knappe teamprestatie, stelde Butter. 'Beperkt zijn de middelen in Rotterdam-Zuid, zoals ook de nieuwe trainer Arne Slot moet ervaren, maar door te hameren op fitheid en de spelopvatting weet Feyenoord vooralsnog maximaal te presteren dit seizoen.'

De journalist had opgemerkt dat Slot zijn elftal nu als titelkandidaat durfde te bestempelen. Hij noemde de prestaties 'ronduit knap', en begon toch maar weer over die 'krappe selectie'. Dat hij ervoor koos om in deze fase niet wat meer te rouleren en vaste basiskrachten te sparen, was noodzaak. 'Ik denk dat wij de best mogelijke opstelling nodig hebben om kans op een resultaat te hebben tegen Slavia', had de trainer bij ESPN gezegd.

Natuurlijk ging het in de nabeschouwingen over de fouten van de keeper. 'Ik heb hem na de wedstrijd even opgezocht', zei Slot daarover. 'Ik heb gewezen op de situatie waarin Cyriel Dessers belandde toen hij in de slotfase van ons thuisduel met RKC niet de 3-2 maakte. Dessers kreeg toen heel veel kritiek, maar hij was nu weer de gevierde man na zijn twee doelpunten. Spitsen en doelmannen kunnen snel de schlemiel of de held zijn. Het is aan Ofir om er nu ook zoals Dessers uit te komen.'

Daar zeg je wat: RKC. We waren het al bijna vergeten. Wat als je na 34 speelrondes tweede staat, op één puntje van de koploper? Hoe kijk je dan terug op die wedstrijd die je echt had moeten winnen? Jarenlang is er nog gepraat over het Nederlands elftal dat niet meedeed met het EK van 1984 in Frankrijk. Spanje won met 12-1 van Malta en kwam daardoor in punten en doelsaldo gelijk met Nederland. Doorslaggevend werd toen het aantal doelpunten vóór. De 24-8 van Spanje was beter dan de 22-6 van Nederland. Die beruchte 12-1, op de laatste speeldag van de kwalificatie, daar is nog jaren over gepraat. Maar het onnodige gelijkspel in Reykjavik was er de oorzaak van dat Spanje deze kans nog kreeg.

Slot had op zich gelijk: kritiek accepteren en sterker worden, dat was het beste. Maar je kunt op de laatste dag van de competitie een kampioenschap verspelen door een missertje vroeg in het seizoen tegen een kleine club. Wat dat betreft had Marciano minder te vrezen. Dit gelijkspel was gewoon voor altijd genoeg. De trainer ging in het AD nog even in op Guus Til, die al in de eerste helft het veld uit werd gestuurd. ‘Ik laat in het midden of het wel of geen rood was’, zei de trainer. ‘Maar er is geen videoscheidsrechter en de echte scheidsrechter trok eerst een gele kaart. Dan is het vrij bizar dat hij op advies van een grensrechter die minimaal vijftig meter verderop staat alsnog een rode kaart trekt.’ Ook die kaart kon alweer vergeten worden. ‘We bleven vechten en komen in blessuretijd op 2-2’, ging Slot verder. ‘Daardoor zijn we nu al zeker van de achtste finales van de Conference League. Daar ben ik zo trots op. We zitten in een moeilijke poule met Union uit de Bundesliga en Slavia Praag, de kampioen van Tsjechië. We zijn van ver gekomen en moesten voorronden spelen. Maar we gaan steeds beter voetballen en werken zo hard voor elkaar. Die combinatie maakt ons lastig te verslaan. Het is geen toeval dat we nu in de slotfase al zo vaak hebben toegeslagen.’ Dat het in de laatste minuten moest, kun je zwak noemen. Dat het maar mooi wel gebeurde, was inderdaad ijzersterk.

18. Maccabi Haifa (thuis)

groepsfase – donderdag 9 december 2021 (2-1)

In speelronde 14 kwam Feyenoord niet verder dan een 0-0, uit tegen FC Twente. Zou het dan toch waar zijn dat die Europese wedstrijden hun terugslag hadden in de competitie? Ajax won dat weekend met 0-1 van Sparta, dezelfde moeizame cijfers die Feyenoord eerder haalde. Die arme jongens uit Spangen zouden dit seizoen de thuiswedstrijden tegen de uiteindelijke top 4 alle vier verliezen met één puntje verschil. Tegen PSV werd het 1-2, tegen de andere drie 0-1. Ajax en PSV wonnen thuis ook maar met een magere 2-1 van de dappere mannen uit Spangen. In Amsterdam stond Sparta bij rust voor, in Eindhoven was het acht minuten voor tijd nog 0-0. Je zou toch maar degraderen met zulke knappe prestaties tegen de topploegen. Dat gebeurde uiteindelijk net niet.

In speelronde 15 stelden Arne Slot en de zijnen orde op zaken. Op Sinterklaas werd er met 5-0 gewonnen van Fortuna Sittard, en doordeweeks was de inhaalwedstrijd tegen Heracles (2-1). In ronde 16 kon de club van Zuid de koppositie terugpakken, omdat Ajax thuis tegen AZ de tweede nederlaag van dit seizoen leed. Feyenoord bleef in Groningen echter steken op 1-1. Zo vochten twee honden om één been, maar de derde (PSV) ging met de koppositie in de Eredivisie heen.

Een week voor Kerst kreeg Rotterdam een vervelende tik te verwerken. Ajax kwam op bezoek en won met 0-2. Het zou in het hele seizoen naast Utrecht uit de enige nederlaag met meer dan één doelpunt verschil zijn. Maar ja, nederlagen tegen Ajax tellen dubbel. Gelukkig kon er voor het einde van het jaar nog een keer gespeeld worden. In ronde 18 won de gehele top 3 zonder tegentreffers. PSV ging dus als nummer 1 de winterstop in, met Feyenoord op vier punten erachter. Het gat tussen de nummers 3 en 4 (Vitesse) was zes punten.

Overwinteren, in de top 3 staan en serieus meedoen voor het kampioenschap. Het was een mooi seizoen aan het worden. Of vergeten we nu nog iets? O ja, de KNVB-beker. Maar daar hoefden de clubs die Europees speelden nog niet aan mee te doen in de eerste ronde.

Er stond in die laatste Europese wedstrijd voor Feyenoord niets meer op het spel. Groepswinst was er sowieso. De tegenstander zou door te winnen op 7 punten kunnen komen. Net zoveel als Slavia Praag er nu al had. Union Berlin stond op 6 punten. Bij een riante overwinning van Maccabi Haifa en een gelijkspel op het andere speelveld zou de ploeg uit Israël nog derde kunnen worden. Daar had je niets aan. Slavia Praag was in dat geval tweede. Maar als Union Berlin zou winnen, zou het op 9 punten komen. Dan was derde ook nog steeds het hoogst haalbare.

Het ging nu om de eer en een half miljoen euro aan prijzengeld. Dat is allebei niet niks, maar Arne Slot durfde het wel aan om wat basisspelers rust te gunnen. Er kwam ook nog een ronde voor de beker aan ook binnenkort. Cyriel Dessers, Reiss Nelson, Naoufal Bannis, João Teixeira, Mark Diemers, Ramon Hendriks en Lutsharel Geertruida stonden op het wedstrijdformulier. Dat de basis écht rust kreeg, bleek uit de bank met wisselspelers: naast keeper Ofir Marciano zaten daar Aliou Baldé, Thijs Jansen, Mimeirhel Benita, Lennard Hartjes, Noah Naujoks, Sem Valk, Antoni Milambo en Twan van der Zeeuw. Naast Baldé was er niemand met een rugnummer onder de 30. Van der Zeeuw, met 60 achterop, was de enige die – de reservekeepers niet meegerekend – geen invalbeurt kreeg.

Feyenoord kreeg de eerste kansen, vooral in de persoon van Cyriel Dessers. Tot twee keer toe moest doelman Roi Mishpati eraan te pas komen om hem van scoren af te houden. Daarna vond hij wel het doel. Na een prima pass van Diemers belandde zijn harde schot in de korte hoek. Maccabi Haifa creëerde voor rust vrijwel niets.

In de tweede helft ging het spel op dezelfde voet verder. Het voornaamste verschil was dat die jeugdspelers nu hun kans kregen om zich te laten zien. Zoals Reiss Nelson, die zijn eerste doelpunt voor Feyenoord maakte. Hij kwam vanaf links naar binnen en schoot keurig in de verre hoek. Pas op het allerlaatste moment kwam Maccabi Haifa ook nog aan een doelpunt. Via het been van Bijlow werkte Dean David de bal in de negentigste minuut in het doel.

De eindstand en de tegentreffer deden niet ter zake, maar Justin Bijlow kan nu eenmaal geen fouten maken zonder dat zichzelf kwalijk te nemen. 'Ik ben tevreden hoe het vandaag ging', begon hij voor de camera's van Veronica. 'Alleen is bij de laatste bal mijn focus niet goed. Ik wou hem eigenlijk uit laten gaan en dat deed ik te makkelijk. Een goed voorbeeld om negentig minuten lang gefocust te blijven en niet een slap momentje te hebben.'

Bijlow had een tijdje niet gekeept vanwege een besmetting met corona, maar mocht nu weer meedoen. Om er weer in te komen werd juist hij niet gespaard. 'Mijn eerste gedachte is: blij dat ik weer op het veld sta', zei hij tegen Veronica. 'Ik denk, zeker met het aantal wijzigingen in de ploeg, dat we goed hebben gespeeld vandaag. Ik moest twee weken thuiszitten, maar heb een aantal goede trainingen achter de rug. Het was niet dat ik superzwaar ziek was. Gewoon een griepgevoel en wat klachten daarna. Je mist natuurlijk het groepsgevoel, zeker nadat je jezelf kwalificeert voor de volgende ronde. Het is klote dat je dan thuis zit, maar mooi dat ze het goed hebben afgesloten.'

'Het was een beetje een rare wedstrijd', zei Cyriel Dessers tegen ESPN. 'Er waren veel wisselingen in de tweede helft; dan gaat een beetje de vaart uit het spel. Ik denk dat we blij mogen zijn dat we goed spelen, met toch veel wissels. Uiteindelijk winnen we ook nog tegen een ervaren ploeg. Dat wil wel iets zeggen.' Hij had zijn doelpuntje weer gemaakt, maar dat hadden er meer kunnen zijn. 'Ik denk dat ik zelf tweeënhalf of drie kansen had',

zei Dessers daarover. ‘Gelukkig dat er uiteindelijk nog eentje in ging. Dan ga je met een lekker gevoel de rust in. In de tweede helft waren we wat minder dominant en gingen we meer heen en weer. Met al die jonge jongens in de ploeg denk ik dat we heel tevreden kunnen zijn.’

Heel tevreden zijn, tsja… Feyenoord had het kalenderjaar 2021 inderdaad heel tevreden kunnen afsluiten, maar in die maand december gebeurden er twee nare dingen. De nederlaag tegen Ajax, die net als de wedstrijd tegen Haifa zonder publiek gespeeld moest worden vanwege coronamaatregelen, was een domper. Winst op de aartsrivaal, de koppositie in de Eredivisie: dat zou toch een geweldige Kerst geweest zijn.

Maar er was nog iets. De allereerste ronde voor de beker liep mis. Twente uit was de loting. Niet het meest gunstige wat je kunt bedenken in zo’n drukke tijd. Ajax en PSV, de uiteindelijke finalisten, lootten allebei thuis, tegen Barendrecht en Fortuna Sittard. Ploegen die heus wel kunnen voetballen, maar toch echt wel op een ander niveau. Een club uit de derde divisie en een degradatiekandidaat. Vitesse mocht thuis tegen Sparta, AZ thuis tegen Heracles. In beide gevallen dus ook degradatiekandidaten. FC Utrecht liet zich in Breda uitschakelen door NAC. Dat mocht eigenlijk ook niet, maar van NAC kun je een stunt verwachten. Die hebben jarenlang in de Eredivisie gespeeld. Maar Feyenoord trof de uiteindelijke nummer 4 van het hoogste niveau en dan ook nog eens in een uitwedstrijd.

De Rotterdammers kwamen op voorsprong dankzij Dessers, maar na 90 minuten spelen stond het toch 1-1. In de verlenging scoorde Manfred Ugalde de beslissende 2-1. Eerder had Twente het in de competitie op 0-0 gehouden, maar in de beker heb je daar niet veel aan. Daarom zette de thuisploeg in de openingsfase juist hoog druk en dwongen ze de tegenstander tot fouten in de verdediging. De bezoekers konden daar na een tijdje aardig onderuit voetballen. Kansen kwamen er via Dessers, Geertruida,

Sinisterra en Jahanbakhsh. De laatste schoot op de binnenkant van de paal. Meteen na rust was het wél raak. Dessers kreeg een voorzet van Jahanbakhsh. Hij controleerde die prima en tikte rustig binnen. Het bleek niet voldoende voor de ploeg die graag gas teruggenomen had voor De Klassieker die naderde.

'Je wil winnen en als er daarvoor een verlenging nodig is, dan is dat prima', zei Slot voor de camera van ESPN. 'Maar dat was niet voldoende. Dat de wedstrijd zo verloopt, is niet verrassend voor ons. Dit is structureel en dat is heel vervelend, omdat het al een paar keer pijn heeft gedaan met puntverlies in de competitie. Het positieve vind ik dat we vergeleken met de vorige wedstrijd weer beter speelden. Met name in de eerste helft kwamen we al tot de nodige kansen en waren we dominant. Uiteindelijk gaat het erom dat je wint, en dat hebben we niet gedaan.'

Hoorden we daar berusting? Nee. Maar wel een positief gevoel voor de toekomst. 'Het is ongelofelijk klote dat je eruit vliegt, maar het is niet zo dat wij op basis van ons spel met knikkende knieën naar zondag toe moeten', zei Slot. 'We weten ook dat we met Ajax een heel sterke tegenstander treffen. Ik ben heel nieuwsgierig hoe we ons daartegen wapenen.'

19. Na de winterstop

Eredivisie, januari en februari 2022 – (ronde 19 t/m 25)

Alles overwegende lag er een alleraardigste eerste seizoenshelft achter de rug. Overwinteren in Europa was voor Feyenoord geen vanzelfsprekendheid. En die derde plek was dat volgens velen ook niet meer. Toch had het een flink stuk mooier gekund. Die uitschakeling voor de beker in december, het verlies tegen Ajax: dat hakte er echt wel in. De beste manier om teleurstelling van die grootte weg te spoelen is – naast bier natuurlijk – thuis tegen Vitesse, de nummer 4 van dat moment, een overwinning behalen. Maar ook dat lukte niet. Op de mannen uit Arnhem was er al drie keer achter elkaar niet gezegevierd.

Door een fout van Bijlow kwamen de bezoekers zelfs op een 0-1 voorsprong. Het enige doelpunt dat Feyenoord maakte werd op aanraden van de VAR afgekeurd. Maar verliezen van een tegenstander doe je nooit alleen door een fout van de keeper. Er werd door de veldspelers domweg geen geldige goal gemaakt. Het zou de derde en laatste keer zijn dit seizoen: een potje zonder zelf te scoren. Na de 0-0 in Enschede en Ajax thuis (0-2) waren er ook nu geen Rotterdamse treffers. Die laatste twee 'nullen' vielen pijnlijk dicht op elkaar, vlak voor en na de winterstop.

'Zo verliest Feyenoord voor de tweede keer in dit seizoen van Vitesse, dat nu echt een concurrent is geworden', klonk het bij RTV Rijnmond somber uit de mond van Sinclair Bischop. Hij had op zich gelijk. Maar wat de analist op dat moment nog niet kon weten, is dat Vitesse hierna drie duels op een rij zou verliezen. Tegen Groningen, Twente en PSV. Die drie keer eindigden ze ook met tien man. Tussendoor met 5-0 door Ajax uit de beker geknikkerd. Een gelijkspelletje daarna tegen FC Utrecht leverde eindelijk weer een punt op. Moest Feyenoord nu naar beneden kijken? Ja, om te zien dat het gat met Vitesse in speelronde 23 inmiddels gegroeid was naar 14 punten. Het zou oplopen naar 20 punten aan het einde van het seizoen.

Er volgde nu een blok van zeven wedstrijden voordat er weer Europees gespeeld zou worden. Dat blok was dus teleurstellend begonnen, want 'naar boven' was dat ene puntje achter Ajax in een paar speelrondes omgeslagen naar zes. 't Kan verkeren, zei Bredero, achteraf terecht.

Feyenoord likte zijn wonden en boekte in de competitie vier overwinningen op een rij. Uit tegen N.E.C. werd het 1-4. Het thuisduel tegen Sparta eindigde in een riante 4-0. De nare smaak van het eerdere gelijkspel tegen RKC werd daarna wat weggespoeld met een 0-2 in Waalwijk. Thuis tegen Cambuur werd het 3-1, zij het na eerst achter te hebben gestaan. Vier overwinningen met minstens twee punten verschil. Slechts één punt nu nog achter PSV, dat dit seizoen al vijf keer verloren had. Die twee thuisnederlagen in 2022 (Ajax en AZ, beide keren 1-2) hadden er in Eindhoven aardig ingehakt. Het zag ernaar uit dat Ajax toch weer op een landskampioenschap afstevende.

Slots mannen leken zich hersteld te hebben van de tikken vlak voor en na de jaarwisseling. Maar ze moesten nu naar Alkmaar, naar de ploeg die vierde stond, op de plaats waar Vitesse zich bevond toen het in Rotterdam de drie punten meenam. Deze clubs, die tijdens beschouwingen regelmatig als gelijkwaardig gezien werden, daar bleek Feyenoord het inderdaad moeilijk mee te hebben.

Wim Kieft had in VI Vandaag winst voorspeld op AZ. Hij noemde de bezoekende ploeg stabiel. 'Ik denk dat ze ook net iets meer kwaliteiten hebben', zei hij, maar zijn positieve verwachting was ook voorzichtig. 'Ik vond Feyenoord vermakelijk', klonk het zuinigjes over het duel tegen Cambuur, 'maar ook niet meer dan dat. Twee geweldige goals natuurlijk. Die van Luis Sinisterra was de mooiste: daar zit veel gevoel in en het aannemen is goed. Echt een geweldige goal.' Maar Jahanbakhsh… 'Zijn doelpunt was het enige dat hij goed heeft gedaan. Die jongen is geen schim meer van zijn periode bij AZ.'

Aad de Mos was ook optimistisch over de ploeg uit Rotterdam. ‘Ze zijn op de counter levensgevaarlijk’, klonk het in een podcast van Onlinewedden24. ‘Ik denk dat de ongeslagen status van AZ wordt doorbroken door Feyenoord. Dat speelt vaak heel goed in uitwedstrijden tegen AZ.’ Ook Orkun Kökçü werd als ‘de man in vorm’ geanalyseerd door De Mos. ‘Nu komen de grote wedstrijden, nu wil ik het ook van Kökçü zien aanstaande zondag tegen AZ, of hij er dan ook staat.’

De Mos bleek een analist te zijn die bepaald niet naar beneden keek. ‘Dit jaar gaat het belangrijk worden: wie wordt nummer 2, is dat PSV of is dat Feyenoord? Als AZ gaat winnen, komen zij ook weer in beeld en dus is het wel een zespuntenwedstrijd. Die strijd tussen PSV en Feyenoord zal tot de laatste dag gestreden worden als ze aanstaande zondag van AZ winnen.’

Het was op één dag na een jaar geleden dat de Rotterdammers in Alkmaar speelden, en dat pakte toen niet goed uit. Destijds nog onder Dick Advocaat, die na de thuisnederlaag in januari beweerde dat AZ een kwalitatief beter elftal had. ‘Dat wil niet zeggen dat je altijd verliest’, had hij er nog aan toegevoegd. Die uitspraak werd hem ondanks de aanvulling niet echt in dank afgenomen. De spelersraad, bestaande uit Steven Berghuis, Jens Toornstra en Nick Marsman, vond het onaangenaam om lager gewaardeerd te worden dan de mannen van AZ. ‘Het woord kwaliteit gebruik ik maar even niet meer’, zei de trainer later op een persconferentie. Het werd 4-2 voor AZ.

‘Na rust was er één ploeg die aanspraak maakte op de zege’, schreef Jan-Cees Butter een dag later in Trouw: ‘De Alkmaarders waren op alle fronten beter. Justin Bijlow leverde de bal na ruim een uur in bij Fredrik Midtsjø, die Boadu meteen in stelling bracht. Met zijn derde goal bracht de aanvaller de stand op 3-2. Even later benutte de jarige aanvoerder Teun Koopmeiners een strafschop.’

Het woord ‘strafschop’ zou een jaar later, in februari 2022, de rode draad worden in het verhaal AZ uit. Het Algemeen Dagblad had het niet over een rode draad, maar over een rode lap. ‘Een aanstelling van Dennis Higler werkt als een rode lap op een stier’, schreef de krant. ‘Dat de Rotterdammers dit seizoen in de Eredivisie alleen strafschoppen tegen kregen als Dennis Higler de scheidsrechter was, daar vinden ze bij de nummer 3 van de ranglijst iets van. Vijf keer wees Higler dit seizoen naar de stip in het nadeel van Feyenoord. In de Galgenwaard werd één van die twee beslissingen nog teruggedraaid, na interventie van een assistent die de vlag hanteerde. In Alkmaar wees Higler twee keer naar de stip.’ Beide strafschoppen werden door Jesper Karlsson verzilverd. ‘De Rotterdammers staken voor rust meer energie in het aanvechten van arbitrale beslissingen dan in een serieuze poging om terug te keren in de wedstrijd’, beweerde het Algemeen Dagblad. ‘De jacht op AZ werd pas na de pauze ingezet.’

Ook Arne Slot hield zich veelvuldig bezig met de vierde man. Net als Marino Pusic: die kreeg voor zijn meningsuitingen zelfs een gele kaart. Na afloop kostte het de hoofdtrainer moeite om de scheidsrechter niet vals te beschuldigen. ‘FC Utrecht: twee strafschoppen tegen, waarvan de grensrechter er gelukkig nog eentje kon terugdraaien, Ajax thuis, waar we een strafschop tegen kregen, al was die volstrekt terecht. En vandaag weer.’ Je kunt Arne Slot niet vaak op rare uitspraken betrappen, maar in zijn terugblik op deze nederlaag had hij moeite om bij de feiten te blijven. ‘Je hebt al een bepaald gevoel en als dat ook nog eens bewaarheid wordt, dan heeft dat impact. Zo van: potverdorie, dit valt weer niet mee vandaag. Ook als ze terecht zijn, denk je toch: we hebben maar in drie wedstrijden strafschoppen tegen gekregen, toevalligerwijs wel in deze drie.’ En toen kwam de uitspraak die de frustratie samenvatte. ‘Nogmaals, dat zegt niks over keuze of integriteit, maar wel over het gevoel dat het bij ons oproept.’

Ook de mannen achter FR12.nl, die doorgaans heel correct en feitelijk zijn, hadden moeite om zich in te houden. 'We waren gisteren weer eens niet voor ons plezier Feyenoordsupporter. Inmiddels zijn de media het erover eens dat de Rotterdammers helemaal niet zo slecht speelden.' Zo begon de inleiding op de samenvatting in videobeelden. Met tussen haakjes erachter: 'behalve het laatste half uur van de eerste helft, waarin we maar weer eens twee Higler-strafschoppen tegen kregen. Iets wat inmiddels een traditie is geworden.' De website toonde ook de samenvatting, 'voor de mensen binnen Het Legioen die enige zelfkastijding niet uit de weg gaan.'

'Ik kan me voorstellen dat de jongens frustraties hebben, want het zal je niet verbazen dat het niet alleen bij de staf leeft', zei Arne Slot nog. Ook hij zal later de beelden teruggezien hebben, net als de VAR. Niemand vond dat het overduidelijk was. In de kranten ging het niet zozeer over de beslissingen zelf, maar over het spel van de ploeg die de strafschoppen tegen kreeg, en op de een of andere manier toch zelf veroorzaakte, misschien wel zonder iets tegen de regels te doen. 'Kritiek op de arbitrage, al dan niet terecht, is één', schreef Mikos Goukos daarover. 'Maar de spelers die tegenstanders van AZ bij beide strafschop-situaties wel erg makkelijk in kansrijke positie lieten komen, moeten ook in de spiegel kijken.'

De Telegraaf opende zijn artikel over deze wedstrijd met Jens Toornstra. Die had gezegd dat in de kleedkamer het geloof in een kansje op de landstitel nu weg was. 'Dat betekent dat daar tot dit weekeinde werkelijk aan gedacht is door de Rotterdam-mers', concludeerde de krant. In het woord 'werkelijk' zat iets spottends. 'Sportief gezien was dat gezond, realistisch was dat niet. In de confrontaties met de top delft Feyenoord te vaak het onderspit dit seizoen. Als we Ajax, PSV, AZ en Vitesse als de top van de Eredivisie beschouwen, zijn er nu vier partijen verloren en slechts twee gewonnen.'

Een nieuw probleem deed zich een week later al voor. Tegen Groningen (thuis) werd het 1-1. Mede als gevolg daarvan was de achterstand na speelronde 25 zes punten op PSV en acht op Ajax. Aan de andere kant slonk de voorsprong op AZ naar één puntje. Waren die laatste twee rondes nou eens gewonnen, dan praatte je nu over één puntje achterstand op PSV en maar liefst acht punten voorsprong op AZ.

Als je de cijfers van dit blok van zeven op een rij zette, leerde een optelsommetje dat AZ de beste prestaties had geleverd. Zes keer winst, één keer gelijk: een doelpuntloos thuisduel tegen Cambuur. Ook Ajax won zes keer, maar verloor in hetzelfde weekend als Feyenoord. In Deventer leed de koploper namelijk een verrassende nederlaag tegen Go Ahead Eagles.

De meest opmerkelijke statistieken waren van PEC Zwolle, dat slechts één keer verloor en vier keer won. Opgeteld veertien punten uit zeven wedstrijden. Eentje meer dan Feyenoord, dat binnenkort in Zwolle op bezoek moest. Veertien punten, voor de ploeg die er in de eerste achttien speelrondes zes haalde… Stijf onderaan stonden ze, met één schamele overwinning en drie keer gelijkspel. Datzelfde elftal van veertien nederlagen klom desondanks slechts één plekje in de ranglijst. De achterstand op Sparta (en Fortuna Sittard) werd weggewerkt en het doelsaldo van 19-39 was een puntje beter dan dat van de ploeg die nu onderaan stond. Sparta haalde zeven punten uit zeven potjes. Net als Vitesse trouwens, de club die we hoger moesten achten, volgens sommigen.

20. Partizan (uit)

achtste finale – donderdag 10 maart 2022 (2-5)

Het zou tot donderdag 10 maart duren voordat Feyenoord de weg naar Tirana met rasse dan wel schamele schreden kon voorzetten. De loting had FK Partizan uit Servië aangewezen als eerstvolgende horde. Eerst uit en daarna thuis. 'Het is volgens mij drie jaar geleden dat we met AZ tegen hen hebben gespeeld', luidde de eerste reactie van Arne Slot. 'Er zit nog steeds een aantal spelers van die periode bij. Het eerste wat je doet, is even de ranglijst erbij halen. Dan kom je tot de conclusie dat ze in competitieverband nog helemaal niet verloren hebben. Dat hadden we met Slavia Praag dit seizoen ook al. Je weet dat in deze fase elke tegenstander wel lastig is.'

Partizan werd acht keer kampioen in de Servische competitie, die in de huidige vorm sinds 2006 bestond. De andere zeven keer was de hoofdprijs voor aartsrivaal Rode Ster, uit dezelfde stad: Belgrado. Twee clubs die elkaar op de dag na de finale in Tirana zouden treffen in een strijd om de Servische beker.* Ploegen die aan elkaar gewaagd waren dus. De ene speelde UEFA League, de andere Conference League.

Emile Schelvis gaf bij FC Rijnmond Feyenoord de beste kansen. 'In de jeugdopleiding worden talenten bij Partizan weggehaald, waardoor zij uit tweederangs buitenlandse spelers putten', zei hij. Ook Luigi Bruins zat aan tafel. Die verwachtte – de loting vond een paar dagen vóór de wedstrijd tegen AZ plaats – geen puntverlies in de competitie door het programma. 'Het niveau in Nederland is een stuk minder dan in de Conference League', legde hij uit. 'Resultaten in Europa kunnen een boost geven waardoor ze in de Eredivisie goed doorkomen.'

---

* Partizan zou de finale op 26 mei met 1-0 winnen, maar toen was dit boek al af.

Dat bleef toch altijd een lastig verhaal. Verlies je, dan komt het door het zware programma als de wedstrijd net geweest is. Of het gebrek aan focus als de wedstrijd nog komt. En als je wint, dan is dat een gevolg van de 'boost' of de 'flow' of nog een ander Engels woord waar swing in zit.

'Ik had zijn contract tot langer dan 2024 verlengd', zei Schelvis over de trainer van Feyenoord. 'Er groeit iets stabiels. Als je nog langer met Slot verlengt, ben je iedereen voor, voordat er een discussie over een eventueel vertrek ontstaat. Je moet hem het gevoel geven dat hij met deze manier van werken voor langere tijd mag blijven.' Een logisch standpunt, dat ook iets zei over de wereld van het profvoetbal, waar een contract niet meer is dan het gevoel dat je langer kan blijven. De enige zekerheid die je als trainer hebt, is dat je weg bent zodra het minder gaat.

Ondertussen berekende Voetbal International dat Partizan de beste koploper van Europa was. Dat sommetje werd gemaakt nadat de ploeg nipt met 0-1 van middenmoter Spartak Subotica gewonnen had, heel laat pas, na een doelpunt in de 84e minuut. Uit een makkelijk gegeven strafschop, ook nog eens. Rode Ster bleef daardoor op twee punten. Het was appels met peren vergelijken: 71 punten uit 26 wedstrijden was op zich fraai. Servië werd tot de tien sterkste competities gerekend. Hoeveel punten zou Feyenoord halen als het in dat land mee kon doen? Anders gezegd: waren Rode Ster en FK Partizan een soort Ajax en PSV, of meer een AZ, Vitesse, Utrecht en Twente?

Rode Ster zou in 2022 kampioen worden, met twee punten voorsprong op Partizan. Beide ploegen bleven maar winnen in de laatste speelrondes. De nummer 2 had een voorsprong van 26 punten op FK Čukarički, eveneens uit Belgrado. Het verschil tussen de top en de subtop was daar anders dan in Nederland. De nummer 3 van de Eredivisie kon met nog vier rondes te gaan – puur theoretisch – nog steeds kampioen worden, gezien de achterstand van 11 punten.

Feyenoord TV had een heuse deskundige gevonden rondom het voetbal in Servië: Kristijan Plazonja, de 38-jarige Rotterdammer die achter The Balkan Football Scout zat. Hij wist te vertellen dat Partizan niet blij was met de loting. 'Er is daar veel meer respect voor het verleden dan in Nederland', zei hij. 'De kans dat Feyenoord doorgaat, is heel groot. Het grootste gevaar is dat zij het hoofd verliezen, want Partizan gaat proberen om het bloed onder de nagels vandaan te halen.' Plazonja was goed op de hoogte van de Servische competitie en wist dat Partizan meestal met één verdedigende middenvelder aantrad. 'Tegen Rode Ster deden ze hetzelfde en dat ging mis', zei hij. 'Daarom denk ik dat ze dat nu niet zullen doen.' Die ene verdedigende middenvelder was Saša Zdjelar, hun beste speler, die scheen te beschikken over 'veel verdedigende kwaliteiten en een goede lange pass.'

Ondertussen was Arne Slot ook een stap verder in zijn analyses. Vlak na de loting had hij volstaan met een greep in het geheugen en een frisse blik op de ranglijst, maar inmiddels had hij naar recente wedstrijden gekeken. 'Partizan kan niet alleen goed verdedigen', concludeerde hij op de persconferentie. 'Het is voor deze ploeg bijna een kwestie van leven of dood of ze een duel winnen of niet. Die enorme drive tekent dit team'.

De trainer had ook hun recente eerste nederlaag in de Servische competitie gezien. 'Het was interessant om die wedstrijd te analyseren', zei hij. 'Het ging enorm tekeer op de tribunes. Maar we zagen ook een manier van spelen die wij wekelijks tegenkomen. Partizan speelt graag op de counter en is daar goed in. We zijn voorbereid op een bomvol stadion morgenavond. Wat we daar tegenover gaan stellen? In deze ploeg zit inmiddels een hoop ervaring als het gaat om spelen in een vijandige omgeving. Ik verwacht daarom geen problemen.' Die kwamen er ook niet. Een gewaarschuwd man telt voor twee en de eerste klap is een daalder waard. Die dreun deelde Feyenoord ook meteen maar uit: het werd 2-5 in Belgrado.

Reiss Nelson doet in de zesde minuut een poging om het eerste doelpunt op zijn naam te zetten. Zijn schot met links in de korte hoek wordt gestopt. In de dertiende minuut schiet Natkho wel raak, wat hij moet bekopen met een blessure. Zijn juichende armen gaan over in het bekende woord in voetbalgebarentaal: 'wisselen'. Met een verbeten gezicht strompelt hij verder, terwijl Queensy Menig om zijn nek hangt. Linksback Slobodan Urošević met rugnummer 72 – zit daar geen maximum aan? – ziet de ernst van de situatie wat eerder in. Menig sneed overigens zelf als een warm mes door zachte boter voordat zijn voorzet bij de uiteindelijke doelpuntenmaker belandde. Tot die tijd was het Feyenoord dat het spelbeeld bepaalde, maar de treffer viel aan de overzijde.

In de twintigste minuut komt de sterkste ploeg weer op gelijke hoogte door een schot van Jens Toornstra dat via de binnenkant van de paal binnenstuitert. De aanvoerder, die in de huidige spelersgroep niet eens op een basisplaats kan rekenen, laat zien hoe een ervaren speler als hij dit doet. Heel rustig en beheerst drukt hij af na een fraaie combinatie met Sinisterra. Hij staat maar weer eens op het juiste moment op de juiste plaats. Twee minuten later is het bijna 2-1 als Igor Vujačić uit een corner van dichtbij over het doel rost, tot ongenoegen van invaller Nemanja Jović – met nummer 77, het houdt echt niet op – die er nóg beter voor staat. Ondertussen rijst de vraag waarom die twee zo enorm veel ruimte kregen. Diezelfde Jović maakt in de eerste minuut na rust alsnog de 2-1. Ook die voorsprong zal niet van lange duur zijn. Luis Sinisterra speelt een paar minuten later de vrijstaande Dessers aan, die met een rustige trap de bal in het doel werkt. Even is er de geschrokken blik achterom naar de grensrechter, maar die heeft geen reden om te vlaggen: 2-2.

Feyenoord gaat duidelijk voor de winst in een wedstrijd waar het alleen nog maar gelijk en achter heeft gestaan. Kökçü schiet nog een keer net over. Sinisterra slalomt met groot gemak door de zwart-witte defensie heen. De ene na de andere achternaam

op eindigend op 'vić' heeft het nakijken. Zijn voorzet kan niet door Nelson worden aangenomen. Gelukkig weet Geertruida er wel raad mee. Hij schiet hard in de touwen en juicht uitbundig om de voorsprong. Eindelijk, na meer dan een uur. Zes minuten later neemt Sinisterra met de borst aan, meteen gevolgd door een uithaal die behalve de doelverdediger ook de man achter de camera verrast. 'Sinisterra met het schot en…' De commentator van ESPN moet even opkijken van zijn scherm. De bal passeert buiten beeld de lijn, maar ligt toch echt in het net. Een verre uittrap van Justin Bijlow, die slecht weggekopt wordt: dat is het enige wat aan het treffer van Sinisterra voorafgaat. In de 77e minuut kan Cyriel Dessers het zelf beslissen, maar precies op het juiste moment geeft hij toch het hakje aan Jens Toornstra. Het moeizame scoreverloop is inmiddels helemaal vergeten. 'Feyenoord maakt er vijf!'

'Er zijn Feyenoordsupporters die al geruime tijd geleden een vlucht naar Tirana hebben gereserveerd', zei Slot tegen het AD. Hijzelf begon nu ook voorzichtig te laten merken dat hij er wel eens stiekem aan dacht. 'Niemand in en rond De Kuip hoeft zich rijk te rekenen, maar als de ploeg straks daadwerkelijk bij de laatste acht van dit toernooi zit, is niets meer uitgesloten', zei hij. (Was er dan op dit moment wél iets uitgesloten?) Tegen ESPN gaf Slot te kennen dat hij over het nu vertoonde spel van Feyenoord tevreden was. 'Hoe we in staat waren om constant de vrije man op het middenveld te vinden en het spel konden versnellen naar onze zijkanten. Ik vond onze vleugelaanvallers zeer dreigend, Luis vooral. Ons aanvalsspel was uitstekend en daardoor hebben we ook weinig counters en weinig kansen weggegeven.' Toch was hij ook wel kritisch op zijn eigen ploeg, omdat – in zijn woorden – de tegenstander tweeënhalve kans kreeg en twee doelpunten scoorde. 'De eerste keer dat zij in onze zestien kwamen, was het een goal', sipte de trainer. 'Dat hebben we dit seizoen al een paar keer meegemaakt. Dat je twee keer achter staat in deze wedstrijd, is echt onnodig.' Als je er zelf vijf maakt, is het natuurlijk niet erg. Maar als Feyenoord

een ronde verder zou komen, dan zaten daar opponenten bij waar je die tegendoelpunten er niet bij kon hebben. ‘Na afloop heb ik wel gezegd: het zou prettig zijn als je dat een keer niet laat zien, maar op basis van het spelbeeld de voorsprong neemt en die niet meer uit handen geeft.’

Die twee tegentreffers betroffen de 1-0 en de 2-1. Dat zat Slot ook niet lekker. ‘Vandaag gaf je een tegenstander die helemaal nergens was twee keer de energie van een voorsprong. Dat moet je niet onderschatten, want je merkt dat het stadion er dan weer achter gaat staan. Des te knapper is het dat je het ombuigt, maar we moeten beseffen dat we ons elk moment in de vingers kunnen snijden. Dat doen we de laatste weken, maar misschien het hele seizoen al, te vaak.’

21. Partizan (thuis)

achtste finale – donderdag 17 maart 2022 (3-1)

Partizan zal het gevoel gehad hebben dat ze in Rotterdam-Zuid ook kenden. Ruim twee weken voor hun Europese nederlaag verloren ze met 2-0 van de aartsrivaal. Daar hou je geen fijne herinnering aan over. Vervolgens werden Mladost Lučani en Spartak Subotica met een puntje verschil verslagen, terwijl dat toch geen aansprekende tegenstanders zijn. En daarna, tussen beide Europese duels, kwam de ploeg thuis niet verder dan 0-0 tegen FK Napredak Kruševac.

Feyenoord moest tussen de UEFA-bedrijven door ook nog op bezoek in Zwolle, voor een uitwedstrijd tegen PEC, dat bijna onderaan stond, maar wel bezig was om zich te herpakken na de winterstop. De bezoekers wonnen, haast traditioneel met grote moeite. Zonder Justin Bijlow, vanwege de voetblessure die hij tegen Partizan opliep. In Zwolle werden de punten alle drie opgehaald, maar ook een gele kaart voor Kökçü, die daarvoor moest boeten met een schorsing in De Klassieker. Het blijft iets vreemds in het voetbal: bij een rode kaart straf je een speler en beloon of compenseer je de tegenstander. Volgt er echter een schorsing wegens herhaaldelijk geel in verschillende duels, dan belandt het voordeel bij een tegenstander die van geen enkele overtreding last had.

Feyenoord had net als in Belgrado de overhand, maar slaagde in de eerste helft niet in het vinden van serieuze kansen. Het bleef daardoor 0-0 totdat Bram van Polen in blessuretijd een goal maakte. Een hard schot, via de lat en tegen de verhoudingen in. Helaas tellen in deze sport niet de verhoudingen, maar alleen de doelpunten. Na rust moest er dus gejaagd gaan worden op de gelijkmaker. Die kwam in de 67e minuut toen Luis Sinisterra op weg ging naar oud-Feyenoorder Kostas Lamprou. Zijn schot belandde via het been van een verdediger in het doel.

Maikel van der Werff weerhield Bryan Linssen via een handsbal van een kans, wat hem slechts geel kostte. Het werd er ook niet leuker op toen het spel – voetbal ís toch ook maar een spel? – onderbroken moest worden. Aanhangers van de thuisploeg gooiden vuurwerk het veld op, waarbij keeper Marciano werd geraakt. Het leek erop dat, hoe verwerpelijk dat gooien sowieso al is, die 'supporters' daar hun club geen plezier mee deden. Na de hervatting scoorde Dessers uit de draai de 1-2. Mede dankzij goede reddingen van Marciano bleef het daar ook bij.

De wedstrijd in Amsterdam was in aantocht, maar eerst nog Partizan thuis. Met Arne Slot écht thuis: die zat met een colaatje en een coronaatje op de tweezitsbank. Trauner en Pedersen volgden met datzelfde virus de strijd voor hun eigen televisie. In de achterste linie waren er drie vervangers nodig, omdat ook Tyrell Malacia niet helemaal in orde was. Lutsharel Geertruida en Ramon Hendriks lagen voor de hand als opties. Zij werden dan ook gekozen; in het centrum stond Aursnes naast Senesi.

Feyenoord begint weer gretig aan de wedstrijd en valt volop aan. Als je niet beter wist, zou je denken dat zij degenen zijn die een achterstand in te halen hebben. Deze tactische keuze maakt dat Partizan niet aan voetballen toekomt, hoewel tegenhouden natuurlijk ook een onderdeel van die sport is. De eerste kans is er in de elfde minuut. Nelson combineert met Kökçü en geeft ter hoogte van de penaltystip een voorzet. Het schot van Sinisterra wordt geblokt. Na ruim een half uur lijkt dan toch de 1-0 op het bord te komen als Cyriel Dessers een bal op zijn terugreis van de paal het doel in werkt. Hij wordt resoluut afgevlagd voor buitenspel, maar op de televisiebeelden is duidelijk zichtbaar dat dit ten onrechte is. Maar wat is tv zonder een VAR? Vandaag is die in geen velden of wegen te bekennen en de arbitrage wil zoals altijd niet toegeven. Voor Dessers blijft er niet meer over dan een lach op zijn gezicht en twee handen die verbaasd naar het hoofd grijpen.

Diezelfde Cyriel Dessers heeft in de laatste minuut van de eerste helft meer reden tot lachen. Een harde vrije trap door Toornstra van zo'n 25 meter afstand kaatst via zijn rug het doel in. Daarbij verandert het schot zodanig van richting dat de Belg het doelpunt op zijn naam krijgt. En dat terwijl hij nogal kort gedekt werd door Saša Zdjelar. De middenvelder hield hem zelfs een beetje vast. Feyenoord heeft wat het hebben wil: een tegenstander die niet gevaarlijk kan worden door zelf het spel te maken.

Na rust is het beeld niet veel anders. Al in de tweede minuut haalt Dessers de achterlijn, maar een goede voorzet zit er net niet in. Na tien minuten zoekt Sinisterra diezelfde krijtstreep die het veld begrenst. Hij wordt daar door invaller Aleksandar Lutovac – rugnummer 97, nog net met twee cijfers – ondersteboven gelopen. Je moet je best doen om deze actie onder de noemer 'schouderduw' te laten vallen.

Nog binnen het uur valt ook de 2-0. Een prima aanval weer. Dessers nu aan de basis, met zijn dribbel langs de rechterkant. Hij speelt Guus Til aan, die heel veel ruimte heeft en het overzicht bewaart. Die bereikt Reiss Nelson, die ook erg vrij gelaten wordt. De Engelsman tikt de bal in het doel. Niet veel later is er opeens toch een aanval van Partizan. Ricardo Gomes kan van afstand binnenschieten. Het lijkt wel of de concentratie bij de thuisploeg even weg is. Misschien doordat de strijd nu echt wel gestreden lijkt. Het zou ook kunnen dat die verslapping haar oorzaak vindt in een tegenstander die nog maar nauwelijks iets ondernomen heeft. Blijf maar eens geconcentreerd tegen een ploeg die de hele tijd ongevaarlijk is.

Dat de uitoverwinning zo ruim is geweest, maakt dat er bij deze stand niet veel spanning meer op staat. Cyriel Dessers en Reiss Nelson worden daarom gewisseld voor Bryan Linssen en Patrik Wålemark. Partizan probeert het daarna nog een keer via een halve omhaal, maar echt gevaarlijk wordt deze ploeg nooit. Aanvoerder Lazar Marković kopt een keer over, maar dat is het

dan wel. In de laatste tien minuten vallen Alireza Jahanbakhsh en Mimeirhel Benita in. En in de slotminuut laat Bryan Linssen zien dat niet alleen collega Dessers een spits is die voor late doelpunten kan zorgen. De eindstand is daarmee 3-1. Bij elkaar opgeteld: 8-3.

'Als je het scoreverloop over twee wedstrijden ziet, dan is dat een uitstekend resultaat', zei John de Wolf voor de camera's bij Veronica. 'We wilden druk zetten, al kregen we daar niet echt grip op. Aan de andere kant kwam Partizan ook niet, waardoor het een soort schaakspel werd. Ik denk dat we voor rust geen schot op goal tegen hebben gekregen. De laatste minuten van de eerste helft maken we de perfecte goal met Jens en dan spreken we in de rust af dat we vol voor de 2-0 gaan. Dan kan je namelijk gaan wisselen met een aantal jongens. Dan maken we inderdaad de 2-0 en willen we ook gaan wisselen, maar dan valt één van de twee schoten die we tegen hebben gekregen er meteen in. Daarna maken we de 3-1 via Bryan Linssen en dat is gewoon een prima resultaat.'

Het was een aardige samenvatting zoals De Wolf die gaf, maar dat verhaal over die invalbeurten kwam vooral voort uit zijn gedachten, en minder uit de feitelijke gang van zaken. Bij 2-0 kun je gaan wisselen, zei hij, maar die tweede viel in minuut 59, de 2-1 in minuut 61 en de dubbele wissel in minuut 62. Toen er in minuut 72 en 80 weer drie spelers het veld in kwamen, was de marge in deze ene wedstrijd één doelpunt, maar toch mooi nog vier in totaal.

Feyenoord had niet verwacht dat die offensieve aanpak zo goed zou slagen. 'We dachten dat Partizan de eerste 25 minuten ons vol onder druk ging zetten', erkende De Wolf. 'Dat gebeurde alleen niet en wij moesten ook niet per se. Dan kan je wel in hun val gaan lopen, maar dat hebben we niet gedaan ondanks dat zij echt gevaarlijk kunnen zijn in de omschakeling. We hebben volwassen gespeeld en de tent niet opengezet.'

In de kranten van die vrijdag werd er minder uitgebreid teruggeblikt op deze wedstrijd dan na eerdere duels het geval was, terwijl de volbrachte stap naar de kwartfinales een belangrijke was. De aandacht ging meer naar de naderende Klassieker en naar supporters die bezig waren met reizen en hotels voor een eventuele eindstrijd in Tirana. Er moesten dan wel eerst nog twee andere finales worden gewonnen: de kwart en de halve.

Op de persconferentie na afloop had John de Wolf het nog over de mogelijke volgende tegenstander gehad. ‘Er is één club die we niet willen loten’, zei hij, ‘en dat is Slavia Praag. Die hebben we namelijk al gehad. Dat is een vervelende ploeg om tegen te spelen. Voor de rest zien we het wel morgen.’

22. Die ene uitwedstrijd

Ajax – Feyenoord, zondag 20 maart 2022 (3-2)

Precies de ene ploeg die De Wolf niet wilde hebben, die werd het dus wel. Eerst in een thuiswedstrijd en daarna uit: ook nog eens de meest ongunstige volgorde. Mogelijke tegenstanders waren: Olympique Marseille, Bodø/Glimt, PSV, Leicester City, Slavia Praag, PAOK Thessaloniki en AS Roma. De laatste keer dat Feyenoord een Europese halve finale speelde was tegen PSV. Dat kon nu dus ook nog. De andere twee Nederlandse deelnemers aan de achtste finales, Vitesse en AZ, werden daarin uitgeschakeld. AZ moest zijn meerdere erkennen in het Noorse Bodø/Glimt, een ploeg die boven de poolcirkel voetbalt, maar de op een na laagste was in de UEFA-ranking. Vitesse delfde het onderspit tegen AS Roma, de hoogste op die ranglijst.

Dat De Wolf niet tegen Slavia Praag wou, was op zich wel uit te leggen, maar met Olympique Marseille en AS Roma zaten er wel meer ploegen bij waar je niet meteen op hoopt. Aan de andere kant: een tegenstander die als sterker gezien wordt, daar valt ook veel eer te behalen. En dat is een simpel bruggetje naar de uitwedstrijd tegen Ajax, die eerst op het programma stond. De koploper in de Eredivisie, en dan ook nog eens in hun stadion.

Feyenoord had thuis vanwege coronamaatregelen in een lege Kuip moeten spelen. Nu moesten ze naar Amsterdam zonder dat de eigen supporters mee mochten. Een complot zal er niet achter zitten, maar dat verhaal over publiek en corona pakte niet erg lekker uit. Een uitverkochte ArenA met alleen maar Ajax-aanhang tegenover een thuiswedstrijd zonder Het Legioen in het seizoen 2021/'22 was niet de eerste frustrerende kwestie. In 2019/'20 liep het allemaal nog een stuk vervelender: toen viel de Amsterdamse editie juist vroeg in het seizoen, toen we nog niet of nauwelijks van corona gehoord hadden. Het duel in Rotterdam is destijds niet eens gespeeld.

Nu waren er wel meer clubs die reden tot klagen hadden. Ajax stond bovenaan toen de competitie werd afgebroken. Uitspelen zonder publiek had wellicht een kampioenschap opgeleverd. Misschien ook wel niet, want de nummer 2, AZ, had evenveel punten, met negen speelrondes te gaan. Feyenoord (en PSV) volgden op 6 (en 7) punten. De nummer 3 liep dat jaar een bekerfinale mis, tegen FC Utrecht. Ook die is niet gespeeld, maar was natuurlijk ook nog niet gewonnen.

Die beladen ontmoeting op 20 maart 2022 in Amsterdam was tegen een club die zelf net uitgeschakeld was in de Champions League. Tegen Benfica werd het uit 2-2, maar de return in de ArenA ging met 0-1 verloren. De bekerfinale was bereikt door een overwinning op AZ, maar in de competitie hield het niet over. De laatste vier wedstrijden bestonden naast dat verrassende verlies tegen Go Ahead Eagles uit drie overwinningen met maar één puntje verschil. Tegen Cambuur en RKC kwam de bevrijdende treffer pas in de blessuretijd. Tegen Willem II werd het enige doelpunt gescoord in de 81e minuut.

Het duel met Feyenoord eindigde ook al in 3-2. Tot twee keer toe waren het de strijdlustige bezoekers die op voorsprong kwamen. Een uur lang liet de club uit Rotterdam zien hoe je deze tegenstander aanpakt. Maar in het laatste half uur sloeg de balans om. Sterker nog: vijf minuten voor tijd kwam de treffer die de winst zou opleveren.

Over de manier van juichen van doelpuntenmaker Anthony kun je van mening verschillen. Dat shirt uittrekken is gewoon jezelf een gele kaart aansmeren, dat is zijn goed recht. De schorsing tegen FC Groningen die dat opleverde: als hij daar z'n club een plezier mee denkt te doen, waarom niet? En als een bezetene gaan staan brullen op een elektronisch reclamebord… Het is ten diepste een manier om te zeggen dat je zelf ook niet kan geloven dat je gewonnen hebt van deze sterke tegenstander. Maar dat gedoe in de extra tijd…

Ja, het doet voor een Feyenoordsupporter pijn aan de ogen om die beelden terug te zien. Maar ergens lucht die klucht in de 94e minuut ook wel op. Scheidsrechter Makkelie stuurde Anthony van het veld af. 'Ik weet niet echt wat er gebeurde', zei de speler daar zelf over. 'Ik lag geblesseerd buiten het veld en ik kwam terug het veld in. Dušan Tadić gooide me omver en toen kreeg ik mijn tweede gele kaart. Het was een hele rare situatie, met de spanning die daar natuurlijk bij hoort.'

Tadić noemde zijn eigen gedrag later 'een lompe actie' en dat sprak niemand tegen. Maar wat een bizarre, zielige vertoning was dit toch. Antony Matheus dos Santos lag buiten het veld te kronkelen van de uitvergrote pijn na een botsing met Malacia. Zijn laatste krachten gebruikte hij om, aangemoedigd door de Ajax-bank, het veld in te strompelen. Al hinkend lukte hem dat, onder het hoofdschuddend toezien van Arne Slot. De Braziliaan wilde kennelijk niet behandeld worden op de plaats waar hij geland was, namelijk vlak voor de voeten van de verzorger.

De aanvoerder smeet zijn ploeggenoot tegen de grond. Als je de beelden niet gezien hebt, geloof je het niet. Hij was kennelijk bang was dat er doorgespeeld zou worden. Tsja… Iemand die op eigen kracht het veld weer inkomt, daar kun je toch moeilijk het spel voor stilleggen. Maar voor het oog van de camera maak je wel een rare indruk. Waren ze dan zó bang voor die laatste minuten? Schaterlachend stond Slot het gade te slaan.

'Danny is de beste scheidsrechter, maar in dit geval vond ik dat ik geel had moeten krijgen', zei Dušan Tadić na afloop. Dat was een heel sportieve opmerking van de aanvoerder, nadat hij wat afgekoeld was. Hij was ook al zo eerlijk om toe te geven dat de tegenstander in het begin de sterkste was. 'Onze eerste helft was absoluut niet goed', erkende hij. 'Wij dachten dat we het rustig konden doen. Ik vond dat Feyenoord goed druk zette. We moesten sneller combineren, met een-tweetjes of tempo aan de bal, om daar onderuit te komen, maar dat lukte niet. Het was

slordig in de opbouw, we maakten fouten met die doelpunten tegen. Daardoor maakten we onze tegenstander sterk, dat is niet wat we willen.' De ploeg die al een paar keer moeizaam won en nog steeds bovenaan stond, wist het tij te keren in de tweede helft. 'In de rust hebben we gezegd dat dit niet kan en dat we moeten opstaan, en alles moeten doen om te winnen', verklaarde Tadić. En dat was helaas gelukt.

Ook Anthony kwam in zijn commentaar veel sympathieker over dan in het veld, toen hij sprak over Malacia. 'Ik respecteer hem heel erg', zei de rechtsbuiten tegen Voetbal International. 'Ik vind hem een heel goede verdediger, een lastige tegenstander. Ik waardeer het dat hij het shirt van zijn club zo goed verdedigt, net als ik. Deze wedstrijd is groter dan alleen het duel Antony-Malacia. Maar ik kijk er wel tevreden op terug.'

Het is mooi om te zien hoe een speler zijn tegenstander bewondert om hoe hij een shirt verdedigt, maar lastig te combineren met zijn gedrag. Als dat rood-wit je zo veel doet, waarom trek je het dan uit? 'Ik had totaal niet over het juichen nagedacht', zei hij daarover later tegen Ajax Life. 'Het ontstond spontaan in de emotie. Ik heb ontzettend veel gevoel voor deze club. Sinds mijn eerste dag hier, heb ik zoveel liefde gekregen van de fans. Dat gevoel is wederzijds en dat wil ik de mensen graag laten zien. Daarom trok ik mijn shirt uit.' Dát was het dus! Een uiting van wederzijdse liefde. Het kledingstuk van Antony werd overigens afgepakt door een 'supporter' (lees: iemand die liever steelt dan in de fanshop koopt). Ook wat hij daarna aantrok, ging meteen na de wedstrijd weer uit. Liever in je blote bovenlijf dan met de kleuren van de club.

Mikos Gouka benoemde in De Telegraaf een andere omstreden gebeurtenis. 'De vreemde beuk die Lisandro Martínez binnen het strafschopgebied uitdeelde aan Cyriel Dessers. Een eigenaardig moment in de tweede helft, waar arbiter Danny Makkelie en VAR Clay Ruperti niets in zagen, maar waar de Argentijn wel

een zeker risico nam.' Ondertussen was dat niet waar de spelers het over hadden. Waar de strafschoppen tegen AZ wel erg veel aandacht kregen, lag hier de focus op het spel. 'Ajax speelt vaak volle bak man op man, maar wel tegen elftallen die deze duels doorgaans verliezen', zei Guus Til in zijn analyse. 'Maar als je op het middenveld wel de één-tegen-éénduels kunt winnen, zie je dat er heel veel ruimte komt achter hun verdediging.' Til stelde vast dat zijn ploeg erin slaagde om de vleugelaanvallers voorin te houden en de beide vleugelverdedigers van Ajax achterin. 'Anders heb je niemand om eruit te komen', legde Guus uit. 'Daarom moet je op het middenveld ook vaak de bal veroveren. En zorgen dat de buitenspelers hoog genoeg staan.' Er had dus een heel bewust strijdplan aan deze wedstrijd ten grondslag gelegen, net als tegen PSV aan het begin van het seizoen. Het veldspel was nu misschien zelfs sterker geweest. De doelpunten vielen in Eindhoven wel een heel stuk gunstiger.

Verliezen van de aartsrivaal is niet leuk, maar als de teleurstelling weer enigszins verwerkt is, dringt ook het besef door dat er gevolgen zijn voor de stand in de competitie. Feyenoord zou bij een overwinning Ajax de koppositie in de Eredivisie ontnomen hebben, ten gunste van PSV, dat aan het einde van dit seizoen met achterstand van twee punten als tweede zou eindigen. Had Feyenoord in Amsterdam gewonnen en nou juist in Eindhoven verloren, dan zou de titelstrijd waarschijnlijk een ander verloop gekend hebben. Ondertussen naderde FC Twente op één punt. De rug moest gerecht worden. Er was ook nog een kwartfinale.

23. Slavia Praag (thuis)

kwartfinale – donderdag 7 april 2022 (3-3)

Slavia Praag was dus door John de Wolf genoemd als de tegenstander die hij liever niet opnieuw trof. Maar het lot besliste anders. De regels van de loting voorzagen er niet in om deze situatie te voorkomen. Eigenlijk is dat hele loten een vreemde toestand. Twee ploegen gaan door na de groepsfase. Waarom dan niet een splitsing in twee 'afdelingen' waardoor twee clubs elkaar niet opnieuw kunnen treffen tot aan de finale? Nu moest AS Roma op herhaling tegen FK Bodø/Glimt, en Feyenoord voor de tweede keer tegen Slavia Praag.

Ook Jindřich Trpišovský, de trainer van Slavia Praag, was niet blij met hoe het lot gevallen was. 'We wilden deze tegenstander niet, maar weten nu wel wat ons te wachten staat', verzuchtte hij. 'We hebben ervaring met ze en weten hoe sterk ze zijn. We stonden tegen hen massaal onder druk. Na de wedstrijd zeiden we al dat zij een van de sterkste tegenstanders waren.' Slavia Praag stond een week voor de finale 32e op de ranglijst van de UEFA, Feyenoord 42e. Olympique Marseille daartussenin. Het uitgeschakelde PSV was lager genoteerd. En AS Roma zelfs 11e, boven Sevilla, Ajax, Arsenal, Napoli, Benfica… Duidelijk was dat er tegenstanders van niveau in aantocht waren. De halve finales zouden geen kneuzen meer kennen.

Trpišovský zag ook het positieve in de uitkomst: hij verwachtte een uitverkocht stadion en massale steun van het publiek. 'We kennen de tegenstander en we weten waar we aan beginnen.' De omstandigheden in Rotterdam hadden veel indruk op hem gemaakt. 'Er hing de vorige keer een helse sfeer in De Kuip', zei hij. 'Vooral in de eerste helft, toen ze duidelijk beter waren. Ik kon mijn spelers toen niet bereiken, er was te veel lawaai.' De twaalfde man werkte zo te horen niet alleen als steun voor de thuisclub, maar ook als stoorzender voor de tegenstander.

Wim Kieft had het in De Telegraaf na het vorige Europese duel nog gehad over de rol van De Wolf. ‘Het was een ergerlijk gezicht om John op de bank te zien met de telefoon aan zijn oor, communicerend met de afwezige hoofdtrainer’, zei hij, daarbij een mening met een feit verwisselend. Het wás geen ergerlijk gezicht, maar hij vónd dat. ‘Waarom moet dat op die manier? Waarom moet dat tijdens de wedstrijd? In de rust kunnen ze ook even contact met elkaar hebben.’ Het antwoord op die waaromvragen is tamelijk simpel. Slot is de hoofdtrainer. En hij was ziek. Met corona thuis, zoals zo veel mensen wel eens meegemaakt hebben. En De Wolf overlegt eigenlijk altijd met hem: hij is in rangorde niet de nummer 1. John kan dus kiezen: baasje spelen omdat de eindverantwoordelijke er niet is, of net zo doen als altijd: goed communiceren en de dingen doornemen met elkaar. Een telefoon is daarvoor een handig ding.

‘Het kwam heel lullig over voor De Wolf’, zei Kieft. ‘Toch een Feyenoord-icoon. Als hoofdtrainer zet je je assistent niet op zo’n manier neer. Niet voor het oog van iedereen.’ Dat laatste zou je eerder nog de regie kunnen verwijten. Die had ervoor kunnen kiezen om de camera’s alleen maar op het veld te richten.

Kieft had ook gezien dat de media er bovenop doken. Net als hijzelf trouwens. ‘Na afloop werd De Wolf natuurlijk naar die belletjes gevraagd en naar de inhoud’, zei hij. ‘Wie de baas was en wie wat heeft beslist. Dan moet De Wolf daar maar weer wat op antwoorden. Natuurlijk had hij zo’n rol als telefonist kunnen weigeren, maar belangrijker is dat een hoofdtrainer zijn assistent niet in zo’n situatie moet brengen.’ Deze mening van Wim Kieft verdient respect. Maar je kunt er ook anders tegenaan kijken. Stiekem in de rust bellen, is dat nou echt zoveel eervoller dan open kaart spelen? Niet opnemen als de hoofdtrainer belt: wiens belang dien je daar dan mee? En welk beeld roep je dan op als staf? Dat een coronabesmetting voldoende is om niet meer mee te mogen praten?

Dat virus duurt meestal maar een paar dagen, en ook Trauner, Pedersen en Malacia keerden al snel terug op het trainingsveld. Malacia overigens vanwege iets anders: hij had namelijk een lichte blessure gehad. Tegen Ajax waren deze spelers er al weer bij. Het verlies van die wedstrijd was inmiddels wat verzacht door een 2-0 thuisoverwinning op Willem II. FC Twente speelde in datzelfde weekend gelijk tegen PSV. Daardoor werd het gat met de nummer 2 weer iets kleiner en dat met de nummer 4 juist groter. Er kwam zelfs een nieuwe nummer 4: AZ stond ook op drie punten, maar had een beter doelsaldo.

Trpišovský had gelijk toen hij sprak over de sfeer die je kon treffen in Rotterdam. De tweede ontmoeting vindt opnieuw plaats in een voluit bruisende Kuip. Het begint die avond met een serieuze aanval van Slavia Praag, die door Ofir Marciano tot een hoekschop wordt verwerkt. Luis Sinisterra maakt uit de counter die daarop volgt de 1-0. In vijftien seconden steekt hij het veld over. Niet alleen centrale verdediger Ondřej Kúdela ontfermt zich over hem, maar ook de middenvelder Ibrahim Traoré trekt mee terug om deze speler te stuiten. Dat lukt ze niet. Sinisterra kapt en schiet hard binnen.

De spelers vinden één doelpunt niet genoeg, en dus wordt de jacht geopend op de 2-0. Dat resulteert in enkele flinke kansen. Kökçü schiet in de negentiende minuut hard tegen de onderkant van de lat. Maar de mogelijkheden die er komen, leiden niet tot die tweede treffer. Malacia heeft nog een fraaie schuiver die net naast gaat. En dan maakt Peter Olayinka gelijk, via een doelpunt dat afgekeurd zou moeten worden. Yira Sor, die het laatste tikje geeft, staat met één voet bijna op de doellijn. Het is duidelijk buitenspel. Een VAR is er niet, maar er hangen wel camera's in het stadion die het glaszuiver en ondubbelzinnig registreren.

In de laatste minuut van de eerste helft claimt Pedersen een strafschop, nadat hij tegen een speler aan schiet. Iets meer recht van spreken heeft even later Sinisterra, als die een zet krijgt van

Ivan Schranz. Toegegeven, hij gaat wel erg gretig liggen, maar een schouderduw is het niet en contact is er duidelijk wel. Niet alleen de spelers, maar ook de staf zijn woedend. Marino Pusic reageert na het rustsignaal zo fel, dat hij een rode kaart krijgt.

In de tweede helft kiest Feyenoord opnieuw vol voor de aanval. Til krijgt direct een grote kans, maar zijn schot wordt gekeerd door doelman Kolar. Slavia Praag komt daarna via Yira Sor zelfs op een voorsprong, als een driftige aanval van twee kanten niet te stoppen blijkt. Er is nu dus met nog een kwart wedstrijd te gaan een achterstand om weg te werken. Daar slaagt aanvoerder Marcos Senesi ruim een kwartier voor tijd in, als hij een voorzet van Cyriel Dessers het doel in werkt. Met de borst, zo lijkt het, maar wie beter kijkt, ziet dat hij met z'n buik scoort. Dat telt ook gewoon.

Enkele minuten later lukt het de aanvoerder van de andere ploeg bijna om die voorsprong terug te krijgen. Het gaat echt op en neer nu. Als Orkun Kökçü vijf minuten voor tijd een vrije trap in de korte hoek binnenschiet, is het alsnog eventjes feest. De overwinning lijkt dan binnen, maar in de slotseconde gaat het alsnog mis. Eigenlijk is het zelfs ná de slotseconde: er zijn negen seconden meer verstreken dan de vier minuten extra tijd. Ook deze keer valt het doelpunt uit een rommelige situatie. Trauner krijgt de bal vlak voor het doel niet weggewerkt en Ibrahim Traoré schiet daarna van dichtbij raak. Het gebeurt via de voet van Tyrell Malacia, die net voor de doellijn staat.

'Een enerverend voetbalspektakel', noemde Jan-Cees Butter het in Trouw. 'Een representatief beeld van het huidige Feyenoord.' Hij stelde vast dat de kwartfinale nog allesbehalve beslist was. 'In De Kuip, dat sfeervolle bastion in Rotterdam-Zuid, was het verlangen voelbaar', schreef de journalist. 'Een verlangen dat gevoed werd door de prestatie van twintig jaar geleden, toen de club uit Rotterdam-Zuid verrassend de UEFA Cup won. Is een Europees succes weer mogelijk?'

Die 3-3 gaf natuurlijk aanleiding tot hoop, maar er heerste toch ook iets wat rekening hield met een uitschakeling. ‘Slot moet, net als trainer Bert van Marwijk in 2002, werken met een kleine selectie, een gevolg van de beperkte financiële middelen bij de Rotterdammers’, schreef Jan-Cees Butter. ‘In de competitie, waarin zijn ploeg derde staat, gebruikte hij tot dusver slechts achttien verschillende basisspelers; het laagste aantal van alle Nederlandse Eredivisieclubs.’

En dus ging het weer over die smalle selectie. ‘Die kwantitatieve en kwalitatieve zwakte wordt gecompenseerd met tactische wapens, fitheid én mentaliteit, waarbij het karakter al sinds de tweede voorronde meermaals op de proef werd gesteld. En dat met succes. Ook voor de winterstop, bij de ontmoetingen met Slavia Praag in de groepsfase, moest het elftal diep gaan voor een resultaat. Thuis 2-1, uit 2-2.’ Daar moest Rotterdam nu de hoop vandaan halen. Het was allemaal niet vanzelf gegaan tot nu toe. En vaak tóch goed afgelopen.

Jan-Cees Butter zag in Slavia Praag een andere ploeg dan voor de winter. ‘Het oogde nu allemaal wat vaster en stabieler bij de Tsjechen’, zei hij. ‘Wat hetzelfde was: de intimiderende sfeer in De Kuip.’ Ook het buitenspeldoelpunt kwam ter sprake. ‘De VAR kon geen redding brengen. De videoarbiter wordt alleen ingezet bij de finale van het nieuwe, derde Europese toernooi. Dat zegt iets over de status van de Conference League, die door bonds-coach Van Gaal wordt omschreven als Jut en Jul-competitie.’

Meer nog dan over die smalle selectie kun je zeggen dat we het daar toch ook niet meer over hoefden te hebben. Hier werd heus op serieus niveau gevoetbald. Minstens het niveau Ierland als je het vergelijkt met landenwedstrijden. Ierland, inderdaad: de Jut of Jul van de Europese voetballanden. De natie die Louis en de zijnen van het WK weghield in het jaar van Feyenoords EUFA Cup. Niet Jut en ook niet Jul, maar Jason deed Oranje toen de das om. Jason McAteer, van Ierland, dat in pot 3 zat bij de

loting. Bij landen als Griekenland en Litouwen. Louis van Gaal was of is een uitstekende trainer met indrukwekkende prijzen. Maar dat van Jut en Jul (volgens het Algemeen Nederlands Woordenboek: een vreemd, enigszins belachelijk stelletje) had hij best achterwege mogen laten.

Een ronde verder komen, dat kon gewoon nog. 'De veerkracht van Feyenoord, alom geprezen dit seizoen, bleek andermaal veel waard', schreef Butter in Trouw. Maar de overwinning bleef uit. 'Het is niet ideaal', zei Arne Slot na afloop. 'Maar dit geeft mij wel houvast. We moeten werken aan de details, zoals verdedigen bij standaardsituaties.'

24. Slavia Praag (uit)

kwartfinale – donderdag 14 april 2022 (1-3)

En wéér kwam Ajax met de hakken over de sloot droog aan de overkant. Op zaterdagavond wonnen ze met 2-1 van Sparta, dat de tweede helft begon met een 0-1 voorsprong. De koploper had tegen FC Groningen de achterstand pas in blessuretijd weggewerkt. Hoe vaak hadden ze nu al krap gewonnen? Je kon daar geen puntenaftrek voor krijgen, maar het was wel anders dan in het begin van het seizoen. Zeven speelrondes eerder was het doelsaldo nog 69-5. Inmiddels was het 85-15. Per wedstrijd scoorde Ajax gemiddeld bijna een doelpunt minder. Het aantal tegentreffers viel nog meer op. Van 0,2 per keer naar 1,4.

Feyenoord moest zelf ook aan de bak. Tegen Heracles begon het dramatisch. Na 44 seconden stond de 1-0 op het bord. Voor het duel had Arne Slot nog maar opgemerkt dat die derde plek net zo belangrijk was als het tweeluik met Slavia Praag. Maar werd dit nu echt zo door iedereen beleefd? De finale in Tirana winnen en dan zesde in de competitie, daar zou menig supporter blind voor tekenen. Was Slot bang dat die finale er nooit zou komen? Of was het de voetbalwijsheid dat je eerstvolgende wedstrijd de belangrijkste is?

In Almelo duurde het een minuut of tien voor Feyenoord wat van de schrik bekomen leek. Zoals dat doelpunt gevallen was… Anas Ouahim ging wel erg snel en makkelijk langs Trauner. Het schot van Lucas Schoofs leek naast te gaan, maar Sinan Bakış gaf precies het juiste hakje om de bal in het doel te laten landen. In de stralende zon in het oosten van het land was het goed toeven op de tribunes, maar de mannen in de groene uittenues hadden meer moeite om het naar hun zin te krijgen. Twee schoten van Orkun Kökçü belandden op de keeper en naast het doel. Zijn derde poging was wel raak. Na een goede combinatie met Reiss Nelson scoorde hij vanuit een lastige hoek.

Pas toen de eerste helft het einde naderde, kreeg Feyenoord wat meer grip op de zaak. Malacia schoot eerst nog tegen de paal. Twee minuten later zorgde Reiss Nelson dan eindelijk voor de voorsprong. Zelfs de 1-3 kwam nog voor rust. De situatie deed denken aan Bibras Natkho van Partizan, die eruit moest na zijn doelpunt. Maar het was bij Guus Til nog wat krasser. Die had namelijk al kenbaar gemaakt dat hij gewisseld moest worden, waarna hij zelf nog het doelpunt maakte door de bal één keer te raken. Heracles ging in de tweede helft op zoek naar de aansluitingstreffer, maar de bezoekers hielden stand. Of eigenlijk juist niet, want de stand veranderde: invaller Patrik Wålemark maakte er 1-4 van.

In Praag dreigt het op dezelfde manier te beginnen als onlangs in Almelo, waar er een tegendoelpunt viel na driekwart minuut. Een ingooi van Alexander Bah wordt door Talovierov doorgetikt naar Yira Sor, die van een meter of acht in de korte hoek mikt. De reflex van Marciano is prima. Een belangrijk verschil met het duel tegen Heracles: deze poging faalt. Aan de andere kant is het snel daarna wél raak. Opnieuw een ingooi, die verkeerd wordt ingeschat door Aiham Ousou en Taras Kacharaba. De bal schiet door en Dessers gaat er in volle vaart achteraan. Oscar Dorley probeert de fout van zijn collega's te corrigeren, maar is ook te laat. Met zijn linkerbeen schiet Cyriel Dessers in de verre hoek. We spelen dan nog geen twee minuten.

In de veertiende minuut tikt Orkun Kökçü te zacht terug op zijn keeper. Een blunder van jewelste, waar Ibrahim Traoré dankbaar van profiteert. De snelle voorsprong is nu alweer ongedaan gemaakt. Tien minuten later dreigt het opnieuw mis te gaan, na een slechte terugspeelbal van Geertruida. Aanvoerder Peter Olayinka kan niet scoren, maar gaat wel tegen het gras en vindt dat hij daar een strafschop voor moet krijgen. Gelukkig denkt de scheidsrechter daar anders over.

Twee minuten voor het einde van de eerste helft breekt Dessers opnieuw door, maar zijn schot treft geen doel, misschien wel doordat hij onreglementair gehinderd wordt. Het is lichtjes en niet goed te zien. De vraag dringt zich op of hij geen strafschop gekregen had als hij neergegaan was. Een minuut later krijgt Reiss Nelson een vrije schietkans, maar die scoort ook niet.

Na bijna een uur spelen gaat doelman Aleš Mandous enorm in de fout door de bal zomaar wat voor zich uit te laten gaan. Een vreemde situatie, het is nauwelijks duidelijk hoe het nu eigenlijk komt. Dessers is alert en werkt dit buitenkansje het doel in. In de 78e minuut maakt Sinisterra zelfs de 1-3. Hij speelt geen sterke wedstrijd, maar heeft toch weer even z'n momentje. Met nog twaalf minuten op de klok begint het er nu hoopgevend uit te zien. Tien minuten voor tijd krijgt Dessers een grote kans als hij vrij voor de keeper verschijnt, maar hij schiet tegen zijn been aan. In de blessuretijd rukt Kökçü nog een keer op. Hij wordt onderuitgehaald door Kacharaba. Die weerhoudt hem ervan te scoren en moet dat bekopen met een rode kaart. Een lichte straf, want hij hoeft maar ruim een minuut te missen, terwijl er een scoringskans om zeep is geholpen.

Slavia Praag had het echt geprobeerd, maar het was niet gelukt. Sportieve gelukwensen kwamen er via Twitter. 'Gefeliciteerd, Feyenoord!', stond er. 'We weten zeker dat jullie ver komen in het toernooi dit seizoen!' Dat de tegenstander die van je wint heel ver zal komen, is een pleister op de wonde. Dan heb je in ieder geval van een sterke ploeg verloren.

Trainer Trpišovský liet merken een goede verliezer te zijn. 'Het eindresultaat spijt ons', schreef hij op de clubwebsite. 'We speelden tegen een geweldige tegenstander, die uitstekend voetbal speelt. We waren goed in de eerste helft, maar helaas konden we hen in de tweede helft niet bijhouden. Wij maakten fouten die zij afstraften en hoewel de jongens er alles in gestopt hebben, was het niet genoeg.'

In de Nederlandse kranten was er veel lof voor de man die twee doelpunten maakte. 'Dessers plaag voor Praag', klonk het op rijm in een krantenkop van De Telegraaf. 'De teller in Europa staat bij de 27-jarige Dessers nu al op acht goals en daarmee bewijst hij de Rotterdammers een geweldige dienst.' De krant sprak over 'een in Genk opgehaalde aanvaller die al een paar jaar voor een habbekrats in de Eredivisie was op te halen'. De held van Het Legioen. 'Weg zijn de tijden van Boženík en Pratto.'

Lucas Pratto, dat is waar ook. In januari 2021 debuteerde hij, overgekomen van het Argentijnse River Plate. Gehuurd voor een half seizoen, en daar bleef het bij. Zeven wedstrijden en geen doelpunten. Geen mooie statistiek voor een spits. Hij speelde in totaal 240 minuten. 'Een blinde ziet toch dat hij niet fit is?', zei Kenneth Pérez bij ESPN na zijn debuut. Harry van der Laan in het Algemeen Dagblad: 'Hij ziet er op zijn 32e uit als een vent van vijftig. Te sloom, niet wendbaar, over the hill; dát is Pratto en dat straalt hij uit.' Ook zijn toenmalige trainer was niet mild na het bekerduel tegen Heracles. Hij zei dat ze niets aan hem hadden als hij geen ballen kreeg. 'We moeten niet te snel conclusies trekken, maar dit was te weinig', zei Advocaat toen.

Cyriel Dessers kreeg de meeste lof in de kranten. 'Samen met Sinisterra, die het derde doelpunt maakte, vormde hij voorin een dodelijk duo', vond De Telegraaf. 'Maar waar de Belg en de Colombiaan aanvallend schitterden, blonken achterin de backs Geertruida en Malacia uit. De producten van de eigen Academy houden zich op het Europese toneel moeiteloos staande.'

Ook in het Algemeen Dagblad ging het vooral over die scorende spits. 'Hoofdrol in Praag is weer voor Dessers', luidde de kop. 'De ruim vier miljoen euro die moet worden neergelegd om de huurling definitief over te nemen van Racing Genk, heeft de club (nog) niet in kas. Maar de Belg is hoogstpersoonlijk bezig om het benodigde geld, uitgekeerd door de UEFA in de vorm van wedstrijdpremies, bij elkaar te sprokkelen.'

De Volkskrant zag ook minpunten, vooral in de simpele missers die meer dan eens voorkwamen. ‘Feyenoord bereikt ondanks lachwekkende fouten halve finale Conference League’, stond er met grote letters en weinig waardering. ‘Het was voor trainer Arne Slot om gek van te worden, al die persoonlijke fouten dit seizoen tegen Slavia Praag. Van goed voetbal was geen sprake, de liefhebber werd maar matig bediend. Beide clubs leken bol te staan van de spanning, met tal van lachwekkende fouten tot gevolg.’

Helemaal ongelijk had de journalist daarin niet. In Rotterdam en verre omstreken zetten velen de televisie die avond inderdaad met een heel brede lach uit. Niet zozeer om die fouten, maar om de bereikte halve finales.

25. TUSSENDOORTJE

Feyenoord – FC Utrecht, zondag 24 april 2022 (2-1)

In zekere zin begon het te wennen: telkens moest er tussen steeds zwaarder wordende Europese avonden door in het weekend voor de competitie worden gespeeld. Die derde plaats was nog steeds belangrijk en het was nog geen gelopen race in speelronde 30. Op vrijdagavond won Twente thuis van Sparta. En dus zaten we die zaterdag weer te kijken naar een ranglijst met een concurrent die in punten gelijk stond. Dat fraaie doelsaldo hield 'ons' boven 'hen', maar het liet telkens weer zien hoe klein het gat was.

Misschien speelde er in de hoofden van spelers en supporters nog iets mee. Het Paasweekend ervoor was er niet gevoetbald, behalve door de ploegen die aan kop gingen in de Eredivisie. Die stonden namelijk ook nog eens tegenover elkaar voor de bekerfinale. 'Eén tegen twee in het huis van de nummer drie', zei de commentator toen er werd overgeschakeld naar Rotterdam. En dat deed de Feyenoordharten toch wel pijn. Die andere twee streden samen om beide prijzen in Nederland.

Die bekerfinale werd een enerverende wedstrijd met veel spanning en een bijzonder scoreverloop. Halverwege de eerste helft maakte Gravenberch de 0-1. Vlak voor rust scoorde Mazraoui, maar die tweede treffer werd afgekeurd, omdat Dušan Tadić ergens in de aanloop naar het doelpunt met zijn hak buitenspel had gestaan. De spelers gingen dus rusten met een minimale marge, die in de tweede helft nogal rap omsloeg. In de eerste vijf minuten scoorde PSV twee keer. Er zaten 88 seconden tussen die treffers. Het was ook de eindstand, en de Eindhovenaren wonnen daardoor de bekerfinale. Voor Feyenoordsupporters een schrale troost, omdat 'hullie' tenminste niet met een prijs uit Rotterdam vertrokken. Maar de gedachten waren in deze fase van het seizoen vooral bij wat de eigen club te wachten stond.

‘De aanhang spreekt nergens anders meer over, en de spelers hadden voor het duel met de Utrechters Marseille ook al in het hoofd zitten. Zelfs Arne Slot had waarschijnlijk al één oog op de laatste hindernis richting een Europese finale’, lazen we in De Telegraaf van een week later. Het was een overdrijving, dat de aanhang nergens anders meer over sprak. Er werden ook wel woorden vuilgemaakt aan Bas Nijhuis, van wie gezegd wordt dat hij altijd zo (al dan niet lekker) veel door laat gaan. Het blijft een merkwaardige gedachte dat er op dit niveau een structureel verschil zou kunnen zitten in arbitrage. Stel dat het waar is wat er beweerd wordt… Betekent dit dan dat spelers voor de aftrap moeten kijken wie er fluit, en daarna weten waar de grenzen vandaag liggen? Zijn de regels dan per scheidsrechter anders? Ondertussen was het diezelfde lekker-laten-doorspelende Bas Nijhuis die een doelpunt van Cyriel Dessers afkeurde, terwijl ‘de aanhang’ daar geen enkele reden toe zag.

Dat het nogal arbitrair is wat arbiters beslissen én wat er over hen geschreven wordt, laat zich illustreren door een gesprek bij Veronica Inside, begin december, na het duel tegen Heracles. Ook toen was het Bas Nijhuis, ‘die altijd zo lekker veel door laat gaan’, die een Feyenoordgoal afkeurde, in dat geval van Luis Sinisterra. ‘Ik zag het gebeuren’, zei Johan Derksen. ‘Het was een geval van obstructie. Bas fluit voor dit soort dingen niet.’ Pardon? Zijn er dan ook scheidsrechters in de Eredivisie bij wie obstructie geen overtreding is?

Even verder luisteren naar Derksen. ‘Ik dacht: nu heeft Bas er zo vreselijk de tering in dat een beginnende scheidsrechter hem naar het scherm roept. Ik keek er dan ook van op dat hij z’n oren liet hangen. Hij fluit nooit voor zo’n botsinkje, maar nu wel nadat hij de beelden heeft gezien.’ Als Nijhuis ergens niet voor fluit, dan zegt men: hij laat altijd lekker doorvoetballen. En als hij ergens wél voor fluit, dan klinkt het: dat doet hij anders nooit. Kennelijk is het feit zelf – of hij fluit of niet – niet meer relevant. Hij is en blijft de man die zo lekker veel toelaat.

Bij Veronica Inside werd ook het interview met Nijhuis getoond. Hij oogt teleurgesteld: in zijn collega, en in zijn eigen optreden. 'Ik begrijp hem', zegt Derksen, 'maar hij had moeten zeggen dat hij een lul is geweest omdat hij geluisterd heeft naar de VAR.' Valentijn Driessen was het eens met deze spreker. 'Ik vond Bas sowieso de hele wedstrijd al van slag', zei hij. 'Hij floot zo vaak, ook voor overtredingen waar hij normaal niet voor zou fluiten. Hij gaf ook opeens kaarten terwijl er niks gebeurde.' Hier ging dus diezelfde wet op. Als Nijhuis niet fluit, dan is hij zo. Doet hij het wel, dan is hij even zichzelf niet.

Tijdens de uitzending van dit programma stond Feyenoord nog op één verliespunt van de koploper. Het was twee weken voor De Klassieker in De Kuip. Johan Derksen gaf de Rotterdammers geen kans meer op de schaal. 'Wanneer Ajax kampioen wordt, is nog de vraag, maar dat gaat heel snel gebeuren', zei hij. Achteraf weten we dat het pas in de voorlaatste speelronde zo ver was. Door een late treffer pakten ze nog net één puntje tegen AZ. PSV verspeelde er op het allerlaatste moment twee, door een volgens velen onterechte strafschop. Het gat van vier punten had dus ook één kunnen zijn, met nog twee rondes te gaan.

Nogmaals De Snor, december 2021. 'Feyenoord staat, voor de kwaliteiten die ze hebben, gewoon te hoog. Als iedereen weer fit is, vind ik PSV wel een serieuze titelkandidaat. Wonder boven wonder gaat het fantastisch met Feyenoord, maar die kunnen toch niet eens in de schaduw staan van Ajax?' Als kijker schenk je nog maar een biertje in. Voor die uitspraken geldt namelijk een zelfde soort wetmatigheid als bij de Wet van Nijhuis. Feiten en cijfers doen weinig ter zake. Ze kunnen geen derde worden, en al worden ze het toch, dan hebben ze het verrassend goed gedaan. 'Ik vind ze van het niveau Twente en Utrecht', had Johan Derksen in september gezegd. De club uit de Domstad zou in het seizoen '21/'22 zevende worden, op 24 punten van nummer 3. Voor een ploeg met hetzelfde niveau hadden de Rotterdammers dan toch een aardige prestatie geleverd...

Terwijl Ajax het in de thuiswedstrijd moeilijk had en PSV zelfs in eigen huis met ruime cijfers verslagen was, werd het in De Kuip juist lastig tegen FC Utrecht. De cijfers toonden aan dat de Rotterdammers over het hele seizoen heen beter waren, maar de club die de eerste nederlaag bezorgde, hield ook nu dapper stand. Het Algemeen Dagblad noemde het 'een noodzakelijk tussendoortje', omdat het gevoelsmatig nu om de halve finale draaide. 'Voor de spelers en de trainer de grootste wedstrijd van hun carrière tot nog toe.'

Slot spaarde niemand in de wedstrijd en FC Utrecht spaarde de tegenstander ook al niet. 'Feyenoord moest diep gaan om het gat met achtervolger FC Twente op drie punten te houden', stelde De Telegraaf. 'Utrecht was een taaie, goed georganiseerde opponent, en doelman Fabian de Keijzer pakte na rust op de meest wonderbaarlijke wijze ballen van Kökçü, Sinisterra en Dessers. En hij kreeg een beetje hulp van arbiter Bas Nijhuis, die een goal van Dessers afkeurde. Dat juist een scheidsrechter als Nijhuis een normaal duel affloot, was een klap in het gezicht van de Belgische spits.'

Juist een scheidsrechter als Nijhuis… Nou ja, daar hadden we het al over gehad. Fluit hij niet, dan klopt dat. Fluit hij wel, dan is het anders dan anders. Eindigt Feyenoord hoog, dan is het een wonder. En staan ze derde, dan is het zie-je-nou-wel. Ondertussen wonnen ze gewoon van Utrecht. Met 2-1.

26. Marseille (thuis)

halve finale – donderdag 28 april 2022 (3-2)

'Voor het hele elftal van Feyenoord was het slot van het duel met FC Utrecht dankzij de positieve afloop doping voor deze Europese week', veronderstelde De Telegraaf. Die wedstrijd 'tussendoor' was tegen een sterke tegenstander, en je begint aardig op een topclub te lijken als je dat 'ook nog even doet'. Het was inderdaad wel lekker, vooral dat gevoel dat je op strijdlust gewoon kunt winnen. En dat in aanloop naar 'de wedstrijd van het jaar', zoals er wel gezegd werd. De bedoeling was natuurlijk dat die pas in Tirana gespeeld zou worden. Maar qua sfeer en beleving klopte het wel. Het werd sowieso het laatste Europese avondje thuis. Na vandaag zou er nog een return komen in het zuiden van Frankrijk. Daarna, hopelijk, de finale in een land nog een stukje verder van huis.

Het wordt in Rotterdam een heftig Europees avondje. Door de sfeer in het stadion, maar ook de wedstrijd zelf, die vooral in het scoreverloop bijzonder is. Bijna is daar de vroege voorsprong nadat een corner van Kökçü wordt weggewerkt door Mattéo Guendouzi. De verdediging van Marseille trekt meteen naar voren om een buitenspelval op te zetten. De aanvallers moeten dus terug, maar verdediger Marcos Senesi loopt op het juiste moment uit de rug van Luan Peres vandaan en staat dus niet buitenspel. Zijn aanname is niet goed en de bal kan daardoor opnieuw worden weggewerkt. Dan verliest diezelfde Luan Peres een kopduel waardoor Dessers kan inschieten. Zijn schot gaat een dikke meter naast.

Minstens zo gevaarlijk wordt Bamba Dieng even later aan de andere kant van het veld, maar hij stuit op Ofir Marciano. Dat gebeurt in de achtste minuut. Vijf minuten later is diezelfde Dieng opnieuw heel gevaarlijk. Hij schiet voor het doel langs nadat hij veel ruimte heeft gekregen. Toen Payet hem bij die eerste kans met een simpele voetbeweging aanspeelde, keurig

op maat, stond Geertruida nog ter hoogte van de middenlijn in zijn buurt. Hij had meer oog voor de bal dan voor zijn man. Trauner moest het overnemen, maar die kwam snelheid tekort. In het tweede geval gold dat nog wat sterker. Ook toen had de aangever, Dimitri Payet, alle ruimte rond de middencirkel.

Doelpunten blijven achterwege tot de achttiende minuut. Dan laat Cyriel Dessers De Kuip ontploffen door na een hakje van Luis Sinisterra het net te vinden. Heel simpel ziet het eruit: een verre pass van Senesi vanaf de linkerkant wordt aangenomen met de borst. Dan dat hakje, dat via verdediger William Saliba voor de voeten van Dessers valt. Boubacar Kamara probeert er nog bij te komen en ook Duje Ćaleta-Car, die zich over Sinisterra ontfermt, doet een poging om in te grijpen. Het blijkt tevergeefs: de 1-0 is een feit.

Er zit iets van pech en geluk in dat eerste doelpunt, maar toch ook scherpte en alertheid van Cyriel Dessers. Als Sinisterra twee minuten later zelf ook scoort, lijkt er iets heel moois te gaan gebeuren. Een 2-0 voorsprong halverwege de eerste helft… Wat staat ons nog meer te wachten deze avond? En hoe groot moet de marge eigenlijk zijn om met een gerust hart naar Frankrijk te gaan volgende week?

Eigenlijk was het niet Sinisterra die scoorde, maar betrof het een eigen doelpunt van Valentin Rongier, die de bal van richting veranderde doordat hij die met de voet probeerde tegen te houden. Waarschijnlijk werd het schot juist daardoor voor de keeper onhoudbaar. Toch werd de 2-0 aan de Feyenoorder toegekend, omdat die het schot loste. Reiss Nelson startte op de rand van buitenspel – misschien net ietsje eroverheen – op de pass van Trauner. Hij had heel veel ruimte, net als de schutter daarna.

De Kuip staat volledig op z'n kop, maar deze onverwachte en ongekende weelde houdt niet lang stand. Zonder dat Olympique Marseille echt veel sterker wordt, slaagt het er toch in om nog

voor rust de schade te repareren. Bamba Dieng knalt van net buiten het strafschopgebied de 2-1 tegen de touwen. Ook dat ziet er weer simpel uit. Aannemen met de borst, sprintje erachteraan en Trauner die te laat komt.

Feyenoord is op het oog veel sterker, en juist daarom is het zo frustrerend dat in de veertigste minuut de gelijkmaker valt. Payet, de man van wie we weten dat hij zo gevaarlijk is, krijgt de bal én alle ruimte.

Commentator Leo Oldenburger weet er geen raad mee. 'Vindt daar wel Payet, en dat is link. Payet, Payet… balletje naar buiten, Guendouzi. Hard voor, en dit is Marciano met de afvallende bal en die valt binnen: het is 2-2, het is ongelooflijk ook. Het is ongelooflijk ook, die komen nauwelijks die middenlijn over. En Gerson maakt er 2-2 van. Terwijl Feyenoord een wedstrijd speelt waarvan je denkt: de ruststand moet dik en dik in het voordeel van de Rotterdammers zijn, staat het gewoon 2-2. Wat een domper. Wat onnodig.'

Even uitrusten en opnieuw beginnen dus. Een tik is het wel, als je op 2-0 voor komt en dan alsnog met een gelijkspel de rust in moet. In de tweede helft slaat de stemming al gauw in positieve zin om. Payet trapt af door terug te spelen op Kamara. Dessers jaagt. Kamara tikt naar rechts op Rongier en Dessers draaft mee. Verder naar achteren gaat het, naar centrale verdediger Ćaleta-Car, die een tikkie teruggeeft op keeper Mandanda. Hij doet dat veel te kort. Cyriel Dessers toont aan dat hij scherp is door ertussen te duiken en de doelman uit te kappen. Negen seconden na de aftrap ligt de bal al in het netje. De voorsprong is terug: het staat 3-2.

Er vallen daarna geen doelpunten meer. Spanning is er de hele tijd, hachelijke momenten soms ook voor het Feyenoorddoel. Maar dat blijft telkens zonder schade. Een kwartier voor tijd verspeelt Sinisterra veel te makkelijk een bal, maar hij herstelt zelf en dat levert zelfs nog een flinke kans op voor Dessers.

Dieng kan nog een keer gevaarlijk op doel schieten in de 84e minuut, waarop Marciano redt. In de laatste minuut tikt diezelfde doelman nog een keer een venijnige poging van Payet over de lat heen.

Als toeschouwer op de tribune of thuis ben je eigenlijk allang blij dat die gelijkmaker niet valt. Maar tegelijk dringt ook het besef door dat een marge van één doelpunt wel mager is als er nog een uitwedstrijd wacht. Daarom voelt dat grote moment voor het laatste fluitsignaal ook zo vreemd. In de tweede van de vier minuten extra tijd neemt Marciano een doeltrap. Linssen staat een meter of tien op de helft van de tegenstander en kopt door. Sinisterra verlengt meteen op Pedersen, die buitenspel staat en dat zelf ook in de gaten heeft. Maar Jahanbakhsh staat wél ver genoeg terug en hij mag dus wel verder. Invaller Lirola is nu de directe tegenstander van de linksbuiten. Hij let niet scherp genoeg op. Luan Peres appelleert en dat zou terecht zijn als Marcus Pedersen die bal oppakte. Maar die doet niets. Ook de nummer 2 van Marseille, William Saliba, heeft het nakijken. Dan wordt duidelijk dat Jahanbakhsh nog steeds niet de vorm te pakken heeft die van hem verwacht werd. Het schot is veel te zacht en misschien ook van te ver.

Hoe vaak zal Alireza dit moment in gedachten nog teruggezien hebben? Een gelijkspel is nu voldoende in de return, maar je hoeft daar maar met één puntje verschil te verliezen en het wordt verlengen. Twee punten en je hebt verloren. Het blijft 3-2 en het is feest in Rotterdam. Zal die ene punt marge voldoende blijken?

'We leven nog, maar dit was niet een halve finale waardig', zei middenvelder Mattéo Guendouzi na afloop tegen het Algemeen Dagblad. 'We wisten dat Feyenoord een team was dat veel druk zou geven, maar we gaven de wedstrijd helemaal uit handen. Ze waren niet beter dan wij; dit komt echt door onszelf. Die grote fouten mogen we volgende week niet maken.' Ook trainer Jorge

Sampaoli stelde vast dat zijn ploeg het erg moeilijk had. 'We wilden hun pressie vermijden, maar we kwamen er niet onderuit', zei hij. 'Pas in de tweede helft hadden we de controle. We konden de gelijkmaker niet maken, waardoor het resultaat nu bepaald is door een individuele fout.'

Het Algemeen Dagblad veronderstelde dat de stemming onder het publiek mede veroorzaakt werd door het spel op het veld. 'De meeslepende wedstrijd draagt óók nadrukkelijk bij aan de entourage', schreef de krant. 'Vanaf de eerste minuten voltrekt zich een potje kamikazevoetbal zoals je dat zelden ziet, heerlijk golvend van het ene doel naar het andere. Feyenoord is lang nadrukkelijk de bovenliggende partij, zonder écht controle te hebben.' Er ging veel fout, er werd veel weggegeven over en weer. Maar het was strijd en vechten en daardoor een zinderend voetbalavondje.

Het Algemeen Dagblad: 'Met één langgerekte oerbrul viert het publiek in De Kuip de winst op Olympique Marseille. Overal in het stadion vallen mensen elkaar in de armen, dansend en knuffelend, in de wetenschap dat het werkelijk kán: een Europese finale, voor het eerst in twintig jaar.'

27.Marseille (uit)

halve finale – donderdag 5 mei 2022 (0-0)

Steeds meer aandacht ging er naar die nog te spelen Europese return, nu de finale van de Conference League binnen handbereik leek. Maar voordat er in Zuid-Frankrijk gevoetbald zou worden was er eerst nog een duel in het zuiden van Nederland. Eén gedachte bij de uitwedstrijd in Sittard was wel prettig die zondagmiddag: Twente en AZ hadden de avond ervoor allebei gelijkgespeeld. Er kon dus uitgelopen worden op die twee, en in het slechtste geval zou er één puntje verloren worden op beide concurrenten.

Arne Slot begon met zijn sterkste elftal en hoorde dus niet tot het kamp dat vond dat je spelers nu rust moest geven. Dat kon altijd nog, bij een ruime voorsprong. Daar maakte Lutsharel Geertruida binnen tien minuten al een beginnetje mee toen hij een corner van Orkun Kökçü binnenkopte. Guus Til en Cyriel Dessers misten daarna een kans en Kökçü zelfs een strafschop. Dat werd goedgemaakt door Lutsharel Geertruida, die halverwege de eerste helft voor de 0-2 zorgde, op een voorzet van Reiss Nelson. Er volgden nog aardig wat kansen, meestal zonder de gewenste afronding. Kort na de theepauze maakte Nelson alsnog de 0-3. Voor Slot reden om wat spelers rust te geven. Sinisterra, Dessers, Kökçü en even later Til werden gewisseld. Fortuna scoorde daarna nog één keer.

Olympique Marseille verloor diezelfde zondag thuis met 0-3 van Olympique Lyon, de ploeg waar Peter Bosz trainer is. Daardoor verspeelde Marseille op doelsaldo zijn tweede plaats in de competitie aan Monaco. Zes spelers die in Rotterdam in de basis stonden verschenen niet aan de start: doelman Mandanda, de verdedigers Luan Peres en Rongier, middenvelder Guendouzi en de aanvallers Dieng en Bakambu. Misschien uit ontevredenheid, of om ze te sparen. Waarschijnlijk dat laatste, want alleen Bakambu werd niet opgesteld in de return. Het gapende gat

tussen de ploegen die nu nek-aan-nek gingen enerzijds en koploper Paris Saint Germain anderzijds bedroeg maar liefst 15 punten. Marseille zou in de laatste speelronde nog met 4-0 winnen terwijl Monaco tot een puntendeling kwam in Lens.

Daags voor die belangrijke avond in Marseille liet Bert van Marwijk zijn licht schijnen over de kansen voor zijn oude ploeg. 'Je hebt in de vorige wedstrijd in een paar momenten gezien hoeveel individuele kwaliteiten Olympique Marseille heeft', zei de man die trainer was tijdens de UEFA League finale van 2002 tegen de NOS. 'Maar ik denk dat ze hun tegenstander thuis nog een keer gaan onderschatten. Het zou me niets verbazen als hij hetzelfde speelt in de return en ook begint zoals thuis. Dat vergt veel lef. Veel trainers kiezen nu voor een offensieve speelstijl. Dat betekent dat je met risico speelt. Aardig wat teams hebben daar moeite mee. Dat zag je nu ook aan Marseille.'

Van Marwijk vond het een goed idee van zijn verre opvolger om geen spelers te sparen in het weekend. 'Dat is belangrijk om het ritme vast te houden', zei de oud-oefenmeester, 'maar ook om zo snel mogelijk het verschil te maken. Daardoor kan hij de ploeg vervolgens sparen. Dat viel wel een beetje tegen, omdat Fortuna toch nog de 3-1 maakte. Er waren een paar momenten waarbij de 3-2 kon vallen, terwijl Feyenoord de wedstrijd allang had moeten beslissen.'

Beslissen: daar zou het in Marseille ook om gaan. De thuisoverwinning was er, maar wel met het kleinst mogelijke verschil. De finale zou bereikt zijn als er geen tegentreffers geïncasseerd zouden worden. En anders was de opdracht: er minstens net zo veel maken als de thuisploeg. Een haalbare, maar zeker niet vanzelfsprekende taak. Het doel sprak wel vanzelf, maar of het bereikt zou worden bepaald niet. Je moet er toch niet aan denken om straks met 1-0 te verliezen in de extra tijd. Dat achteraf dit ene missertje…

De spannende laatste strijd in Marseille is in de tiende minuut als Gueye, die in Rotterdam alleen de tweede helft speelde, de bal naar Luan Peres passt. Die speelt simpel langs de andere nummer 14, Reiss Nelson, en bereikt Amine Harit, een speler die er in de eerste wedstrijd niet bij was. Een goede één-twee met Gueye maakt dat hij Payet kan aanspelen. Die haalt uit, maar Marcos Senesi gooit zich tijdig in de baan van het schot.

De rook van het vele vuurwerk is nog nauwelijks opgetrokken. Dit had de achterstand kunnen zijn. Feyenoord is wat onzichtbaar in de – deze keer – grijze uittenues, mede door de regen. We zien als televisiekijkers vooral die witte klederen van de thuisclub en de felgele nummers van de bezoekers. Niet veel later wordt Cyriel Dessers hard in de rug geraakt door Luan Peres. Dat levert een vrije trap op, maar je mist nu het Rotterdamse publiek dat in gevallen als deze de scheidsrechter van ongevraagde adviezen voorziet. Nu is het alleen de schreeuw van Cyriel, maar die stijgt niet boven de volle Vélodrome uit.

Langs de lijn een gebarende Arne Slot. Je ziet niet naar wie hij wijst en wenkt, maar duidelijk is dat het anders moet dan het nu gaat. Het tekent de spanning die om deze wedstrijd hangt. Een schietkans van Dimitri Payet laat zien dat die spanning er niet voor niets is. Hij heeft ook nu de ruimte, terwijl we weten dat hij zo gevaarlijk is. ‘Hij is de aanvoerder van Olympique Marseille, maar een echte prater in het veld is Payet niet’, schreef de NOS eerder op deze beladen, regenachtige dag in Marseille. ‘De Fransman noemt zichzelf de technisch leider van de ploeg. Waarheid als een koe, want met zijn geweldige traptechniek en schitterende doelpunten neemt hij zijn ploeg dit seizoen in de competitie én in Europa bij de hand.’

Op de website citeert de NOS Arne Slot, die al voorafgaand aan het heenduel zijn spelers waarschuwde voor hét wapen van de Fransen. ‘Ik zei dat als hij aan de bal zou komen, dat alle alarmbellen af moesten gaan. Dat bleek gerechtvaardigd.’ Op de vraag

wat zijn beste positie voor Payet zou zijn, had Slot luchtig bevestigd dat hij gevaar in hem zag: naast hem op de bank, dat was de plek die de coach het veiligst vond. 'Maar ik vrees dat de trainer daar een andere keuze in gaat maken.' De NOS stelde op de dag van de return nog eens vast hoe goed de aanvoerder van Marseille was. 'Tegen Feyenoord liet Payet, zeker in de eerste helft, zijn klasse op haast achteloze wijze zien. Wandelend over het veld strooide hij met mooie passjes en vernuftigheden, met de steekbal op de snelle Bamba Dieng als absoluut hoogtepunt. Perfect moment van spelen. Juiste snelheid. En precies in de loop.' Thuis was er met een hoopgevende 3-2 gewonnen, maar daar waren toch echt een paar missers van Marseille voor nodig geweest.

Het is diezelfde Dimitri Payet die in de 29e minuut op de grond valt na een lange trap. Hij blijft liggen en er moet verzorging aan te pas komen. Dat blijkt niet toereikend te zijn om hem weer op de been te krijgen. Hinkend en ondersteund door anderen verlaat hij het veld. Een blessure wens je geen enkele sportman op een belangrijk moment toe – op onbelangrijke momenten ook niet trouwens – maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dit niet in het nadeel van de Rotterdammers zal zijn. De vervanger, Arkadiusz Milik, die ooit van Ajax naar Napoli vertrok en nu verhuurd is aan Olympique Marseille, zal normaal gesproken minder hinder opleveren.

Toch is het juist deze Milik die een paar minuten later een voorzet van Gerson bijna binnenkopt. Hij wint het duel van Senesi, maar richt recht op Marciano, die de bal kan vangen. 'Hopelijk maak ik donderdag mijn eerste doelpunt tegen Feyenoord', had de spits tegen ESPN gezegd, nadat hij in Rotterdam maar een paar minuten in actie was gekomen. Het was toen niet duidelijk of hij zou starten in Marseille. 'Daar gaat de trainer over', had hij gezegd, zoals je dat voor de microfoon hoort te zeggen. 'Ik ben in ieder geval helemaal fit en er klaar voor. Het belangrijkste is dat wij als team weten te winnen.'

Dat Milik met Ajax nooit scoorde tegen de aartsrivaal werd er door ESPN nogal ingewreven. Ook de commentator benoemde het na de wissel. Maar zo bijzonder was dat gegeven nou ook weer niet. Hij speelde twee seizoenen bij Ajax en dat betekende vier duels tegen Feyenoord voor de competitie en eentje voor de beker. Eén keer deed hij niet mee – de enige keer toen Ajax twee keer scoorde – en twee speelde hij er half, door in de rust gewisseld te worden of juist in het veld te komen.

Het meest pijnlijke moment was misschien wel zijn invalbeurt in die ene bekerwedstrijd, waar het 0-0 stond toen er vier minuten extra tijd zou komen. Die waren voorbij toen Feyenoord nog een vrije trap mocht nemen… Met de klok op 94:13 verdween de bal via een Ajax-verdediger het doel in. Toen er 95:25 in beeld stond, werd Milik in het veld gebracht voor Sinkgraven. Zes tellen daarna werd er afgetrapt en nog drie seconden later floot de scheidsrechter af. Zo maakte deze spits aanspraak op de kortste invalbeurt aller tijden. Het fluitje, vijftien meter sprinten vanaf de middenlijn en het zat er voor hem op. Douchen was niet nodig, zijn shirt kon ongewassen de kast in.

Deze Milik is het die nu een heel uur de tijd krijgt om een doelpunt te maken. Feyenoord krijgt pas zeven minuten voor het rustsignaal de eerste echte kans. Dessers komt dan dreigend op en duikt de zestien in. Zijn voorzet bereikt wel Guus Til, maar die schiet via Gerson over de achterlijn. In de twee minuten extra tijd van de eerste helft is Milik twee keer achter elkaar in de gelegenheid om op doel te koppen, maar die pogingen leiden niet tot een doelpunt.

De tweede helft zal net zo doelpuntloos blijven. Een wedstrijd zonder goals en met gierende zenuwen. Ondanks een veelvuldig aanvallend Marseille blijft een treffer achterwege. Feyenoord staat goed, maar is wel een groot deel van de negentig minuten bezig met tegenhouden. In de 67e minuut knalt Trauner een metertje over het doel van de Fransen heen, maar dat offensief

is een uitzondering. Het is overwegend billenknijpen en op de klok kijken. De stress wordt Malacia te veel: hij gaat dertien minuten voor het einde ruziemaken met Mattéo Guendouzi, terwijl hij zelf al geel op zak heeft. De scheidsrechter roept de mannen bij zich en volstaat met een mondelinge vermaning, waar een tweede kaart ook gekund had. Een sterke verdediger missen, dat is niet wat Feyenoord erbij kan hebben nu.

In de extra tijd doen de Rotterdammers nog twee doelpogingen. Jahanbakhsh schiet op de keeper en Kökçü knalt over. Ondertussen is het wachten tot die tergend lange minuten voorbij zijn. Het staat 0-0, net als destijds in die bekerwedstrijd tegen Ajax. Naast Milik is Jens Toornstra de enige die dat potje ook van dichtbij had meegemaakt. Net als toen zit die nu op de bank. Zij weten dat het pas afgelopen is als er voor de laatste keer geflo-ten wordt. Bryan Linssen dan nog, als de keeper ver uit z'n doel komt en de bal onbedoeld bij hem bezorgt. Zes seconden zijn er nog te spelen. Als Linssen nou eens de dribbel zou inzetten naar de achterlijn, of naar de zijlijn, terug naar het eigen doelgebied of een willekeurige cornervlag, dan zit het erop. Maar hij kan het niet laten om te schieten en stuit op de enige verdediger die er nog staat.

'De vijf minuten zitten erop', zegt Leo Oldeburger, één seconde te vroeg, met de vele kijkers smachtend naar dat laatste fluitje. 'De vijf minuten zitten erop', herhaalt dezelfde commentator, drie tellen later, alsof hij de scheidsrechter erop wil aanspreken dat het nu toch echt afgelopen moet zijn. 'Guendouzi… Dit is extra, extra, extra, extra, extra, maar ook extra, extra zuur als deze bal erin gaat… Oeh! Senesi!' Het dreigende gevaar dwar-relt over de achterlijn. Overleven we deze laatste hoekschop? Hij mag niet meer genomen worden.

'Nee! Het is afgelopen! Feyenooooooooooord in de finale! Van de Conference League. Feyenoord flikt het. Dat schit-te-rende Europese avontuur. Krijgt een vervolg. Op 25 mei, in Tirana.'

28. De derde plek

Eredivisie, begin mei 2022 (ronde 32 t/m 34)

Drie speelrondes waren er nog in de Eredivisie, maar wie had daar bij Feyenoord nog belangstelling voor? Toch waren het niet bepaald de geringste tegenstanders die naar Rotterdam kwamen in de acht dagen die de ontknoping telde. Eerst PSV en daarna FC Twente: de nummer 2 en de nummer 4. Daartussendoor een midweekse speelronde in Deventer.

Het gat met PSV was nu zeven punten bij een gelijk doelsaldo. Theoretisch was tweede worden mogelijk. Maar hoe reëel was het, dat PSV ze alle drie niet zou winnen? Twee keer gelijkspel en één keer verlies, terwijl Feyenoord alle punten haalde: dan werd plek 2 bereikt. Naar Twente kijken was dan ook zinniger. Het gat met die concurrent was vijf punten en zij kwamen nog naar Rotterdam in de laatste speelronde. Als FC Twente alles won, zou Feyenoord door een verlies van een van beide andere wedstrijden de derde plaats kwijtraken. PSV had nog een klein hoopje om kampioen te worden. De kloof met Ajax was vier punten. Met één nederlaag van de koploper zou de laatste speelronde beslissend worden. Ajax zou dan uit tegen Vitesse moeten, PSV uit tegen het reeds gedegradeerde PEC Zwolle.

Het werd allemaal niet zo spannend. Feyenoord had duidelijk moeite om zich voldoende op te peppen en speelde een zwakke eerste helft. Na rust werd dat stukken beter. De thuisclub kon zich die verliespunten waarschijnlijk wel permitteren, maar die uitverkochte Kuip wou natuurlijk geen nederlaag zien.

Cyriel Dessers zou die maandagochtend als enige Feyenoorder in het Elftal van de Week van De Telegraaf worden opgenomen. Dat papieren team was samengesteld door Danny Koevermans, de Schiedammer die bij Sparta begon en bij PSV de beste jaren van zijn loopbaan sleet. De voormalige aanvaller was vol lof over de spits, die een nederlaag voorkwam. ‘Hij was weer een

aantal keer heel gevaarlijk en legde er in minuut 86 en 96 weer twee binnen', zei Koevermans over zijn keuze voor Dessers. 'Hij doet wat-ie moet doen, waar een spits op beoordeeld wordt. Dat het geen penalty waard was, is iets anders, maar hem zo koel binnenschieten op dat moment: geweldig gedaan.'

Dat mag ook wel eens gezegd worden: Feyenoorders hadden vaak geklaagd over onverdiende straf vanaf de stip, maar over deze was men het zelfs bij de KNVB na afloop eens. 'We hebben dit moment geëvalueerd', liet de bond weten. 'Scheidsrechter Gözübüyük had geen strafschop moeten geven. Toen dat toch gebeurde, had de VAR moeten ingrijpen.' Gözübüyük verscheen zelf na afloop niet voor de camera. 'Wie onder scheidsrechters rondbelt, bemerkt een vrij grote eensgezindheid', schreef de Volkskrant. 'Het was beter geweest om er geen te geven, hoewel ook een opmerking als "elementen van een strafschop" op te tekenen is. Juist omdat bij hands ook interpretatie komt kijken: het is niet helemaal fout, maar zeker niet goed.' Daar zat het punt van de VAR waarschijnlijk. Dat hij niet met 100% zekerheid kon zeggen dat de scheidsrechter ernaast zat. Maar dat Gözübüyük niet zelf ging kijken, was wel erg vreemd.

Die woensdag was er een doordeweekse speelronde. 'Na ruim vijf minuten extra tijd is het afgelopen in Deventer. De wedstrijd kunnen we snel vergeten', luidde de laatste zin in de liveblog van FR12.nl. Het was 0-1 geworden en daar was het meteen bij gebleven. Die drie punten gingen mee de bus in, en wat belangrijker was: de derde plaats was daarmee veiliggesteld. Dat het thuis tegen Twente daarna…

Nou ja, laten we het voor de volledigheid toch maar gewoon vermelden. FC Twente won met 1-2, na een ruststand van 0-2. Die ene goal werd met gejuich ontvangen, maar dat was het juichen om de club en het seizoen en de finale die nog komen zou. Het maakte niet meer uit, die laatste speelronde, althans niet voor de bovenste vier plaatsen. Rotterdammers die niet

alleen de club van Zuid een warm hart toedroegen, keken die zonnige zondagmiddag vaker op hun smartphone dan naar het veld. Want voor Sparta was het wel spannend. Dat vocht tegen degradatie, en won dat gevecht.

En toen kwamen die tien lange dagen. Niet zozeer omdat half mei de zon steeds later onder de horizon daalt, maar omdat het aftellen naar een Europese finale zo tergend traag gaat. Achttien jaar wachten op een landskampioenschap is niet niks, maar twintig jaar op een Europese finale moet je ook niet uitvlakken.

De selectie ging met 23 man op reis naar Tirana. Onder hen vier keepers. Uiteraard Ofir Marciano, die de laatste wedstrijden onder de lat had gestaan. Maar ook met de Roemeen Valentin Cojocaru, die gehuurd was en nog nauwelijks meegespeeld had. Jeugdinternational was hij geweest, maar zijn staat van dienst was niet bijzonder. Thijs Jansen was 20. Talentvol, maar je moest er toch niet aan denken dat zo'n jonge knul onder de lat zou moeten in Tirana. Eigenlijk waren de ogen vooral gericht op rugnummer 1, de keeper van Oranje, Justin Bijlow. Hij leek na lange tijd hersteld te zijn van zijn operatie. En trainde weer mee. Of zoals gezegd werd: hij trainde volop mee. Twee dagen voor de finale kwam de mededeling dat hij waarschijnlijk in de basis zou staan.

29. Bijna-nawoord

Hemelvaartsdag, 26 mei 2022

Er zijn niet veel boeken met een bijna-nawoord. Een voorwoord aan het begin is gebruikelijk en een nawoord aan het einde zie je ook wel. Een persoonlijke noot van de auteur vooraf, of een terugblik op het schrijfproces. Maar een bijna-nawoord, wie doet dat nou? Er moet er één de eerste zijn, en Feyenoord had de eerste kunnen zijn die de Conference League zou winnen.

Alle tekst in hoofdstuk 1 t/m 28 is – op de nodige correcties en twee redactieslagen na – geschreven voorafgaand aan de finale. Ook de omslag en het voorwoord zijn van voor die tijd. Toen ik nadacht over de titel, had ik als auteur dus geen keuze voor iets als 'Tranen in Tirana'. Ook konden er op de voorpagina geen woorden prijken waar een overwinning uit bleek, al hadden sommige supporters al 100% zekerheid beloofd over die beker mee naar Rotterdam. 'Feyenoord in de Finale' zou wat vreemd geweest zijn als die gewonnen was. 'Feyenoords Finale' als subtitel dekte voor mijn gevoel de lading in alle gevallen, ongeacht de uitslag.

Dit bijna-nawoord schrijf ik op Hemelvaartsdag, 26 mei 2022. Ik heb de draad van het schrijven weer opgepakt, na het lezen van een reactie op FR12.nl, van Wery1953.

'Helaas, toch wakker worden met een soort kater. We waren er zo dichtbij. Je speelt tegen een ploeg die een spits overneemt voor 40 miljoen, een bedrag dat ons hele elftal (volgens de kenners) in het begin van dit seizoen niet waard was. En die dure ploeg bouwt een muur en doet er alles aan om het spel van de tegenstander te ontregelen. Dit met een hoop theater. En helaas een scheidsrechter die hier volledig in meegaat. Een foute inschatting van onze betrouwbaarste man dit seizoen en daarmee heb je een scenario dat je niet wilde. Helaas.

Toch overheerst er bij mij alleen maar trots. Trots op dit seizoen. Voor het eerst sinds een aantal jaar ben ik weer naar wedstrijden geweest waar er goed werd gevoetbald, waar je met een glimlach op je gezicht naar huis ging. En hoe ver zijn we niet gekomen! En wat een geweldige Europese wedstrijden heeft onze ploeg gespeeld. Trots op de trainer en staf, voor de visie die je weer terugziet op het veld. Voor al het moois dat zich ontwikkelt binnen de club. Een beetje ziek van dit verlies, maar met trots en vertrouwen kijkend naar volgend seizoen.'

Op FR12.nl kom je wel minder evenwichtige teksten tegen. Hij verwoordt de Calimero-gedachte die er ook in mijzelf zit. En eveneens het gevoel dat tijdens de tweede helft al ontstond. Er wordt mooi wél geknokt en gestreden. Waar Wery1953 het over een 'kater' heeft, is het bij mijzelf meer een lichte, maar nadrukkelijke teleurstelling die het gemoed overheerst. 'Wat zou het mooi geweest zijn…' Maar het was natuurlijk wel veel gevraagd om nóg een ijzersterke ploeg te verslaan. 'We' overwonnen met Slavia Praag en Olympique Marseille al twee keer een tegenstander die hoger aangeschreven stond.

Denkend aan De Finale van gisteren, die ik zo ga terugkijken, zie ik de vochtige zeeblauwe ogen van Dessers, die het meegereisde publiek bedankt. Dat is het beeld dat vooral in me opkomt. Die goedlachse, sympathieke spits, die er echt voor geknokt had, net als de vijftien anderen die minuten maakten. In mijn versmalde herinnering gaan er ballen tegen de paal in het begin van de tweede helft, en is er ook het balen na afloop.

Wie weet, volgend jaar. Die seizoenkaart verlengen, dat lijkt me geen discussie, net zomin als het afronden van dit boek. Zoals de spelers geknokt hebben. De rug rechten en dapper verdergaan. Nog één hoofdstuk.

Gerard Tuk
Delft, 26 mei 2022

30. AS Roma

Finale, 25 mei 2022

Op woensdag 25 mei 2022 kun je, als de reis naar Tirana te ver, te duur of te veel moeite is, ruim voor De Wedstrijd al aardig wat zien, thuis voor de buis. De ESPN-talkshow in het teken van deze finale wordt al vanaf middernacht herhaald. Tegen de middag is er 'De Warming Up: AS Roma - Feyenoord'. Om een uur of drie een oude documentaire over een Europese avond uit 1991, tegen Partizan Tirana. Commentator Frank Snoeks vertelt hoe 'ver' Albanië destijds was, nog kort na de val van De Muur. Je kwam daar niet zomaar. Sprekend is het beeld van een poster ergens aan een wand. 'Partizani – Fejnord'. De bezoekers waren kennelijk zo bekend niet.

ESPN zendt DOCs uit over de gewonnen cups in 1974 en 2002 en een recentere reportage met Jens Toornstra. Zo kun je in je eigen woonkamer steeds dichterbij komen. De aftrap is om 21.00 uur en in de terugblik 'Van Drita naar Tirana' onderga je zelfs als blanco kijker hoe bijzonder het allemaal is. Sfeervolle beelden van een letterlijk rokende Kuip met z'n indrukwekkende spandoeken op de Gerard Meijertribune. We kijken mee over de schouders van twee supporters die een kamer huren in een hotel vlak bij het stadion. Een stukje van de grasmat, meer zien ze niet. Maar ze zijn erbij.

Het 'hoofdprogramma' begint om 19.00 uur. Twee uur voor de aftrap, met een klokje in beeld dat aftelt. In huiskamers en cafés ontmoeten vrienden elkaar. De frituurpan, de koelkast: niets mag aan toeval worden overgelaten voor die allesbeslissende wedstrijd. Een fraaie montage van ESPN laat vijftig jaar oude opnames naad- en tijdloos aansluiten op beelden uit het heden. De doelpunten van Rinus Israël en Ove Kindvall, het gejuich in zwart-wit: het 'rijmt' op wat er het afgelopen seizoen de revue passeerde. Telkens een ronde verder, met vallen en opstaan.

De aandacht van Pierre van Hooijdonk en Kenneth Pérez begint bij Justin Bijlow. De eerste keus staat toch in de basis. In het duel met Partizan had hij een voetblessure opgelopen die een operatie noodzakelijk maakte. Bijlow zou tot het einde van het seizoen uitgeschakeld zijn, meldde de club op 16 maart. Precies zeventig dagen later staat hij er dan toch.

Een ingesproken column van Michel van Egmond wordt ten gehore gebracht, met fraaie sfeerbeelden en muziek eronder. ‘Sommige mensen worden geboren met een spraakgebrek, of een hazenlip’, begint de columnist op droevige toon. ‘Anderen hebben minder geluk: zij worden geboren met de liefde voor Feyenoord. ’t Is een liefde die veel offers vraagt. En alleen sporadisch wordt beloond met succes. Vandaar dat je Feyenoord-supporters altijd kon herkennen aan die diepe frons in hun voorhoofd. Maar onder Arne Slot is nu alles anders geworden. Tegenwoordig kun je ze juist herkennen aan hun brede lach, aan hun opgestoken duim.’

Er verschijnt een supporter in beeld, samen met haar hondje. Twee etmalen in de auto gezeten en nu op een Albanees strand. Zonder kaartje op reis gegaan, maar niet voor het zonnetje. Aan Arne Slot worden beelden getoond uit Rotterdam. De fakkels in de volle Kuip, Het Legioen dat hunkert naar de winst. Alleen al die stralende lach van Slot is het waard om de tv voor aan te zetten. Maar ook zijn zinnige uitspraken over druk zetten en ‘diepte achter de laatste lijn’. ‘Eén omdat we daar goed in zijn, en twee omdat dat de meest veilige manier is om een counter te voorkomen.’ De lach maakt plaats voor aandacht als de vragensteller weer aan het woord is. Slot neemt de journalist serieus en wil daarom de vraag goed horen.

Terwijl de spelers in een rij gereedstaan, komt er snel nog even het bekende rondje voorspellingen. Pierre van Hooijdonk gaat voor 1-3. Kenneth Pérez zegt: ‘verlengen, penalty’s, Feyenoord met de beker naar huis’.

Op NPO 1 staat de uitzending van Khalid en Sophie in het teken van de finale, met oud-spelers en bekende Nederlanders. Ook hier klinken er volop voorspellingen. Nestor Joop van Daele mag als eerste. Hij is wat voorzichtig. 'De gewone wedstrijd, denk ik, eindigt in een gelijkspel.' Daarna met een relativerende lach: 'En ik heb geen verder visioen.' Lilian Marijnessen voorspelt altijd 3-1 en dus nu ook. Ze zegt erbij dat haar dat nu wel ambitieus lijkt. Ruben Schaken verwacht een 1-0 voor zijn oude club, en Diederik Gommers gaat voor 4-1. De man die het afgelopen jaar al zo veel voorspellingen deed, krijgt er applaus voor. 'Je weet wel dat Mourinho daar trainer is, hè?', zegt Edwin Zoetebier, die naast hem zit, en zelf aan 2-1 denkt. Locoburgemeester Vincent Karremans houdt het op 0-0, 'en Dessers schiet de winnende pingel binnen.' Sophie Hilbrand hoopt als laatste op 5-0, maar moet daar zelf meteen hard om lachen.

De glazen bollen zijn niet van de beeldbuis te slaan. Bij Veronica wordt er ook al volop voorbeschouwd en voorspeld. Wim Kieft denkt dat Feyenoord wint, na verlenging. Kees Jansma hoopt dat het daarvóór al lukt. Maar Hélène Hendriks wil harde cijfers horen. 'Nee, dat meen je niet', klinkt het geheel terecht. Want die cijfers zeggen inderdaad niets. Jansma bezwijkt onder de druk en kiest voor 2-1. Hélène roept snel nog even 1-0.

Je wordt er als kijker niet geruster op. In de wetenschap dat voorspellingen net zo gekleurd zijn als het schatten van de leeftijd van een vrouw die er zelf bij is, zou je van alle mensen die vooraf aan strafschoppen denken moeten zeggen dat die de bui al zien hangen. Wat niet zo vreemd is, tegen het AS Roma van José Mourinho, die met drie verschillende clubs al vier keer een Europese finale speelde én won. Een strohalm waar supporters zich aan konden vastklampen: Feyenoord won tot op heden ook al zijn Europese finales. Maar ja, dat was met Van Hanegem en Jansen. Met Bosvelt en Van Hooijdonk. Robin van Persie, de jongste van de spelers die meededen, is inmiddels 38.

Als de voetballers het veld betreden, is er uiteraard weer een prachtige sfeer onder de drieduizend supporters van de club uit Nederland. Rotterdamse vlaggen kleuren de vakken achter het ene doel groen met wit.

Feyenoord oogt in het begin van de wedstrijd sterker, al komen er geen echte kansen. Als kijker weet je dat schijn bedriegt. Zo'n tegenstander als deze kan je de hele tijd laten voetballen en dan opeens toeslaan. Het eerste moment met nieuwswaarde is het uitvallen van Henrich Mchitarjan. De 33-jarige speler is teruggekomen van een blessure en heeft het geprobeerd. Maar het lukt niet. Hoofdschuddend zit hij op de grond, te wachten op verzorging. Of eigenlijk op de wissel. Hij is de eerste verliezer deze avond en straalt uit dat er écht iets op het spel staat. De teleurstelling druipt van hem af. Een aangerukte brancard blijkt niet nodig te zijn. Fysiek kan hij het wel opbrengen om het veld af te lopen, maar mentaal valt hem dat zwaar.

In de achttiende minuut speelt oud-Feyenoorder Rick Karsdorp wat zacht over op Chris Smalling. Dessers is alert en onderschept. Hij legt terug op Kökçü, die gebaart waar hij de bal wil. Hij krijgt hem ook, maar verraadt meteen dat de zenuwen in zijn benen zitten. Het schot lijkt nergens op, terwijl Nelson in het midden van het veld er vrij goed voor staat. Vijf minuten later probeert Lorenzo Pellegrini ploeggenoot Nicolò Zaniolo met een slimme pass vrij voor de keeper te krijgen. Dat eindigt in de handen van Bijlow. Kort daarna zet Geertruida een fraaie aanval op door Reiss Nelson aan te spelen. Die wil combineren met Sinisterra via een hakje dat er mooi uitziet, maar niet bij Nelson terugkomt. Tegen veel tegenstanders is dat niet meteen een probleem, maar bij AS Roma ligt dat anders. De zojuist ingevallen Sérgio Oliveira speelt over naar de als levensgevaarlijk bekendstaande Tammy Abraham. Gernot Trauner kent diens snode reputatie ook, en grijpt te hardhandig in. Het komt hem halverwege de eerste helft op een gele kaart te staan.

Bleef het daar maar bij. In de 32e minuut geeft Gianluca Mancini een verre pass op Nicolò Zaniolo. Trauner, doorgaans de Rotterdamse rots in de branding, probeert te koppen en kan er net niet bij. Of eigenlijk net wel, maar wegwerken lukt niet. Bezat hij maar een flinke bos krullen, die Oostenrijker. Of een stevige kuif. Had hij de gladde schedel maar gekrijt, zoals biljarters dat doen. Nu schampt hij een beetje, meer is het niet. De voorzet bereikt Zaniolo en kaatst van diens borst af, verder wellicht dan zijn bedoeling is. Het leidt tot twee keer stuiteren op de onberispelijke grasmat, die je ook al niet de schuld kunt geven. Vlak voor de voeten van Fredrik Aursnes lift Zaniolo met links de bal over Bijlow heen.

Het doelpunt lijkt uit het niets te vallen, maar het is niet fair om dat te zeggen. Hier gebeurt gewoon datgene waar iedereen bang voor is. Deze ploeg doet de hele tijd niet veel, maar je geeft ze heus wel kansen. De wijsheid van een man die één seizoen bij Feyenoord speelde, moet tegen Italianen altijd weer worden aangehaald. 'Ze kennen niet van je winnen, maar je ken wel van ze verliezen.' Als de klok op 31:32 springt, dwarrelt de bal voor het Rotterdamse deel van het publiek het doel in. Misschien is dat nog wel het pijnlijkst: hij huppelt. Was het nou maar een hard en onhoudbaar schot in de kruising. Maar dat nare ding stuitert zo vrolijk. Alsof voetbal maar een spelletje is. Hij gaat rustig dat doel in, als een jonge hond naar zijn mandje. Roma is de baas. Terugkomen van 1-0 is in de meeste gevallen niet onhaalbaar. Maar tegen een tegenstander als deze…

Het is makkelijk praten vanaf de zijlijn, maar het punt is niet dat Trauner niet hoog genoeg springt. Hij heeft oog voor de voorzet en daardoor te weinig voor de man die hij moet dekken. Had hij er maar dichter op gestaan, dan was het vast anders afgelopen. Bijlow kon ook niet veel anders. En Aursnes met dat metertje tekort. Maar we kunnen nu niet bij de pakken neerzitten. Kökçü schiet voor rust nog een keer hard op de keeper, en eigenlijk is dat het enige wat Feyenoord op korte termijn terugdoet.

De tweede helft begint veelbelovend. Een corner van Kökçü op Sinisterra in de tweede minuut gaat meteen terug en de lage voorzet knalt via de voet van een verdediger tegen de paal en valt dan pal voor de voeten van Guus Til, die hard op doelman Rui Patrício schiet. De man met 98 interlands voor Portugal viert zijn geslaagde ingreep met gebalde vuisten.

Het is een fase die hoop biedt. Amper twee minuten later schiet Malacia van ver op de keeper, die via – alweer – de paal wegwerkt. Je zult toch maar twee keer het aluminium raken in een paar minuten. De finale heeft veel meer energie en momentum dan bij dat balletje in de eerste helft, dat net niet weggekopt werd en binnenhobbelde. Uit de corner die erop volgt, is het wéér dreigend. Dessers kan er niet bij. Hij heeft veel ruimte, maar de voorzet komt te ver voor hem. Aursnes houdt de bal binnen en legt terug op Malacia, maar die raakt hem verkeerd.

Slot is intussen aan het sleutelen aan een oplossing en besluit Toornstra in het veld te brengen voor Til, die vanavond nog niet veel successen kent. Vlak daarna heeft de door velen bejubelde Abraham een veel slechtere kopactie dan Trauner in de eerste helft, maar zijn misser heeft mildere gevolgen. Een onbedoelde pass op Dessers, die net niet kan schieten en door de stuit zelfs hands maakt. Tegen zwakkere verdedigers pakt dit ook anders uit, meestal.

In de 72e minuut is het Roma dat gevaarlijk wordt via een schot van Jordan Veretout. Hij raakt Sinisterra, waardoor de baan van het schot verandert. Bijlow moet echt ingrijpen, terwijl dat in de hele wedstrijd maar weinig het geval is. Vijf minuten voor tijd moet hij weer aan de bak op een schot van Lorenzo Pellegrini. Feyenoord blijft strijden en knokken. Marcos Senesi voert een felle tackle uit op Abraham, of eigenlijk gewoon op de bal, maar de spits gaat tegen het gras met een theater alsof zijn linkerbeen bij de knie is afgezaagd. Ronduit gênant is wat daarna volgt. Kennelijk onwetend dat een camera hem in close up heeft,

kijkt de creperende komediant naar de bank. Een vette, duidelijk zichtbare knipoog. 'Niks aan de hand hoor, ik moest toch tijdrekken?' Een plaatje zegt meer dan duizend woorden, maar een ooglid kan ook een heel verhaal vertellen.

Slot haalt qua wissels intussen alles uit de kast. Pedersen is in het veld gekomen voor Trauner, Reiss Nelson is vervangen door Linssen, die in de blessuretijd nog een bal krijgt doorgekopt door Dessers. O, wat zou dat mooi zijn, als deze zogenaamde concurrenten hier samen een verlenging zouden afdwingen. Maar die ene aanvaller komt niet goed uit met z'n passen.

Jahanbakhsh en Wålemark komen uiteindelijk nog in de plaats van Kökçü en Malacia. Om in die laatste paar minuten nog de gelijkmaker te forceren. Na één seconde minder dan de extra tijd van vijf minuten fluit de scheidsrechter af. Aursnes en Geertruida zitten letterlijk verslagen op het gras. Toornstra ligt op z'n rug. De tranen komen pas later, als we ook Sinisterra hebben zien vegen door de ogen. Cyriel Dessers huilt net niet, maar juist daardoor is het diep gevoelde verdriet zo goed zichtbaar in zijn ogen. Hoe graag je zo'n finale ook anders wilt zien aflopen, dit is voor een supporter een roemrijk beeld van helden die ervoor geknokt hebben. Het 'You'll Never Walk Alone' klinkt op uit de vakken. Spelers en supporters klappen voor elkaar. Zwijgende blikken en vochtige ogen.

Eén voor één gaan de verliezers de medailles ophalen die bij de tweede plaats horen. Kökçü is de op een na laatste. Beleefd laat hij zich het eremetaal om de hals hangen. Net als bij de anderen is het hoofd toch al gebogen. Meteen na de ontvangst gaat de onderscheiding bij Orkun al weer af. Hier waren we toch zeker niet voor naar Tirana gegaan!

Het zal even tijd nodig hebben om het onder ogen te zien: deze club is ver gekomen. Heel, heel ver.

Bronnen

Kranten
Algemeen Dagblad
De Telegraaf
Trouw
de Volkskrant

Websites
www.feyenoord.nl
www.espn.nl
www.fcupdate.nl
www.fr12.nl
www.voetbal.com
www.youtube.nl
www.wikipedia.nl

Voetbalboeken van dezelfde auteur
www.beterdandebeste.nl
www.wegennarome.nl

Nee! Het is afgelopen!
Feyenooooooooooord in de finale!
Van de Conference League.
Feyenoord flikt het.
Dat schit-te-rende Europese avontuur.
Krijgt een vervolg.
Op 25 mei, in Tirana.

Leo Oldenburger, 5 mei 2022